

Geleidebrief informatief

Naam voorstel 16006711	Brief GS van 25 april 2016 over algemene vergadering van aandeelhouders DELTA NV op 25 mei 2016		
Betreft vergadering	Commissie Bestuur		13 mei 2016
Te verzenden aan	Commissie Bestuur via iBabs		
Verzenddatum	2 mei 2016		
Commissiegriffier	Margreeth Trimpe	0118 - 63 14 37	me.trimpe@zeeland.nl
Statenadviseur			
Inhoudelijk ambtenaar	Ronald Verdurmen	0118-63 18 79	Rgi.verdurmen@zeeland.nl
Verantwoordelijk bestuurder	C.M.M. Schönknecht-Vermeulen		

Inhoudelijk	
Aanleiding	Algemene vergadering van aandeelhouders (AvA) DELTA NV op 25 mei 2016.
Bevoegdheid	GS (gedeputeerde mw. Schönknecht-Vermeulen is aandeelhouders-vertegenwoordiger DELTA NV)
Wat stellen GS voor?	Kennis te nemen van de toegezonden vergaderstukken.
Toelichting	Op basis van de interne bevoegdheidsverdeling tussen GS en PS inzake de deelneming DELTA is de standpuntbepaling in de AvA namens de Provincie Zeeland inzake de besluitvorming over de Jaarrekening van DELTA een bevoegdheid van GS. Eventueel kan de commissie de gedeputeerde aandachtspunten meegeven t.b.v. deze AvA.
Kosten en dekking	n.v.t.
Overige informatie	De brief en de vergaderstukken i.v.m. de AvA DELTA op 25 mei 2016 worden ter kennisneming geagendeerd.

16006711

Provincie Zeeland

Gedeputeerde Staten

bericht op brief van: - De voorzitter van Provinciale Staten van Zeeland
p/a statengriffie

uw kenmerk: -

ons kenmerk: 16006621

afdeling: Financiën

bijlage(n): Vergaderstukken AvA DELTA
25 mei 2016

behandeld door: R.G.I. Verdurmen

doorkiesnummer: 0118-631879

onderwerp: Algemene vergadering van Aandeelhouders DELTA N.V. 25 mei 2016

verzonden: 25 APR. 2016

Middelburg, 25 april 2016

Geachte voorzitter,

Wij hebben de agenda en de vergaderstukken voor de Algemene vergadering van Aandeelhouders (AvA) van 25 mei 2016 van DELTA N.V. ontvangen. Wij verzoeken u de bijgevoegde vergaderstukken ter informatie naar de leden van Provinciale Staten te zenden.

Wij hopen u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

gedeputeerde staten,

Drs. J.M.M. Polman, voorzitter

A.W. Smit, secretaris

voor deze,
SIL vd Toes!

Aan de aandeelhouders van
DELTA N.V.

*onze referentie
behandeld door
telefoon
onderwerp*

**Agenda en vergaderstukken AvA DELTA N.V.
op 25 mei 2016**

DELTA N.V.

POSTADRES
Postbus 5048
4330 KA Middelburg

HOOFDKANTOOR
Poelendaelesingel 10
4335 JA Middelburg
Telefoon 0800 5150
Telefax 0118 88 21 00
www DELTA.nl
info@DELTA.nl

BANKRELATIE
Royal Bank of Scotland Plc
IBAN NL24RBOS0510460739
BIC RBOSNL2A

K.v.K. Middelburg nr. 22031457
BTW nr. NL 0079.61.042.B01

Middelburg, 13 april 2016

Geachte heer, mevrouw,

Graag nodigen wij u uit voor de

**Algemene Vergadering van Aandeelhouders
Donderdag 25 mei 2016, 16:00 uur
Poelendaelesingel 10, Middelburg**

Agenda

1. Opening
2. Mededelingen van de RvC
3. Mededelingen van aandeelhouders + voorstel tot het nemen van een besluit tot verlenging van het mandaat AvA Strategiecommissie (bijlage)
4. Mededelingen van de RvB
5. Verslag AvA 17 december 2015 (bijlage)
6. Jaarstukken 2015 (bijlage + papieren versie volgt):
  - a. vaststellen jaarrekening 2015;
  - b. behandeling jaarverslag;
  - c. verlenen kwijting aan directie voor gevoerd bestuur;
  - d. verlenen kwijting aan RvC voor gehouden toezicht.
7. Update strategie (besloten)
8. Rondvraag en sluiting

Zonder tegenbericht rekenen wij op uw komst. In geval van verhindering graag een bericht aan smaljers@delta.nl.

Met vriendelijke groet,

Frank Verhagen
Chief Executive Officer a.i.

Besluit verlenging mandaat AvA Strategiecommissie DELTA NV

De algemene vergadering van DELTA N.V., in vergadering bijeen op 25 mei 2016 te Middelburg,

Overwegende:

- Dat de aandeelhouders van DELTA N.V. in 2013 besloten hebben tot instelling van een AvA Strategiecommissie van DELTA N.V.;
- Dat op 1 november 2013 door Provinciale Staten van de provincie Zeeland een aandeelhoudersstrategie DELTA NV is vastgesteld die vervolgens ter vergadering van 25 november 2013 door de algemene vergadering unaniem is vastgesteld;
- Dat ter algemene vergadering van 25 november 2013 is besloten dat de voorzitter van de raad van commissarissen alsmede de (waarnemend) voorzitter van de raad van bestuur in gezamenlijk overleg met deze commissie zich zouden buigen over het geven van uitvoering van een onderzoek naar strategische opties;
- Dat vanaf januari 2014 met de komst van een nieuw aangetreden voorzitter van de RvB, het proces van overleg tussen deze aandeelhouderscommissie, RvB en RvC is geïntensiveerd onder de naam "project Gamma";
- Dat dit overleg zoals zich dat gedurende 2014 heeft ontwikkeld heeft geleid tot een aantal gezamenlijk gedragen conclusies zoals die zijn neergelegd in het document "Project Gamma" dat is besproken in de informele vergadering van aandeelhouders van 30 januari 2015;
- Dat bij aandeelhouders, RvB en RvC de wens bestaat om in het licht van ontwikkelingen waarmee DELTA zich geconfronteerd zal zien, overleg te blijven voeren op basis van een voortdurende analyse van de situatie waarin de vennootschap en de door haar gedreven onderneming zich bevindt;
- Dat de AvA Strategiecommissie hiervoor een belangrijk en efficiënt instrument is gebleken hetgeen aanleiding is voor continuering van de werkzaamheden van deze commissie;
- Dat bij besluit van 4 juni 2015 de AvA de Strategiecommissie het navolgende mandaat heeft toegekend:

"De AvA Strategiecommissie van DELTA NV krijgt van de algemene vergadering het mandaat om namens haar als gesprekspartner te blijven functioneren van de RvB van DELTA, bij diens onderzoek naar en analyse van strategische opties en over dit overleg periodiek aan de overige aandeelhoudersvertegenwoordigers te rapporteren. De algemene vergadering roept de RvB op tot het verstrekken van die informatie – indien nodig vertrouwelijk - die de AvA Strategiecommissie voor het vervullen van haar taak nodig heeft, en in samenwerking met de Strategiecommissie op gepaste tijden bijeen te komen teneinde te bezien of en zo ja in welke mate de geïdentificeerde randvoorwaarden voor de keuze voor een of meerder opties zich ontwikkelen, alsmede te bezien in welke mate het mogelijk is om te voorkomen dat belemmeringen van financiële, juridische of andersoortige aard, ontstaan die de realisatie van een of meerdere opties zouden kunnen verhinderen."

- Dat onderhavig mandaat verlengd is op 4 juni 2015 tot 31 mei 2016;
- Dat de AvA het wenselijk acht het mandaat te verlengen;

BESLUIT

Het in dit besluit genoemde mandaat aan de AvA Strategiecommissie te verlengen tot 31 juni 2017 waarna het van rechtswege tot een einde zal komen tenzij alsdan de algemene vergadering anderszins zal besluiten.

Besluit voorts dat voor de aldus verlengde mandaatstermijn dat de samenstelling van de AvA Strategiecommissie zal bestaan uit een vertegenwoordiger van de navolgende aandeelhouders:

1. Provincie Zeeland
2. Gemeente Goes
3. Gemeente Terneuzen
4. Gemeente Borsele

Aldus besloten te Middelburg 25 mei 2016 en ten bewijze daarvan ondertekend door de voorzitter van de algemene vergadering,

.....
C. Maas
voorzitter RvC

Verslag van de formele Algemene Vergadering van Aandeelhouders van 17 december 2015

Aanwezig:

Aandeelhouders van DELTA N.V. .

Afzeggingen: Noord Beveland, Noord Brabant en Kapelle.

RVC DELTA N.V.: Cees Maas (voorzitter), Marieke Schöningh (in gebeld), Engelhardt Robbe, Marc van 't Noordende.

Afwezig: Gerard van Harten.

DELTA N.V.: Arnoud Kamerbeek (CEO), Frank Verhagen (CFO), Colin Lustenhouwer (Legal Counsel), Mirjam van Zuilen (Hoofd Communicatie en Public Affairs), Bram Nonnekes (COR), Harrie Martens (COR) en Esther de Bruine-Verburg (Secretaris)

Formele AvA:

1. Opening

De heer Maas opent de vergadering. Met de aandeelhouders is besloten, dat de onderwerpen onder de agendapunten 5 en 6 (Splitsing en Financieel Plan 2016) in een besloten voortzetting worden behandeld.

2. Mededelingen RvC

De heer Van Harten is vanwege verplichtingen elders, afwezig. Mevrouw Schöningh belt in.

3. Mededelingen van de aandeelhouders

De heer Schenk verzoekt namens de aandeelhouders om de stukken eerder te sturen. De aandeelhouders zullen terugkoppelen welke termijn voor hen werkbaar is.

4. Mededelingen van de Raad van Bestuur

Geen mededelingen.

5. Splitsing

De Raad van Bestuur heeft inmiddels een aanvang gemaakt met voorbereidende stappen voor een eventueel splitsingsscenario. Het document dat de strategie ten aanzien van splitsing omschrijft is met de leden van de aandeelhouderscommissie en de vertegenwoordigers van de Centrale Ondernemingsraad gedeeld.

Mevrouw Schönknecht geeft aan dat de aandeelhouders een integrale oplossing wenselijk achten. De heer Kamerbeek deelt dit standpunt.

De heer Kamerbeek zet het proces rondom de splitsing uiteen:

1) De RvB heeft een aanvang gemaakt met het proces rondom splitsing.

2) Er is door de RvB en RvC een oplossingsruimte gedefinieerd om de in een splitsingsscenario zich manifesterende probleemgebieden te adresseren, deze is gedeeld met de AHC en COR vertegenwoordigers.

- 3) De komende 3 à 4 maanden worden de opties binnen deze oplossingsruimte getest in de markt.
- 4) In april/mei zal er een voorlopige conclusie worden getrokken.
- 5) Rondom september 2016 zal naar verwachting een formeel goedkeuringstraject worden ingezet.

Tijdens het besloten gedeelte wordt nader op de splitsing en mogelijke opties in gegaan.

6. Financieel Plan 2016

De heer Verhagen zal een aantal vragen in het openbare gedeelte behandelen, de presentatie en vragen met gevoelige antwoorden zullen eveneens in het besloten gedeelte worden behandeld. Er zal een openbare presentatie worden toegezonden aan de aandeelhouders.

Mevrouw Schönknecht merkt het volgende op ten aanzien van de toegezonden stukken:

- Er is in het Plan uitgegaan van geen splitsing;
- Is de aandeelhoudersstrategie naast het Plan gelegd?;

De heer Kamerbeek legt uit, dat er in 2014 een bedrijfsstrategie is vastgesteld door de RvB en RvC. Deze is op 31 januari 2015 gepresenteerd aan de aandeelhouders en is leidend en derhalve het uitgangspunt voor het Financieel Plan. Deze bedrijfsstrategie spoort in hoge mate met de aandeelhoudersstrategie.

- Waar is terug te vinden dat er sprake is van een rentevoordeel nu de schuld gereduceerd is naar 0?
- Wat gebeurt er in 2016 in de personele sfeer?
- Wat zijn de acties om kosten te reduceren?
- Het zelfstandig rendement is niet inzichtelijk.

De heer Van Hulle vraagt hoe het zit met de systematiek van de precarioheffing. De kosten van Delta zijn naar zijn idee altijd al meegenomen in de tarieven. De heer Verhagen geeft aan dat dit niet het geval is en zal de exacte wijze van berekenen bij het Netwerkbedrijf navragen en terugkoppelen.

De heer Trouwborst heeft de volgende vragen gesteld:

- Wat zijn de fiscale risico's bij ontvlechting?

De heer Verhagen geeft aan, dat indien het netwerkbedrijf wordt afgesplitst, DELTA NV de compensabele verliezen niet meer kan blijven waarderen op zijn balans. Dit betekent dat de N.V. 20 MM meer verlies zal dragen.

-Voorheen is er van bepaalde bruto prijzen uitgegaan, nu worden deze prijzen naar eigen oordeel gevormd. Hoe zit dit?

De heer Verhagen geeft aan, dat er voorheen van de Pöyry prijzen is uit gegaan; deze voorspelt de marktprijzen. Er is met ingang van dit Financieel Plan echter besloten om, daar waar een liquide forward markt bestaat (dat wil zeggen 2 jaar vooruit) de daadwerkelijke marktprijzen te gebruiken. Voor de latere jaren blijft de Pöyry outlook gehandhaafd. Dit heeft geresulteerd in een accurater en ook conservatiever beeld voor 2016 en 2017.

-De schuldreductie is aanzienlijk, de kasstromen zijn negatief en toch is er sprake van een fors investeringsniveau. Hoe kan dit?

De vragen die in het formele gedeelte niet beantwoord zijn, zullen in het besloten gedeelte worden beantwoord.

- 7. Benoeming accountant Deloitte voor één jaar**
Unaniem wordt ermee ingestemd om Deloitte nog één jaar tot accountant van DELTA N.V. te benoemen.

- 8. Verslag van de vorige vergadering d.d. 4 juni 2015**
het verslag van 4 juni 2015 wordt vastgesteld.

- 9. Rondvraag en sluiting**
Er zijn geen vragen en de heer Maas sluit de vergadering.

Vastgesteld in de Algemene Vergadering
van Aandeelhouders van DELTA N.V.
d.d. 25 mei 2016

C. Maas, voorzitter

C. Schönknecht, namens de aandeelhouders

Jaarbericht 2015

Inhoudsopgave

1	Bestuursverslag 2015	4
1.1	DELTA in transitie	6
1.2	Profiel en kerncijfers	10
1.3	Toelichting op de resultaten	14
1.4	Energie & MultiMedia	16
1.5	DELTA Netwerkgroep	20
1.6	Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen	22
1.7	DELTA en zijn mensen	28
1.8	DELTA en Corporate Governance	32
1.9	Verslag van de Raad van Commissarissen	34
1.10	Verslag Centrale Ondernemingsraad	38
1.11	Kansen en risico's	40
1.12	Verklaring Raad van Bestuur	46
2	Jaarrekening 2015	48
3	Overige gegevens	142
4	DELTA kengetallen	148

Bestuursverslag 2015

DELTA in transitie

In 2015 bereidden we ons voor op de grote veranderingen die DELTA staan te wachten. We hebben in dit jaar zowel afvalbedrijf Indaver als Windpark Kreekraksluis verkocht. Met de opbrengst van beide bedrijven is de schuld van DELTA gereduceerd en was het bedrijf midden 2015 schuldenvrij. Deze positie geeft DELTA de mogelijkheid de herstructurering van het bedrijf op te pakken.

Voorbereidingen op herstructurering

Tijdens de landelijke politieke discussie over de afsplitsing van de netwerken pakte DELTA de voorbereiding op, die moet leiden tot een noodzakelijke oplossing voor de verliezen op de energiemarkt. De slechte marktomstandigheden nopen ons tot ingrijpen op de handelsposities.

In 2016 zal duidelijk worden hoe de verschillende onderdelen van DELTA zelfstandig en/of onder andere vlag de toekomst ingaan. In nauw overleg met de Raad van Commissarissen, de Centrale Ondernemingsraad en de aandeelhouders wordt een plan gemaakt om met behoud van zoveel mogelijk duurzame werkgelegenheid de verschillende onderdelen zo goed mogelijk onder te brengen. In 2016 moet worden begonnen met de implementatie. De vooruitzichten voor Retail, het netwerkbedrijf DNWG/Enduris en Evides zijn goed. Voor EPZ en het productie- en handelsbedrijf zal een oplossing moeten worden gezocht. Daar zijn alle inspanningen van het DELTA-management op dit moment op gericht. Voor EPZ wordt mede door de landelijke overheid verantwoordelijkheid genomen.

Terugkijkend is het goed dat er in 2015 al stappen zijn ondernomen. Zoals boven genoemd verkochten we enkele bedrijfsonderdelen en in het najaar sloot EPZ de kolencentrale. Hiermee werd de in 2014 ingezette strategie om DELTA financieel gezond te houden verder vorm gegeven. DELTA gaf bovendien inhoud aan de ambitie om CO₂-arm energie op te wekken en zette de eerste stappen op het ambitieuze pad om per 1 januari 2016 de schoonste van de grote energieproducenten in Nederland te worden.

DELTA ziet het als zijn maatschappelijke taak om aandacht te vragen voor het reduceren van de CO₂-uitstoot. Wij voerden in 2015 dan ook de politieke discussie rondom de sluiting van kolencentrales mede aan.

Er wordt nu gewerkt aan behoud van onze positie op het gebied van productie, handel en levering van energie en

water, het transport daarvan, en de Multimedia producten en diensten. Niet door het hardnekkig vasthouden aan de oude structuur, maar door het herkapitaliseren en het zelfstandig organiseren en onderbrengen van de verschillende bedrijfs-onderdelen. De uitwerking van deze plannen is in volle gang. Om na de goedkeuring van onze aandeelhouders doorvoering te kunnen geven. Duurzame en hoogwaardige werkgelegenheid hopen we hiermee in en voor Zeeland te kunnen behouden.

De ontwikkeling van DELTA kent een rijk verleden, van het samengaan van de verschillende gemeentelijke energie- en waterbedrijven in de PZEM en de WMZ. De fusie tussen de PZEM en de WMZ in 1991 leidde tot N.V. DELTA Nutsbedrijven. Groei volgde in milieu activiteiten, analoge kabeldiensten en de aanleg van de eerste glasvezelkabel in Nederland, om in 2001 hernoemd te worden naar DELTA N.V.

Positie

DELTA besteedde de afgelopen jaren veel aandacht aan de financiële huishouding. De aanhoudende lage prijzen op de energiemarkt, waar voorlopig geen einde aan lijkt te komen, maken een prudent financieel beleid extra noodzakelijk. Met de verkoop van Indaver en Windpark Kreekraksluis is de geconsolideerde schuldpositie van DELTA in 2015 tot nul gereduceerd per het midden van het jaar. Mede als gevolg van het effect op ons werkkapitaal van de snel lager geworden energieprijzen is deze schuldpositie weer beperkt opgelopen in de tweede helft van het jaar.

De buffers die DELTA in het verleden heeft opgebouwd zijn voldoende om de voorziening van 154,3 miljoen euro die we dit boekjaar moesten nemen op de Gasflexportfolio op te vangen.

De voorziening op de Gasflexportfolio, waar onder meer de Sloecentrale onder valt, was noodzakelijk door de verminderde flexibiliteitswaarde op de langjarig gecontracteerde

capaciteit voor gasopslag- en transport en de lage spreads (het verschil tussen de gas- en elektriciteitsprijzen). De lage spreads maken dat de Sloecentrale minder rendabel draait dan gedacht bij aanvang van de bouw in 2007. Desondanks behoudt DELTA het vertrouwen in de intrinsieke waarde van de zeer efficiënte Sloecentrale als overgangstechnologie naar volledig hernieuwbare energieproductie.

Naast het nemen van de voorziening voor de Gasflexportfolio heeft DELTA in 2015 maatregelen doorgevoerd die de vermogenspositie verbeterden. Zo werden de in 2014 gedefinieerde strategische doelstellingen voortvarend doorgevoerd.

Deze doelstellingen zijn:

- verdere CO₂-verlaging van de productieportfolio;
- integratie van het retail productaanbod van Energie en MultiMedia;
- de rationalisering van de B2B-activiteiten.

De laatste twee initiatieven vertalen zich in positieve financiële resultaten.

In 2015 bedraagt het financiële resultaat een verlies van 111 miljoen euro. Dit verlies wordt met name veroorzaakt door de eerder genoemde voorziening op de Gasflexportfolio en de aanhoudende slechte marktomstandigheden voor energieproductie en -verkoop. Ondanks deze ontwikkelingen presteerden met uitzondering van de productie- en handelstak, de verschillende onderdelen goed. De performance van de assets is volgens planning verlopen.

Het leven comfortabeler maken

In 2015 transformeerde DELTA zich meer en meer van traditioneel producent en leverancier van energie naar een duurzame, innovatieve intermediair, adviseur en partner die óók produceert en levert. De veranderende verwachting van klanten was in 2015 de aanleiding om de ambities met betrekking tot duurzame productie en levering en de efficiëntieslag met als doel Operational Excellence, verder vorm te geven dan wel te voltooien.

Duurzame kennispartner

Bijzondere drivers van de markt in 2015 waren de fors gedaalde olieprijs en een zachte winter in het vierde kwartaal. Om in deze moeilijke markt het hoofd te bieden aan de toenemende concurrentie op de zakelijke markt koos DELTA ervoor zich op te stellen als landelijke duurzame kennispartner voor ondernemers. In 2015 lag de aandacht daarbij specifiek op de midzakelijke markt.

CO₂-reductie

De energiesector is verantwoordelijk voor bijna veertig procent van de CO₂-uitstoot in Nederland. DELTA is ervan overtuigd dat, door het tonen van visie en leiderschap, de energiesector een enorme stap kan maken in het terugdringen van dit percentage. Wij namen hierin onze verantwoordelijkheid door eind 2015 de EPZ Kolencentrale (70% DELTA) vroegtijdig te sluiten.

DELTA wil dat de komende twintig jaar wordt toegewerkt naar een volledig hernieuwbare energievoorziening. Een gevarieerde en evenwichtige energiemix van duurzaam waar het kan en CO₂-arm waar het moet, past bij deze ambitie. De gasgestookte Sloecentrale – die veel minder CO₂ uitstoot dan bijvoorbeeld een kolencentrale – en de kerncentrale EPZ (die geen CO₂ uitstoot) maken wat DELTA betreft deel uit van deze evenwichtige energiemix.

Naast de focus op het reduceren van CO₂ bij het produceren van energie nam DELTA in 2015 ook zijn verantwoordelijkheid als energieleverancier. Eind 2015 besloot DELTA zowel consumenten als zakelijke klanten per 1 januari 2016 alleen nog maar groene stroom te leveren. Deze groene stroom halen we deels uit onze huidige energiemix. Daarnaast kopen we energie in uit Europese windparken.

Duurzaam waar het kan, CO₂-arm waar het moet

Het aandeel duurzame opwek in de productiemix van DELTA loopt snel op. In 2015 was dit aandeel met zeven procent nog relatief beperkt. De groeiende stroomproductie uit nieuwe, dan wel in ontwikkeling zijnde windparken en de definitieve sluiting van de kolencentrale in november 2015, zorgen ervoor dat DELTA een forse stap in zijn duurzame ambitie maakt. In 2016 is DELTA dan ook de schoonste grote elektriciteitsproducent van Nederland.

DELTA Netwerkbedrijf wordt Enduris

In de zomer van 2015 verzocht toezichthouder Autoriteit Consument & Markt (ACM) om de naam van DELTA Netwerkbedrijf te wijzigen. De naam van een netbeheerder mag van de ACM namelijk niet lijken op die van een productie- en leveringsbedrijf. De naamswijziging van DELTA Netwerkbedrijf in Enduris maakt dit verschil duidelijker voor de consument. In de tweede helft van 2015 troffen we hiervoor de voorbereidingen. Op 4 januari 2016 is de naamswijziging officieel doorgevoerd.

De DELTA Netwerkgroep, waarin DELTA Infra en Enduris zijn verenigd, draaide een goed jaar. Dit geldt ook voor waterbedrijf Evides waar wij een 50% deelneming in hebben.

Veiligheid

Veiligheid staat bij DELTA nadrukkelijk voorop. Vanzelfsprekend is veiligheid een belangrijk onderwerp bij DELTA Netwerkgroep en de productiefaciliteiten. Ondanks alle inzet vonden in 2015 drie incidenten plaats bij de kolencentrale in Borssele. Het eerste incident vond plaats in juli. Een medewerker raakte ernstig gewond nadat hij hete vlieggas over zich heen kreeg tijdens werkzaamheden en is nog herstellende. In september vonden tijdens voorbereidende werkzaamheden om de biomassa-installatie van de kolencentrale te ontmantelen, twee stofexplosies plaats. Twee medewerkers raakten hierbij lichtgewond en konden na behandeling naar huis. Twee andere personen raakten ernstig gewond en werden met brandwonden naar het ziekenhuis gebracht. Ook zij zijn nog herstellende. Eind 2015 vond er een incident plaats, waarbij een medewerker van

de firma Sagro overleed na beknelling tijdens werkzaamheden op het kolenopslagterrein nabij de kolencentrale. Het onderzoek naar de toedracht van bovengenoemde incidenten loopt nog.

DELTA's toekomst

In het afgelopen jaar kwam de jarenlange strijd van DELTA tegen de gedwongen splitsing tot een climax. De Hoge Raad verklaarde in juni 2015 dat het splitsen van DELTA in een productie/leveringsbedrijf en een netwerkbedrijf niet in strijd is met Europese wet- en regelgeving.

DELTA ontving vlak voor het nieuwe jaar het splitsingsgebod van toezichthouder ACM. DELTA moet op uiterlijk 1 juli 2017 gesplitst zijn.

In 2016 zullen wij in afstemming met onze diverse stakeholders bepalen hoe de precieze invulling van de splitsing vorm zal krijgen en hoe we elk der delen de gezonde toekomst gaan bieden die deze bedrijfsonderdelen en onze werknemers ten volle verdienen.

Naast het invulling geven aan de splitsingsuitspraak zullen de dagelijkse activiteiten van onze bedrijfsonderdelen doorgaan en blijft DELTA zijn maatschappelijke verantwoordelijkheid nemen. Ook in 2016 zal DELTA daarom zijn ambitie op het gebied van CO₂-reductie nader uitwerken en zijn kennis en expertise inzetten in partnerships met grote en kleine bedrijven. Wij zullen onze rol als intermediair in de retailmarkt verder vormgeven.

In maart 2016 namen we afscheid van CEO Arnoud Kamerbeek.

Ik wil op deze plaats alle medewerkers van DELTA dank zeggen voor hun geleverde inspanningen. Het was in 2015 vaak onrustig onder meer door de uitspraak van de Hoge Raad, de tegenvallende resultaten, de stemmingen in de Tweede en Eerste Kamer over de splitsing en in 2016 het vertrek van CEO Kamerbeek. Toch werd er hard doorgewerkt. Daar ben ik trots op. Wat er ook gaat gebeuren, ik ben er van overtuigd dat DELTA-medewerkers bijzondere kwaliteiten en doorzettingsvermogen hebben en hun werk met volle inzet blijven doen in de nieuwe organisaties of elders goed terecht komen.

Frank Verhagen
Raad van Bestuur

Profiel en kerncijfers

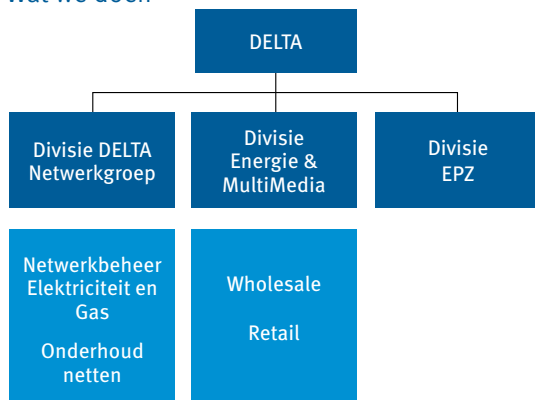
DELTA levert energie-, netwerk- en infrastructurele diensten en digitale services. DELTA is onlosmakelijk verbonden met Zeeland: enerzijds door het aanleggen van de infrastructuur om de provincie te voorzien van gas, elektriciteit, water, internet, telefonie en televisie, anderzijds speelt DELTA een belangrijke rol in het verbinden van mensen in Zeeland.

DELTA brengt mensen samen. Dat doen we door het aanbieden van producten en diensten, door onze betrokkenheid bij maatschappelijke projecten en door sponsoring. DELTA verbindt zo als werkgever, als leverancier en als maatschappelijke partner. Zeeuwse, Noord-Brabantse en Zuid-Hollandse gemeenten en de provincie Zeeland, Noord-Brabant, en Zuid-Holland zijn onze aandeelhouders. Het hoofdkantoor van DELTA is gevestigd in Middelburg.

1.2.1 Van 1919 tot heden

DELTA heeft een jarenlange historie in Zeeland. In 1919 ontstond de N.V. Provinciale Zeeuwse Energie-Maatschappij (PZEM), in 1934 de N.V. Zeeuwse Gasmaatschappij (ZEGAM). In 1991 ontstond het bedrijf 'de DELTA Nuts' uit een fusie tussen N.V. Watermaatschappij Zuid-West-Nederland (WMZ) en de N.V. Provinciale Zeeuwse Energie-Maatschappij (PZEM). In 2001 werd het bedrijf officieel omgedoopt tot DELTA N.V. en met de overname van de Zeeuwse internetpionier ZeelandNet in 2002 biedt DELTA ook digitale diensten via ZeelandNet. Daarna heeft DELTA het uitgebreid tot het huidige ZeelandNet. De jarenlange historie die DELTA in Zeeland heeft is één van de belangrijkste redenen voor de speciale band tussen de organisatie en Zeeland. DELTA, in welke vorm dan ook, maakt al bijna een eeuw lang deel uit van de Zeeuwse maatschappij.

1.2.2 Wat we doen

Energie, MultiMedia & EPZ

DELTA wekt elektriciteit op, handelt in energie en levert gas, elektriciteit en digitale diensten aan particuliere en zakelijke klanten in Zeeland en daarbuiten. Daarnaast biedt DELTA drinkwater aan en diensten op het gebied van industriewater via de 50%-deelneming Evides.

Enduris (voorheen DELTA Netwerkbedrijf)

In de zomer van 2015 verzocht toezichthouder Autoriteit Consument & Markt (ACM) om de naam van DELTA Netwerkbedrijf te wijzigen. De naam van een netbeheerder mag namelijk niet lijken op die van een productie-leveringsbedrijf. De naamswijziging van DELTA Netwerkbedrijf in Enduris maakt het verschil tussen leverancier en netbeheerder duidelijker voor de consument.

Enduris heeft binnen DELTA een eigen status die wettelijk vastligt. Als eigenaar van de gas- en elektriciteitsnetten is Enduris verantwoordelijk voor de aanleg, het onderhoud en de ontwikkeling van de Zeeuwse gas- en elektriciteitsnetten. Enduris staat voor veilig, betrouwbaar en kostenefficiënt beheer van deze netten. Enduris heeft een eigen Raad van Commissarissen.

Op 4 januari 2016 vond de naamswijziging plaats. Voor dit jaarbericht geldt dat waar Enduris staat ook DELTA Netwerkbedrijf gelezen kan worden.

DELTA Infra

DELTA Infra B.V. heeft, zowel in de provincie Zeeland als nationaal, een volledige dienstverlening op het gebied van technische infrastructuur voor elektriciteit, gas, water en data: in opdracht van Enduris (voor de elektriciteits- en gasnetwerken), Retail (voor de datanetwerken), Evides (waternetwerken), TenneT (hoogspanning) en derden zorgt Infra als service provider en contractor voor het ontwerp, de engineering, aanleg, beheer en onderhoud.

Daarnaast levert DELTA Infra meettechniek diensten. Tienduizenden kilometers kabel en leiding waren ook in 2015 bij de medewerkers in goede handen.

1.2.3 Waar we voor staan

DELTA biedt zijn klanten het gemak van duurzame en innovatieve multi-utility oplossingen. Het bedrijf staat garant voor een breed aanbod en duurzame relatie. DELTA is de vanzelfsprekende partner voor de afnemers van diensten en producten zoals energie, water en digitale diensten, op kleine en grote schaal.

DELTA heeft een heldere visie als het gaat om de maatschappelijke verantwoordelijkheid voor onze omgeving. We vertonen leiderschap en nemen onze verantwoordelijkheid in het terugdringen van CO₂-uitstoot. Wij werken de komende twintig jaar toe naar een energievoorziening uit volledig hernieuwbare bronnen. Duurzaam waar het kan en CO₂-arm waar het moet. In deze transitie zien wij een rol weggelegd voor onze gasgestookte Sloecentrale, die veel minder CO₂ uitstoot dan bijvoorbeeld een kolencentrale en onze kerncentrale EPZ, die bij het opwekken van elektriciteit geen CO₂ uitstoot.

Deze visie dragen we niet alleen uit als producent van energie. Als leverancier namen we eind 2015 ook de verantwoordelijkheid door aan te kondigen dat al onze klanten, consument én zakelijk, vanaf 1 januari 2016 groene stroom geleverd krijgen.

1.2.4 Sterk verbonden met de omgeving

DELTA is door zijn publieke aandeelhouders en regionale klantenkring sterk verbonden met de omgeving. Het bedrijf staat midden in de Zeeuwse maatschappij en neemt graag zijn maatschappelijke verantwoordelijkheid. Wat goed is voor DELTA, is immers ook goed voor de zuidwestelijke delta.

De maatschappelijke betrokkenheid van DELTA vertaalt zich in de sterke reputatie die het bedrijf in Zeeland heeft. DELTA laat deze maandelijks onderzoeken door het Reputation Institute. De score is hoog door de verbondenheid van de Zeeuwen met DELTA als leverancier, werkgever, relatie of klant. Dat maakt de reputatie een belangrijke graadmeter. De maandelijkse onderzoeksresultaten gebruikt DELTA dan ook om trends en ontwikkelingen in de markt en in de regio vroegtijdig te signaleren. Vervolgens stemmen wij de communicatie met de omgeving hierop af.

1.2.5 Maatschappelijke verantwoording

Bij de maatschappelijke verantwoording ligt de nadruk op de energieactiviteiten van het bedrijf, in het bijzonder binnen de groepsmaatschappijen en de joint ventures. In 2015 heeft DELTA de kernthema's en speerpunten op het gebied van maatschappelijk verantwoord ondernemen (MVO) vastgelegd. Om tot dit resultaat te komen, keken we vanuit ons eigen werkveld naar de wereld om ons heen. Tegelijkertijd, en zeker zo belangrijk, haalden we de buitenwereld naar binnen. Interactieve sessies met diverse belanghebbenden leidden tot thema's en speerpunten. MVO krijgt hiermee een centralere plaats binnen de DELTA bedrijfsvoering. MVO is geen apart spoor, maar een integraal onderdeel van de reguliere activiteiten.

Waterbedrijf Evides, waarin DELTA een belang heeft van 50%, is niet meegenomen in dit verslag. Evides brengt via www.evides.nl zelf verslag uit over het MVO-beleid en de activiteiten die hieruit voortvloeien.

De belangrijkste informatie over de elektriciteitsproductie is hieronder samengevat weergegeven.

Uitvoeriger informatie is te vinden op www.epz.nl, www.sloecentrale.nl en www.bmcmoerdijk.nl.

Leveringsmix (bron stroometiket)

Aandeel CO ₂ -neutraal	2015	2014	2013	2012
CO ₂ -neutraal	21,1%	24,1%	29,3%	27,2%
Nucleair	9,2%	8,3%	16,2%	17,3%
Hernieuwbaar*	11,9%	15,8%	13,1%	9,9%

(* wind, water, zon en biomassa)

Maatschappelijk resultaat (in euro)	2015	2014	2013	2012
Uitkering aan aandeelhouders	15.000.000	20.000.000	40.000.000	40.000.000
Roosevelt Academy	359.312	379.083	398.854	418.950
Sponsoring en donaties	572.606	834.282	900.000	928.326

De gegevens op basis van de totale productiemix van DELTA is hieronder weergegeven. Met name de CO₂-uitstoot is in de productiemix lager. De verwachting voor 2016 en 2017 is een verdere daling in de CO₂-uitstoot.

Productie mix		2017	2016	2015	2014	2013	2012
Gas	%	19,53%	30,44%	27,69%	34,69%	35,89%	34,05%
Kolen	%	0,00%	0,00%	24,65%	21,82%	25,18%	21,54%
Nucleair	%	39,43%	43,83%	40,05%	37,05%	28,48%	34,06%
Wind	%	37,15%	21,76%	4,06%	3,13%	3,91%	3,69%
Zon	%	0,04%	0,04%	0,03%	0,03%	0,03%	0,03%
Biomassa (BMC)	%	3,85%	3,93%	3,52%	3,28%	6,50%	6,41%
Overig	%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,22%
Gemiddelde CO ₂ - uitstoot	g/kWh	65,13	103,07	293,50	323,58	377,88	332,80

1.2.6 Financiële verantwoording

De financiële verantwoording is opgesteld aan de hand van de International Financial Reporting Standards (IFRS) en de relevante bepalingen van het Burgerlijk Wetboek. DELTA heeft een aantal belangrijke activiteiten die samen met partners in de vorm van een joint operation worden gedreven.

De activiteiten die in een aparte juridische entiteit worden uitgevoerd, en waar DELTA gelijke rechten en verplichtingen als de partners heeft uit hoofde van aandeelhouderschap en als afnemer, tellen wij sinds 2013 voor ons aandeel in alle afzonderlijke activa, passiva, opbrengsten en kosten, bij onze cijfers op. Dit geeft meer inzicht in de opbouw van ons vermogen en het resultaat.

Financiële hoogtepunten (in miljoen euro's)	2015	2014	2013	2012
Netto-omzet	1.299	1.931	2.104	2.168
Bruto marge operationeel	236	789	786	826
EBITDA	44	312	301	379
Netto resultaat	(111)	4	75	81
Investerings in (im)materiele vaste activa	88	102	168	141
Net Debt	92	559	633	630

Omzetverdeling (in miljoen euro's)	2015	2014	2013	2012
Levering van en handel in elektriciteit	810	882	970	1.046
Levering van en handel in gas	257	268	344	332
Transport elektriciteit & gas	107	106	118	112
Kabel, internet en telecommunicatie	81	81	79	75
Afvallogistiek en milieudiensten	n.v.t.	517	514	519
Overige omzet	44	77	79	84
Totaal netto omzet	1.299	1.931	2.104	2.168

De jaarcijfers 2015 waarin de volledige financiële verantwoording is opgenomen, zijn te vinden vanaf pagina 49.

Toelichting op de resultaten

In 2015 heeft DELTA belangrijke stappen gezet ter verbetering van de vermogenspositie. In het eerste halfjaar werden dochterondernemingen Windpark Kreekraksluis en Indaver succesvol verkocht. Op Windpark Kreekraksluis werd een mooi rendement geboekt. Omwille van de vergelijkbaarheid zijn de resultaatcijfers 2014 gecorrigeerd voor Indaver en Windpark Kreekraksluis.

Helaas is de daling van marktprijzen voor elektriciteit in 2015 niet gestopt, waardoor marges verder onder druk zijn komen te staan. Dit had vooral zijn weerslag op de resultaten en de cashpositie.

De omzet van 1,3 miljard euro bleef met 111,7 miljoen euro achter ten opzichte van 2014. Dit is voornamelijk te verklaren door zowel lagere energie- en gasprijzen, als door de lagere afzetvolumes voor zowel elektriciteit en gas. Daarnaast was het een moeilijk jaar voor onze handelsactiviteiten.

Het netto resultaat bedroeg 110,7 miljoen euro negatief. Hierin is de vorming van de voorziening voor de Gasflexportfoliobegrepen. Gecorrigeerd voor effecten van de voorziening Gasflexportfoliobegrepen is het onderliggende resultaat 43,6 miljoen euro positief. Mede door de verkoop van Windpark Kreekraksluis en Indaver was de kasontwikkeling positief. Deze ontvangst van de verkoopopbrengsten wendde DELTA aan voor schuldreductie en de uitkering van dividend van 15 miljoen euro aan onze aandeelhouders. Een opvallende negatieve ontwikkeling binnen de kasstroom zijn stortingen op margin accounts die DELTA moet doen als gevolg van de dalende energie- en gasprijzen.

Gasflexportfoliobegrepen

De energiemarkt in 2015 is verder verslechterd en de marges komen verder onder druk te staan. Een belangrijke reden hiervoor waren de dalende olieprijsen. Zij hadden een belangrijke invloed op de marktprijs voor energie. Het gevolg van deze dalende prijzen en verslechterde vooruitzichten is dat DELTA per halfjaar een voorziening moest treffen voor de activiteiten binnen de Gasflexportfoliobegrepen.

De Gasflexportfoliobegrepen bestaat uit de reeds gecontracteerde en nog te contracteren gasinkoop als brandstof voor elektriciteitsproductie, en de hiervoor benodigde transport- en opslagcapaciteit. Ook de veronderstelde opbrengsten uit de gasgestookte productiefaciliteit Sloecentrale zijn inbegrepen.

Tot 2014 vertegenwoordigde de gasportfoliobegrepen - die gezien de sterke onderlinge verbondenheid van de verschillende assets en contracten op het gebied van gas als een geheel moet worden gezien - een positieve waarde voor de gehele contractduur. Dit werd bepaald op basis van de prijsverwachtingen van gas en elektriciteit per ultimo 2014. Deze prijsverwachtingen zijn gebaseerd op de onafhankelijke Pöyry (mid)prijscurves en de kosten van transport- en opslagcapaciteit die op hun beurt zijn gebaseerd op (langjarige) contractuele afspraken. Deze voorziening geeft de netto contante waarde weer van de verwachte negatieve waarde van de onderliggende opbrengsten en verplichtingen en wordt gezien als component van de inkoopkosten van onze omzet. De vorming van deze voorziening wordt direct als bruto marge verantwoord.

De andere onderdelen van onze groep zoals waterbedrijf Evides, de DELTA Netwerkgroep en de retailactiviteiten presteerden goed.

1.3.1 Omzet en resultaat

De omzet in 2015 daalde ten opzichte van 2014. Dit was met name het geval in het energiesegment door de lagere prijzen en lagere afzetvolumes; zowel op de handelsvloer als bij de verkopen aan zakelijke klanten en consumenten. De Netwerkgroep wist, ondanks een verlaagde omzet, door aanpassing van de wettelijke X-factoren een vergelijkbaar resultaat als in 2014 te behalen. De verkopen aan klanten van het retailbedrijf stegen licht. Onze 50%-deelneming Evides had in 2015 wederom een goed jaar.

De bruto marge daalde ten opzichte van het vorig boekjaar met 171,8 miljoen euro (-40,5%). De vorming van de voorziening Gasflexportfoliobegrepen verklaart grotendeels deze daling. De bedrijfslasten namen als gevolg van de voortdurende focus op kosten af. De afschrijvingslast daalde ten opzichte van 2014 met 4,6 miljoen euro; dit is voornamelijk het gevolg van de verlengde afschrijvingstermijn van de Sloecentrale.

Dalende werknemersaantallen

Mede door efficiëncyslagen en aangescherpte bedrijfsvoering dalen de werknemersaantallen al een aantal jaren; in 2015 bijvoorbeeld door een reorganisatie in het zakelijke segment (-14 fte).

Ultimo 2015 was sprake van 1.786 fte bij de verschillende groepsmaatschappijen ten opzichte van 1.813 eind 2014. Deze cijfers zijn inclusief het voltallige personeel in de betreffende 'gezamenlijke bedrijfsactiviteiten'. Net als in 2014 blijft beperking op nieuwe instroom, een mobiliteitsprogramma voor werknemers die niet in hun oude functie kunnen blijven en doorstroom naar openstaande vacatures bij andere groepsmaatschappijen belangrijk voor de focus op personeelskosten. Een andere verklaring voor de daling in personeelskosten is de sluiting van de kolencentrale bij EPZ eind 2015 (-11 fte). In 2014 is hier een voorziening van 10 miljoen euro (70% gedeelte) voor getroffen.

Het resultaat uit deelnemingen steeg in 2015 met ruim 4 miljoen euro naar 37,8 miljoen euro ten opzichte van de 33,6 miljoen euro in 2014. Voornaamste reden is de lagere afschrijvingslast bij de deelneming BMC Moerdijk als gevolg van een verlengde levensduur.

Rentes

Als gevolg van de verkoop van dochterondernemingen Indaver en Windpark Kreekraksluis verbeterde DELTA zijn externe financieringsbehoefte in het verslagjaar met 387,7 miljoen euro. De rentedragende schulden, onder aftrek van de beschikbare liquiditeiten (Net Debt), namen in het verslagjaar af met 466,3 miljoen euro tot 92,3 miljoen euro ultimo 2015. De bijbehorende rentelast hierover bedroeg 15,9 miljoen euro. De rentedotatie aan de voorzieningen bedroeg 18,0 miljoen euro. Dit is in lijn met 2014. De financiële baten in 2015 liggen in lijn met 2014. De rentevergoeding van de koper van de aandelen Indaver (4,9 miljoen euro), omdat de verkoop met terugwerkende kracht per 1 januari 2015 plaatsvond, is verantwoord onder de beëindigde bedrijfsactiviteiten. Het rendement op de gelden in Stichting Beheer Ontmantelingsgelden Kerncentrale Borssele, 1,0 miljoen euro, was flink lager dan de 9,4 miljoen euro in 2014.

Splitsing

De aangekondigde afsplitsing van Enduris (voorheen DELTA Netwerkbedrijf) zorgt ervoor dat DELTA een in het verleden gewaardeerde latente belastingvordering ten laste van het resultaat, moest afboeken (circa 20 miljoen euro). Bij het productie- en leveringsbedrijf zijn geen latente belastingvorderingen gewaardeerd, voor zover het onzeker is of deze gerealiseerd kunnen worden. Beide zaken geven een verschil tussen de gerapporteerde belastinglast en het in Nederland toepasbare belastingtarief van 25%.

De beëindigde bedrijfsactiviteiten bevatten dit jaar het verkoopresultaat van dochteronderneming Windpark Kreekraksluis. Ook waren er nog afwikkelingskosten van de in 2013 verkochte deelneming DELTA Industriële Reiniging.

2015 kent een nettoverlies van 110,7 miljoen euro, tegen een winst van 3,8 miljoen euro in 2014.

1.3.2 Kasstroom en investeringen

Stortingen op de margin accounts, als gevolg van dalende prijzen, hadden een negatieve invloed op de operationele kasstroom. De totale operationele kasstroom bedroeg in 2015 14,3 miljoen euro. De investeringskasstroom bedroeg na correctie van de verkoop van Indaver en Windpark Kreekraksluis 108,1 miljoen euro negatief. In 2014 bedroeg de investeringskasstroom 115,7 miljoen euro. Het verschil met 2014 zit met name in het niet meer mee consolideren van Indaver. Anderzijds zijn de investeringen bij Retail aanzienlijk hoger. Ook investeerde Enduris meer, onder andere in slimme meters. EPZ investeerde minder in de productie-faciliteiten dan vorig jaar, mede gezien de geplande sluiting van de kolencentrale. Ook waren er geen grote projecten gepland voor de kerncentrale in 2015.

De vrije kasstroom ná betaling van een dividend van 15 miljoen euro aan onze aandeelhouders bedroeg 355,9 miljoen euro positief. De vrije kasstroom is volledig aangewend voor schuldreductie.

Vermogenspositie en solvabiliteit

Het saldo van gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten in 2015 bedroeg 158,6 miljoen euro negatief. Door de onttrekking van dit resultaat aan de reserves en de uitkering van dividend aan onze aandeelhouders van 15 miljoen euro, is het eigen vermogen toerekenbaar aan de aandeelhouders van DELTA N.V. afgenomen tot 930,8 miljoen euro.

De solvabiliteit bedroeg ultimo 2015 34,7% (2014: 31,3%).

1.3.3 Vooruitzichten

De vooruitzichten voor de energiemarkt voor de aankomende jaren blijven slecht. De verkoop van de bedrijfsonderdelen Indaver en Windpark Kreekraksluis hebben het mogelijk gemaakt om de financiering op Holdingniveau medio jaar af te lossen. Door verder verslechterde marktomstandigheden blijven de kasstromen, net als de resultaten onder druk staan.

Het behoud van leveringszekerheid door kwalitatief goede netwerken blijft een van onze belangrijkste aandachtspunten. Hiervoor wendt Enduris haar cash flows aan. De uitrol van slimme meters zullen we in de aankomende jaren versnellen. Verdere verdieping en verbreding van de aanbidding aan onze consumentenklanten (zowel op de traditionele gas-, elektriciteit- en waterlevering en diensten daaromtrent, duurzame decentrale opwek van energie en multimediasdiensten, en in combinatie met elkaar) zullen de band met onze Zeeuwse klant verder versterken.

Energie & MultiMedia

DELTA gelooft in de kracht van het verbinden en zoekt, samen met zijn klanten, naar totaaloplossingen. Ons doel is het dagelijkse leven comfortabeler te maken. Het multi-utility concept waarmee DELTA zich van oudsher weet te onderscheiden, vormt hiervoor de basis.

Het multi-utility concept biedt onze klanten alle mogelijkheden om op eenvoudige wijze meerdere diensten en producten af te nemen. DELTA levert via de divisie Energie & MultiMedia (E&M) immers niet alleen energie (elektriciteit, gas en water) aan zijn klanten, maar ook bijvoorbeeld internet, digitale telefonie en interactieve televisie. Met een gemiddelde afname van meer dan vier producten per klant heeft DELTA dan ook een hoge klantloyaliteit.

Het multi-utility concept biedt DELTA alle mogelijkheden om de service aan zijn klanten te vergroten en in te spelen op de hedendaagse wensen van zowel de particuliere als de zakelijke klant. De klant van nu wil steeds vaker duurzame energie, wil zijn energierekening kunnen beïnvloeden en daar advies over krijgen, maar wil bovenal snel en overal toegankelijk internet.

Het energiebedrijf van nu

Vanuit het multi-utility concept transformeert DELTA zich van traditionele producent en leverancier van energie naar een duurzame, innovatieve intermediair, adviseur en partner die óók produceert en levert, om zo te kunnen voldoen aan de verwachting die klanten van een modern energiebedrijf hebben.

1.4.1 De particuliere en zakelijke klant

Het overgrote deel van de Zeeuwen is traditiegetrouw klant bij DELTA. Zij nemen vaak meerdere producten en diensten af. Overstappen naar een andere energieleverancier ligt dan minder voor de hand, er is immers een nauwere band met DELTA. Dat DELTA zich ook maatschappelijk profileert als Zeeuws bedrijf, heeft onmiskenbaar effect op de binding met zijn Zeeuwse klanten. In 2015 lag het overstappercentage voor de consumentenmarkt wederom onder het landelijke gemiddelde.

Het bovenstaande is voor DELTA zeker geen reden om achterover te leunen. Elk jaar ligt de lat hoger voor de divisie E&M om haar klanten beter te bedienen, transparant te zijn en haar klanten te ontzorgen.

E&M heeft de in 2014 ingezette lijn op een nog betere serviceverlening, in 2015 goed weten door te zetten.

Cross selling services

In de tweede helft van 2015 heeft E&M een digitale schil kunnen leggen over de klantsystemen van MultiMedia en Energie. Bij (telefonisch) contact zien onze medewerkers direct welke diensten en producten een klant al afneemt en welke wellicht een aantrekkelijke aanvulling vormen. Klanten waardeerden deze cross selling service, die ook via brochures en (digitale) nieuwsbrieven wordt uitgedragen. Het servicelevel is op deze manier verhoogd, wat gewaardeerd wordt door de klant.

‘Het stimuleren van energiebesparing blijft een van de belangrijkste taken van DELTA op de consumentenmarkt.’

Recreatie

De recreatie is een belangrijke branche voor DELTA. DELTA biedt totaaloplossingen voor de recreatiebedrijven (snel internet, WiFi, recreatieTV) en interactieve content voor de gasten. Door meer focus aan te brengen, middelen op te schalen en processen te stroomlijnen, maakte DELTA in deze branche ook in 2015 grote stappen. DELTA evolueert zijn diensten samen met een groep klanten en specifieke partners. Door deze co-creatie ontstaan betere en op de behoeften van de klant afgestemde diensten, die ondernemers ondersteunen bij het bedienen van hun gasten.

Zorgsector

In 2015 heeft DELTA de samenwerking met de zorgsector verder versterkt. Verschillende pilots in de zorgsector tonen aan dat het enthousiasme voor digitale toepassingen ook bij senioren groot is. Op verschillende plaatsen is het Alles-in-1

zorgconcept uitgerold. Het concept vloeit voort uit de visie dat senioren eerst digivaardig gemaakt moeten worden voordat zij daadwerkelijk digitale zorgtoepassingen kunnen gebruiken. Ouderen en hun omgeving krijgen intensieve begeleiding in het gebruik van internet, tablets en de verschillende toepassingen. Het komende jaar blijft DELTA de zorgsector actief ondersteunen als het gaat om de implementatie en het gebruik van zorgtoepassingen zoals zorg-op-afstand en zelfmetingen.

Buitengebied

Onze aandacht blijft gericht op mogelijkheden om adressen in dunbevolkte buitengebieden in Zeeland aan te sluiten op snel internet. Hiervoor werkte DELTA in 2015 samen met onder meer de Provincie Zeeland, ZLTO en Recron. De pilot, die tot eind 2015 in de buurt van Cadzand-Bad liep, richtte zich op de mogelijkheden van een draadloze (straling) oplossing. Het doel was te onderzoeken of de techniek werkt voor bijvoorbeeld campings en bungalowparken die een grote vraag naar snel internet hebben. Op basis van de positieve evaluatie met de betrokken partijen is besloten hier in 2016 mee verder te gaan.

Content en portalen

Het serviceforum: 'klant helpt klant'.

Voor ondersteuning op gebied van multimedia servicevraagstukken introduceerde DELTA eind 2014 het serviceforum. In 2015 heeft het serviceforum met inmiddels meer dan 3.000 forumleden en maandelijks meer dan 32.000 unieke bezoekers een grote vlucht genomen. Het forum is voor iedereen toegankelijk. Leden (klanten en niet-klanten) kunnen elkaar helpen bij vragen op het gebied van onder meer internet en digitale tv. Daarnaast is het de manier om de klantbeleving van de DELTA producten en diensten beter te begrijpen. In 2016 zal het forum worden uitgebreid met energietopics en -vragen.

Voor de MKB-markt is DELTA met zijn partners meer content gaan aanbieden. Dat versterkt de band met het MKB in Zeeland. Via 'de slimme stad' als concept draagt DELTA bij aan het ontzorgen van de ondernemers in steden en in winkelcentra. Hoe ziet de stad van de toekomst eruit? Hiervoor zette DELTA in 2015 met 'het nieuwe adverteren' en de 'e-boulevard' de eerste stappen. Daarnaast kijken we met Zeeuwse partners hoe we 'de slimme stad' gezamenlijk verder kunnen ontwikkelen. Dit concept biedt ook de mogelijkheden voor de partners om gebruik te maken van het bereik van Zeelandnet.nl.

Smart Home

Huizen worden steeds slimmer en apparaten worden in toenemende mate met het internet verbonden. Deze nieuwe ontwikkelingen dragen bij aan comfortabel, zuinig en veilig kunnen wonen. De verwantschap van deze nieuwe toepassingen met de producten van DELTA is groot. DELTA heeft in 2015 het energiemanagement product doorontwikkeld. Ook de introductie van een slimme beveiligingsoplossing is een volgende stap om het productportfolio te verbreden en de relevantie van DELTA in de Zeeuwse huishoudens verder te vergroten.

Slim besparen

Besparen heeft de toekomst. Het stimuleren van energiebesparing blijft een van de belangrijkste taken van DELTA op de consumentenmarkt, ook in 2015. DELTA ontwikkelt daarom continu nieuwe producten en diensten en verbetert bestaande producten. Voorlichting van consumenten ziet DELTA als een belangrijke taak.

1.4.2 Handel en zakelijke levering

DELTA handelt op verschillende markten in gas, olie, elektriciteit en emissierechten. Er was, net als in voorgaande jaren, in dit boekjaar sprake van sterke overcapaciteit en lage prijzen. Bijzondere drijvers van de markt in 2015 waren de fors gedaalde oliepijzen en een zeer zachte winter in het vierde kwartaal.

Om het hoofd te bieden aan de toenemende concurrentie op de zakelijke markt koos DELTA ervoor zich op te stellen als landelijke duurzame kennispartner voor ondernemers. In 2015 lag de aandacht daarbij specifiek op de midzakelijke markt. Een keuze die voortkomt uit het feit dat juist deze ondernemers behoefte hebben aan de kennis, expertise en service die DELTA kan leveren.

Ook op het gebied van energie-risicomanagement producten en diensten zijn in 2015 grote stappen gezet. In 2016 zal DELTA zich verder richten op het reduceren van kosten en het digitaliseren van diensten en het bieden van meer transparantie in de inkoop voor klanten. De samenwerking met Saxo Bank is hiervan een mooi voorbeeld (zie hieronder).

Transparantie van de energie groothandelsmarkt

Door veelvuldig de dialoog aan te gaan met zijn zakelijke klanten is DELTA er in geslaagd om de wensen van de klant met betrekking tot de transparantie en toegankelijkheid van de groothandelsmarkt inzichtelijk te maken. E&M werkte in 2015 deze vraag technisch verder uit. Met als resultaat dat vanaf begin 2016 de gehele zakelijke markt realtime, via het handelsplatform van de Deense Saxo Bank, direct energie kan inkopen op de groothandelsmarkt. Daarbij ondersteunt DELTA samen met Saxo Bank als innovatieve kennispartner zijn klanten bij het bepalen van de meest optimale energie-inkoopstrategie. En heeft zowel oog voor risico- en kostenbeheersing en rendementsverbetering. De klant staat ook hiermee centraal, DELTA werkt continu aan een duurzame relatie.

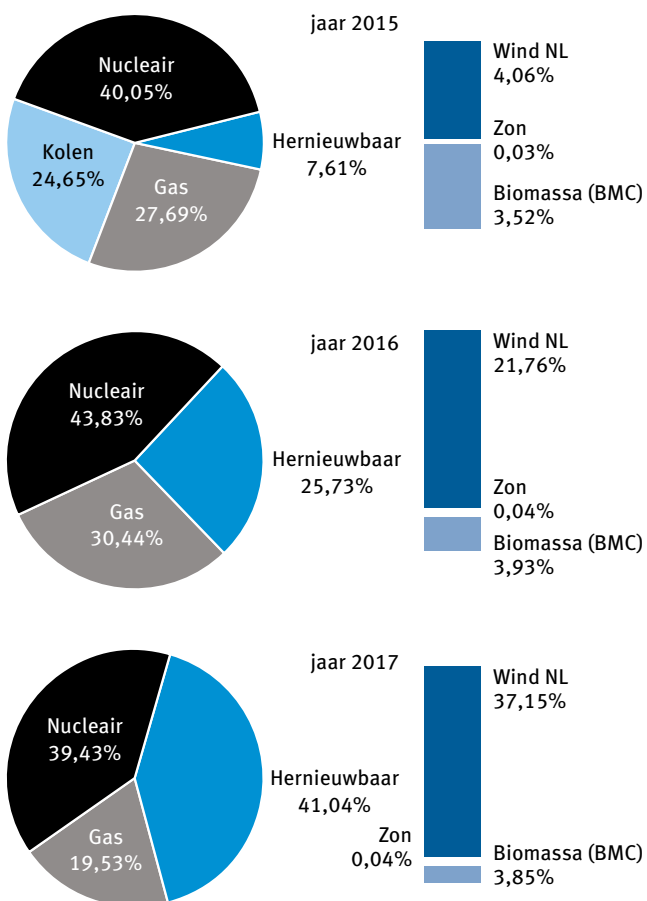
1.4.3 De transitie naar duurzame producent en leverancier

DELTA is als ontwikkelaar, producent, handelaar en leverancier actief op de energiemarkt. Wij willen een voortrekkersrol vervullen in de transitie naar een volledig hernieuwbare energievoorziening. Momenteel is nog te weinig elektriciteit uit hernieuwbare bronnen beschikbaar om hier volledig op te kunnen vertrouwen. Naast onze inzet voor de transitie naar een volledig hernieuwbare energievoorziening, zorgen wij er dan ook voor dat er altijd voldoende elektriciteit is om aan de vraag te voldoen. Dus ook wanneer de zon niet schijnt en de wind niet waait.

Productiemix

Het aandeel duurzame opwek in de productiemix van DELTA loopt snel op. In 2015 was dit aandeel met 7% nog relatief beperkt. Echter, met de groeiende stroomproductie uit nieuwe (in ontwikkeling zijnde) windparken en de definitieve sluiting van de kolencentrale (december 2015), heeft DELTA een forse stap in zijn duurzame ambitie gemaakt. Het aandeel duurzame productie van DELTA groeit tot ruim 40% in 2017.

Naast de groene energie die we zelf opwekken, kopen we ook Garanties van Oorsprong (GvO's, ook groencertificaten genoemd) aan om al onze klanten vanaf 2016 volledig van groene stroom te voorzien. Hoewel het lastig is in de transitiefase en de verliezen die we moeten nemen, probeert DELTA zijn klanten zo goed mogelijk te bedienen. Daarbij wordt vooral de focus gelegd op bestaande klanten.

Gascentrales

Hoewel gas de ideale transitiebrandstof is - moderne gascentrales zijn heel flexibel en stoten relatief weinig CO₂ uit - was de markt ook in 2015 ongunstig. De zeer efficiënte Sloe centrale (Combined Cycle Gas Turbine) draaide het afgelopen jaar behoorlijk veel, met name tijdens de piekuren, echter tegen minimale marges.

De Elsta centrale (WarmteKrachtCentrale, WKC) leverde in 2015 continu stoom aan Dow Benelux in Terneuzen. Vanwege de marktontwikkelingen heeft de centrale het hele jaar met één gasturbine minder gedraaid. Daarnaast hebben

we met Dow een overeenkomst gesloten om de centrale in 2018, bij het einde van de contractperiode, aan hen te verkopen. De ongunstige marktsituatie leidde er eveneens toe dat DELTA ook in 2015 diverse contracten voor de levering van warmte aan klanten door middel van WarmteKrachtKoppeling niet verlengde. Zo hebben we eind december de WKC in Kruiningen verkocht aan Lamb Weston / Meijer, de afnemer van de warmte. Dit bedrijf neemt de installatie vanaf 2016 in eigen beheer.

Kerncentrale

In 2015 zijn wederom diverse investeringsprojecten uitgevoerd. Deze hebben tot doel de nucleaire veiligheid van de kerncentrale tot en met einde levensduur, 2033, zo goed mogelijk te waarborgen. Zie voor de bijzonderheden het jaarbericht van EPZ.

Kolencentrale

Na bijna vijfenveertig jaar trouwe dienst is er met de sluiting van de kolencentrale per 14 november 2015 een definitief einde gekomen aan de opwekking van elektriciteit met kolen en biobrandstoffen in Borssele. Het besluit past binnen de ambitie van DELTA om koploper te zijn op het gebied van de minste CO₂-uitstoot bij het opwekken van elektriciteit. Tegelijkertijd nam DELTA hiermee ook afscheid van een belangrijk stukje historie. De medewerkers hebben tot het einde toe een bewonderingswaardige inspanning geleverd.

Windenergie

In de verduurzaming van de productie zet DELTA nadrukkelijk in op de rol van innovatieve dienstverlener. Zo heeft DELTA destijds zijn expertise ingezet om Windpark Kreekraksluis te ontwikkelen en te realiseren. In juni 2015 heeft DELTA het windpark verkocht. Via een langjarig contract blijven wij de GvO's en de opgewekte windenergie afnemen.

In 2015 is Windpark Barrepolder, op het terrein van Heineken bij Zoeterwoude, ontwikkeld. De vier windturbines gaan in 2016 produceren.

In december 2015 nam DELTA, samen met partner Kloosterboer B.V., een investeringsbesluit. Naast de bestaande windturbine in Vlissingen-Oost gaat DELTA nog drie windturbines bouwen. Deze gaan in 2017 stroom produceren.

Eind 2015 zijn de drie windturbines van Windpark Olaz (ook Vlissingen-Oost) verwijderd. Zij moesten plaatsmaken voor twee grotere windturbines. Mogelijk gaan deze eind 2016 al produceren.

In 2015 zijn alle voorbereidende werkzaamheden uitgevoerd om in februari 2016 te komen tot het plaatsen van de eerste windturbines voor het windpark op zee 'Gemini', ten noorden van Ameland en Schiermonnikoog. Hier wordt in 2016 de eerste elektriciteit opgewekt. DELTA is de afnemer van de opgewekte elektriciteit en de GvO's. Dit maakt ons in 2016, als Gemini volledig operationeel is, tot de grootste windleverancier van Nederland.

Biomassacentrale

De BMC Moerdijk is de enige centrale op het Europese vasteland die pluimveemest omzet in groene stroom. In 2018 stopt de MEP-subsidie (Milieukwaliteit ElektriciteitsProductie) voor deze centrale. Inmiddels is de subsidietoezegging (Stimulering Duurzame Energie+) verkregen om ook na 2018 de duurzame energieproductie met deze centrale te kunnen continueren.

Zonneparken

DELTA is mede-eigenaar van een zonnepark in Willebroek (België) dat in 2015 2.467 MWh opwekte. Daarnaast werkt DELTA aan de ontwikkeling van twee zonneparken in de provincie Zeeland.

In Tholen gaat het om een zonnepark op 17 hectare landbouwgebied. DELTA werkt hier nauw samen met een lokale initiatiefnemer en de gemeente.

In Goes vindt de ontwikkeling van een zonnepark plaats in samenwerking met de gemeente. De locatie is het toekomstig bedrijventerrein 'De Poel V' van 4,7 hectare en dat de komende vijftien jaar nog niet als zodanig in gebruik wordt genomen.

Innovatieve hernieuwbare energie

DELTA neemt de stroom af van het getijdenstroomproject in de Oosterscheldekering. Sinds eind november 2015 draaien vijf turbines tussen twee pijlers van de stormvloedkering. De opbrengst is voldoende om ruim 1.000 huishoudens van stroom te voorzien.

DELTA kijkt samen met de initiatiefnemer Tocardo naar de GvO's en de mogelijkheid om getijdenenergie economisch rendabel te maken voor verdere uitrol. Zo zijn er plannen om nog eens vijf tot tien turbines te plaatsen.

HSE bij E&M en corporate staven

De zorg voor de veiligheid en gezondheid wordt binnen E&M gecoördineerd vanuit de divisie-staf. Basis voor de preventieve HSE zorg is de Risico-Inventarisatie & -Evaluatie (RI&E) en het daarbij behorende plan van aanpak waarin mitigerende maatregelen zijn gepland. Daarnaast kennen we de HSE portal waarin o.a. leermomenten kunnen worden gemeld. Over de inspanningen en resultaten wordt periodiek (wekelijks, maandelijks, halfjaarlijks, jaarlijks) gerapporteerd aan de organisatie. Deze cyclische benadering sluit aan bij de OHSAS 18001, Occupational Health and Safety Management Systems en is een wereldwijd geaccepteerd management systeem.

'In de verduurzaming van de productie zet DELTA nadrukkelijk in op de rol van innovatieve dienstverlener.'

In 2015, heeft nadere uitwerking van de Risico Inventarisatie & Evaluatie (RI&E) plaatsgevonden. Voor alle onder E&M ressorterende locaties is gerapporteerd over de brandveiligheid op basis van de BRL K21016/03, KIWA Beoordelingsrichtlijn 'Brandveilig gebruik Bouwwerken (BGB)'. Dit heeft geresulteerd in actieplannen, die tot uitvoering worden gebracht in 2015 en 2016. Hoofdonderwerpen hierin zijn het vervangen van de brandmeldcentrales, het verbeteren en wijzigen van de brandcompartimentering en het optimaliseren van het beheer en onderhoud.

Tevens zijn de binnenklimaat omstandigheden nader onderzocht voor het hoofdkantoor. Gebleken is dat o.a. de binnen klimaatinstallatie nader geoptimaliseerd dient te worden. De maatregelen worden in 2015 en 2016 uitgevoerd.

Bij projecten zoals de bouw en het amoveren van windturbines wordt structureel gestuurd op veiligheid door in een zo vroeg mogelijk stadium van projecten hier over na te denken en afspraken over vast te leggen die in uitvoering van het project worden gemonitord.

Ter bevordering van een proactieve veiligheidscultuur is gestart om meer uiting te geven aan onderwerpen die te maken hebben met veiligheid en gezondheid bij het werk, door wekelijks veiligheidstips op Intranet te plaatsen, managers aan het woord te laten over hun ervaring en inspanningen bij veiligheid en gezondheid, in de periodieke interne nieuwsbrief 'Onder Ons' en door het ophangen van posters die gaan over veiligheids- en gezondheids-onderwerpen bij het werk.

In 2015 is ook begonnen met het actualiseren en herschrijven van de RI&E. Het is de bedoeling om de RI&E meer toegevoegde waarde te laten hebben voor de organisatie. Dit betekent dat de risico's en beheersmaatregelen die actief en doeltreffend zijn, zullen worden gedocumenteerd. Hiermee wordt de RI&E tevens een bron van informatie in de vorm van een handboek voor alle medewerkers met verwijzingen naar de HSE portal en Kwaliteitssysteem DELTA.

Met Credit Risk & Internal Control is nagegaan hoe risico's en beheersmaatregelen incl. actiemanagement in E2C kunnen worden opgenomen. Borging en opvolging van maatregelen worden hiermee nog meer in de organisatie verankerd.

DELTA Netwerkgroep

Op alle fronten, zowel financieel als met betrekking tot leveringsbetrouwbaarheid en veiligheid, was 2015 een goed jaar voor DELTA Netwerkgroep (DNWG).

Enduris (voorheen DELTA Netwerkbedrijf)

In de zomer van 2015 verzocht toezichthouder Autoriteit Consument & Markt (ACM) om de naam van DELTA Netwerkbedrijf te wijzigen. De naam van een netbeheerder mag namelijk niet lijken op die van een productie- en leveringsbedrijf. De naamswijziging van DELTA Netwerkbedrijf in Enduris maakt het verschil tussen leverancier en netbeheerder duidelijker voor de consument.

Enduris heeft binnen DELTA een eigen status die wettelijk vastligt. Als eigenaar van de gas- en elektriciteitsnetten is Enduris verantwoordelijk voor de aanleg, het onderhoud en de ontwikkeling van de Zeeuwse gas- en elektriciteitsnetten. Enduris staat voor veilig, betrouwbaar en kostenefficiënt beheer van deze netten. Enduris heeft een eigen Raad van Commissarissen.

Op 4 januari 2016 vond de naamswijziging plaats. Voor dit jaarbericht geldt dat waar Enduris staat ook DELTA Netwerkbedrijf gelezen kan worden.

DELTA Infra

DELTA Infra B.V. heeft, zowel in de provincie Zeeland als nationaal, een volledige dienstverlening op het gebied van technische infrastructuur voor elektriciteit, gas, water en data: in opdracht van Enduris (voor de elektriciteits- en gasnetwerken), Retail (voor de datanetwerken), Evides (waternetwerken), TenneT (hoogspanning) en derden zorgt Infra als service provider en contractor voor het ontwerp, de engineering, aanleg, beheer en onderhoud. Daarnaast levert DELTA Infra meettechniek diensten. Tienduizenden kilometers kabel en leiding waren ook in 2015 bij de medewerkers in goede handen.

Veiligheid

Veiligheid is en blijft een topprioriteit bij DNWG. Enduris en DELTA Infra richten zich op twee soorten veiligheid: arbeidsveiligheid en procesveiligheid. Arbeidsveiligheid betreft de veiligheid van zowel de eigen medewerkers als van aannemers bij de uitvoering van werkzaamheden. Deze veiligheid wordt geborgd door opleidingen en trainingen. Bewustwording op de werkvloer is het uitgangspunt. Procesveiligheid heeft betrekking op de gas- en elektriciteitsnetwerken en de mogelijke invloeden op omwonenden,

de omgeving en het milieu.

Het veiligheidscultuurprogramma is een doorlopend programma dat moet leiden tot het bereiken van de proactieve fase (4,0) op de cultuurladder van Hudson. Als vervolg op een eerdere meting in 2012 is in 2015 een nieuwe meting gedaan. Het eindresultaat kwam uit op 3,34. In 2012 waren de resultaten van Enduris en DELTA Infra respectievelijk 3,05 en 3,27. Een verbetering dus ten opzichte van 2012. In 2016 stelt DNWG een actieplan op om de volgende stap te maken.

Enduris beschikt al enige jaren over een veiligheidsmanagementsysteem. Dit is met name ontwikkeld vanuit het beheer van het gasnet en voldoet aan de verplichtingen en eisen zoals geformuleerd in het 'Besluit veiligheid lage druk gastransport'. Procesveiligheid, en dus ook het veiligheidsmanagementsysteem, begint bij de planvorming van de netten. Door veilig te ontwerpen, veilig te bouwen, veilig te beheren en buiten gebruik te stellen zorgt de organisatie er voor dat risico's nu en in de toekomst zoveel mogelijk worden beperkt. Niet alleen voor de mensen die aan de installaties werken maar ook voor alle inwoners en bezoekers van Zeeland die gebruik maken van dezelfde ruimtelijke omgeving. Deze ketenaanpak komt voort uit de ambitie om een actief veiligheidsbeleid te voeren en zo een proactieve veiligheidscultuur te bereiken.

Kruising Veerse Meer

In 2015 heeft DELTA Infra in opdracht van Enduris een zinker (mantelbuis) onder het Veerse Meer vervangen en voor Evides Waterbedrijf een extra drinkwaterleiding aangelegd. De zinker bestond uit twee gasleidingen en drie drinkwaterleidingen en lag tussen Kortgene en Wolphaartsdijk. Bij de uitbreiding van de jachthaven van Kortgene kwam de zinker binnen het intensief gebruikte terrein van de jachthaven te liggen. Om de synergie met Evides optimaal te benutten, heeft Enduris ook de eerste generatie gasleidingen (uit 1968) op het land over 3,5 kilometer vervangen. Met een gestuurde boring zijn de 1,4 kilometer lange leidingen onder het Veerse Meer aangebracht. De nieuwe gasleiding zelf heeft een lengte van ongeveer 5 kilometer.

Leveringsbetrouwbaarheid

Net als voorgaande jaren was de leveringsbetrouwbaarheid van elektriciteit en gas goed. Het aantal storingsminuten lag

onder de vooraf gestelde norm en tevens onder het landelijk gemiddelde. De leveringsbetrouwbaarheid heeft alles te maken met de kwaliteit van het netwerk en een effectief onderhoudsbeleid. Daarnaast heeft Enduris zijn storingsproces efficiënt ingeregeld, waardoor snel duidelijk is waar de storing is. Monteurs zijn zo snel ter plaatse en dat 24 uur per dag.

Jaarlijkse uitvalduur elektriciteit

	Enduris realisatie	Enduris norm	Landelijk
2015	15,6 minuten	21 minuten	32,9 minuten
2014	16,5 minuten	21 minuten	20 minuten
2013	17,6 minuten	21 minuten	23 minuten

Jaarlijkse uitvalduur gas

	Enduris realisatie	Enduris norm	Landelijk
2015	17 seconden	30 seconden	2,15 minuten
2014	21 seconden	30 seconden	3,15 minuten
2013	18 seconden	30 seconden	1,1 minuten

De jaarlijkse uitvalduur (in minuten per aangeslotene) = gemiddelde onderbrekingsduur (in minuten) x onderbrekingsfrequentie

Personeel

Door de leeftijdsopbouw bij met name monteurs verlaat de komende jaren een relatief grote groep technische collega's het bedrijf. Daarom startte DELTA Infra in 2012 een eigen opleiding: de DELTA Infra Vakopleiding (DIVO), in samenwerking met opleidingsbedrijf InstallatieWerk Brabant-Zeeland en het ROC Markiezaat College in Bergen op Zoom. Het programma combineert werk en opleiding.

Technische talenten worden in twee jaar opgeleid tot Monteur elektriciteit/CAI of Monteur gas/water. Door de 'on-the-job-training' draagt de oude garde zijn vakkennis over op de monteurs in spe. In juli 2015 heeft de tweede lichte studenten het diploma in ontvangst genomen. Zeven jonge talenten kregen een vaste baan als monteur.

De organisatie heeft ook in 2015 flink geïnvesteerd in personeel. Leidinggevend hebben een spilfunctie bij het behalen van de organisatiedoelstellingen en het zorgen voor gemotiveerde en goed presterende medewerkers. Het Management Development (MD) programma (gestart in 2014) begeleidde ook in 2015 leidinggevend bij hun managementrol. Bovendien stimuleert het de betrokkenheid bij het integrale managementsysteem.

Onderwerpen die aan bod kwamen zijn:

- prestatie management;
- leiderschap(stijl);
- communicatievaardigheden.

Ook in 2016 wordt het MD programma gecontinueerd.

Slimme meters

Enduris is, als eigenaar van de energiemeters, verantwoordelijk voor de slimme meter. Alle Zeeuwse huishoudens en kleine zakelijke aansluitingen krijgen voor 2020 een slimme meter aangeboden.

De slimme meter is een stuk duurzamer dan de traditionele meter en maakt het makkelijker om in te spelen op vraag en aanbod. Zo neemt de efficiëntie van energieverbruik toe en neemt verspilling af.

Sinds 2012 vervangt Enduris traditionele meters door slimme meters. In 2015 startte de grootschalige aanbidding van slimme meters. Huishoudens krijgen per postcodegebied slimme meter sets gratis aangeboden. Daarnaast werden er, net zoals in voorgaande jaren, slimme meters geplaatst in nieuwbouwwoningen, bij grootschalige renovatie en bij reguliere vervanging. Eind 2015 hadden bijna 50.000 Zeeuwse huishoudens een slimme meter.

Op www.enduris.nl/slimmemeter is een postcodechecker te vinden. Consumenten kunnen hier eenvoudig nagaan wanneer er in hun postcodegebied slimme meters worden aangeboden.

Toekomst

De Zeeuwse samenleving is gebaat bij een slagvaardige en kundige beheerder van infrastructuur, die een gezond rendement nastreeft. DNWG voelt zich betrokken bij de Zeeuwse samenleving. Dit blijkt onder meer door het bieden van hoogwaardige werkgelegenheid.

Als één van de grootste werkgevers in de regio zorgt DNWG er mede voor dat er in de provincie geïnvesteerd wordt in technische opleidingen. Op dat gebied zou nog hechter samenwerken een nog grotere rol kunnen en moeten spelen in lokale initiatieven. Zo kan Zeeland maximaal gebruik maken van de kennis en expertise van DNWG.

En door het meewerken aan het bereiken van de doelstellingen van de provincie en gemeenten op het gebied van duurzaamheid.

DNWG speelt verder een belangrijke en ondersteunende rol om duurzaamheid en energietransitie binnen Zeeland te ontwikkelen en realiseren. Als eigenaar en beheerder van de Zeeuwse elektriciteit- en gasinfrastructuur zorgt DNWG voor een goed en stabiel management van de vraag naar en het aanbod van energie. De organisatie richt zich op nieuwe ontwikkelingen rondom decentrale opwek, wind op land en zonneparken. Verder wordt nagedacht over energie en ruimtelijke ordening. Zodat klanten – particulier en zakelijk – keuzes kunnen maken over hoe zij aan hun energiebehoefte willen voldoen, zonder dat de leveringszekerheid in gevaar komt.

‘Veiligheid is en blijft een topprioriteit bij DNWG.’

Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen

DELTA en Zeeland zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. Letterlijk door de kabels en leidingen die Zeeuwen van elektriciteit, gas en internet voorzien. Figuurlijk als een van de grootste werkgevers in de regio. Onze Zeeuwse wortels hebben ons karakter gevormd en we voelen ons sterk betrokken bij de Zeeuwse maatschappij. DELTA draagt deze betrokkenheid uit door projecten en evenementen te steunen.

In 2015 heeft DELTA de kernthema's en speerpunten op het gebied van maatschappelijk verantwoord ondernemen (MVO) vastgelegd. Om tot dit resultaat te komen, keken we vanuit ons eigen werkveld naar de wereld om ons heen.

Tegelijkertijd, en zeker zo belangrijk, hebben we de buitenwereld naar binnen gehaald. Interactieve sessies met diverse belanghebbenden leidden tot duidelijke thema's. MVO is geen apart spoor, maar een integraal onderdeel van de reguliere activiteiten.

Communicatie en transparantie

Specifiek benoemd en belangrijke onderdelen van MVO zijn communicatie en transparantie. Onze klanten en relaties (hierna 'belanghebbenden' genoemd) vinden dat wij nog beter kunnen uitdragen wat we doen, waarom we het doen en hoe we het doen. Dit komt de transparantie ten goede en dat is voor MVO een vereiste.

We zorgen ervoor dat we met al onze belanghebbenden de dialoog aangaan en dat alle belangen worden afgewogen bij beleidskeuzes.

DELTA's belanghebbenden zijn:

- klanten (zakelijk en consumenten);
- DELTA medewerkers;
- financiers;
- aandeelhouders;
- vak-, branche- en netwerkorganisaties (energie, netwerken, multimedia, algemeen);
- leveranciers en partners;
- toezichhouders;
- overheden (regionaal, landelijk en Europees);
- maatschappelijke organisaties;
- onderwijsinstellingen;
- sport-, culturele- en andere verenigingen.

DELTA verstrekt via de afdeling Communicatie en Public Affairs de benodigde (achtergrond)informatie en rapporteert. Daarbij zet de afdeling zowel traditionele als sociale media in.

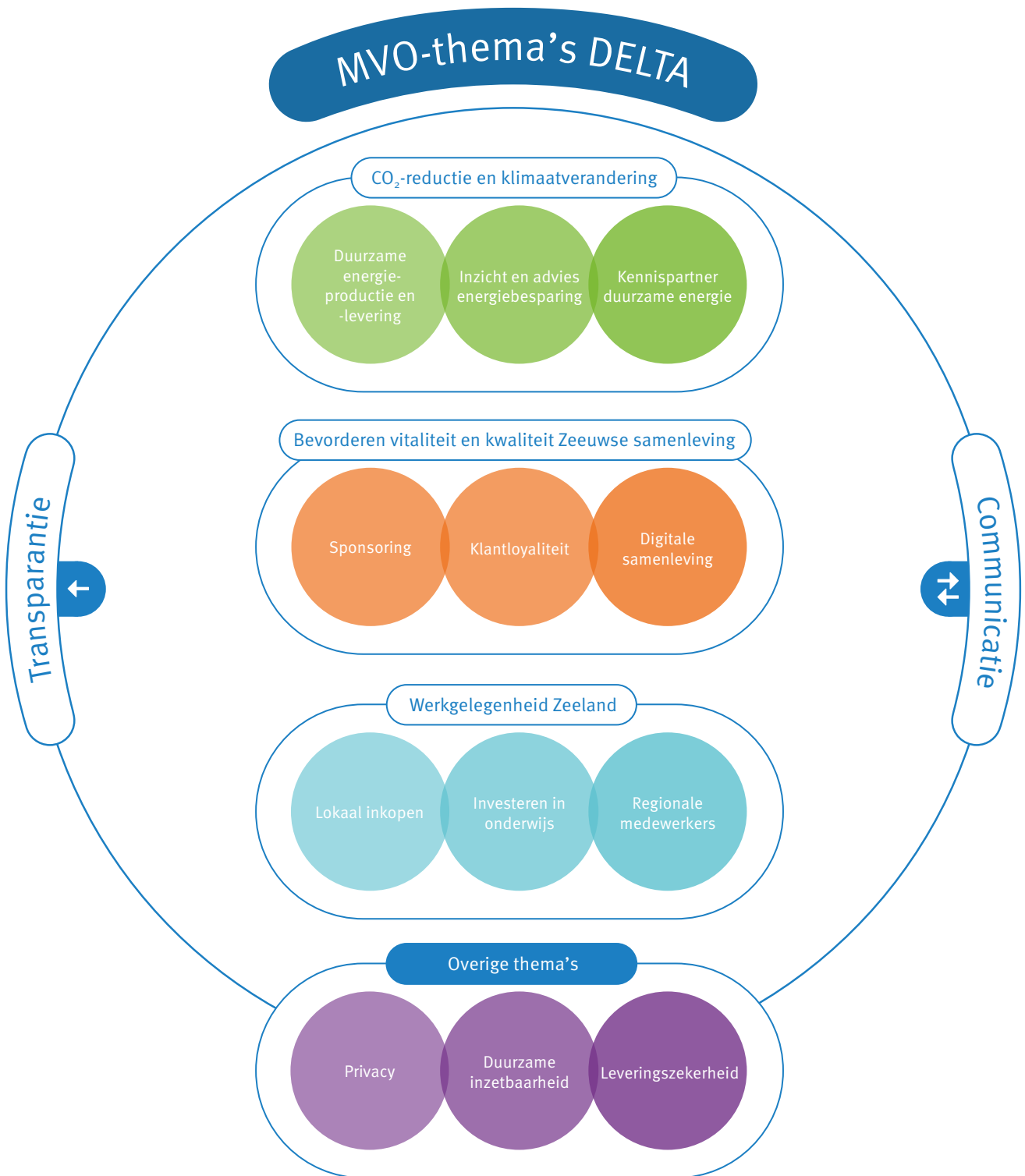
DELTA is trots op zijn rol en reputatie in de Zeeuwse samenleving en gaat daar zorgvuldig mee om. Die zorgvuldigheid uit zich onder meer in de vele persoonlijke contacten met onze belanghebbenden. We nodigen mensen met inhoudelijke kennis en ervaring uit om mee te praten over specifieke onderwerpen en belangrijke (nieuwe) thema's. Daarnaast zoeken we de dialoog door aanwezig te zijn bij regionale evenementen op het gebied van sport of cultuur, of bij relevante vakinhoudelijke bijeenkomsten.

DELTA presenteert de nieuwe thema's: »

‘Specifiek benoemd en belangrijke onderdelen van MVO zijn communicatie en transparantie.’

MVO-thema's DELTA

DELTA ambieert met deze thema's een goede MVO positie. In dit hoofdstuk leggen we op bedrijfsniveau verantwoording af conform het bovenstaande MVO-model.

1.6.1 CO₂-reductie en klimaatverandering

DELTA neemt zijn maatschappelijke verantwoordelijkheid voor ons milieu en voor een duurzame toekomst. In 2015 pakten wij actief een leidende rol in de uitdaging van de Nederlandse overheid bij het terugdringen van CO₂-uitstoot.

Onmiddellijke sluiting van alle kolencentrales is ons standpunt. Omdat het moet. Omdat het kan. En om de verdere opwarming van de aarde onder de twee graden Celsius te houden en zo onomkeerbare schade aan het klimaat te voorkomen.

Duurzame energieproductie en -levering

Met de sluiting van onze kolencentrale per 14 november 2015 zijn we de schoonste grote energieproducent van Nederland. Met een evenwichtige productiemix van wind, gas, zon en kernenergie stoot DELTA in Nederland verreweg het minst CO₂ uit bij het produceren van elektriciteit. Onze CO₂-uitstoot zal verder dalen (30%) als het windmolenpark Gemini op de Noordzee in gebruik wordt genomen.

DELTA heeft de ambitie om de komende twintig jaar toe te werken naar een volledig hernieuwbare energievoorziening. Een gevarieerde en evenwichtige energiemix van duurzaam waar het kan en CO₂-arm waar het moet, past bij deze ambitie. DELTA neemt zijn verantwoordelijkheid als producent én als leverancier.

'DELTA neemt zijn maatschappelijke verantwoordelijkheid voor ons milieu en voor een duurzame toekomst.'

DELTA is er trots op samen met de klant een bijdrage te leveren in de zorg voor het milieu en een duurzame toekomst.

Eind 2015 is de basis gelegd. Alle consumenten en zakelijke klanten krijgen per 1 januari 2016 100% groene stroom. DELTA verzorgt de omschakeling naar 100% groene stroom volledig voor de klant. Klanten van DELTA dragen op deze manier direct bij aan een duurzame toekomst, zonder dat ze daar iets voor hoeven te doen.

Inzicht en advies energiebesparing

DELTA ziet het vergroten van de bewustwording rondom energiebesparing als een maatschappelijke taak. DELTA is partner in het Smart Energy Collective en heeft als onderdeel daarvan in een samenwerkingsverband met Enduris, RWS Goes en Marsaki de Proeftuin Slimme Energie Goes gerealiseerd. In de proeftuin wordt onderzoek gedaan naar

een duurzame en innovatieve energievoorziening.

Samen met de partners en bewoners onderzoekt DELTA wat de beste en meest comfortabele weg is om energiebesparing te realiseren. Woningen van RWS met een 'Ijsbuffersysteem' zijn daarvan tot nu het belangrijkste resultaat; een gedurfd innovatief duurzaam concept. Goed voor ons milieu want volledig CO₂-neutraal. DELTA leert van en met partners wat werkt in de energietransitie.

DELTA-energieadviseur Sjaak Vogel verzorgde in 2015 een energiecheck bij vier dorpshuizen. Zijn energieadvies gaf inzicht in de energierekening van de dorpshuizen en bevatte tips over het verlagen van de energiekosten.

Kennispartner duurzame energie

DELTA is de kennispartner op het gebied van hernieuwbare energie. In 2015 richtte DELTA samen met tien brancheverenigingen en zeventien bedrijven de Nederlandse Vereniging voor Duurzame Energie (NVDE) op. De NVDE behartigt de belangen van zo'n 1.000 bedrijven en coöperaties en heeft als doelstelling om voor 2050 een volledig hernieuwbare energievoorziening te realiseren. Door actief de samenwerking te zoeken wil DELTA de energietransitie in de hele keten versnellen.

Al in 2007 reserveerde DELTA financiële ruimte voor het planten van bomen op het nog aan te leggen natuurgebied Duinzoom tussen Haamstede en Renesse. De bomen compenseren de CO₂-uitstoot van de Zeeuwse huishoudens. Natuurgebied Duinzoom leent zich bovendien uitstekend voor het informeren van bezoekers over de opslag van CO₂ in bomen.

Op 1 juli 2015 opende het 'DELTA klimaatpark' bij Renesse zijn deuren met routes langs de thema's Waterkracht, Groeikracht, Zonnekracht en Windkracht. Opdrachten en informatie op borden prikkelen wandelaars na te denken over het zuinig en bewust omgaan met energie.

In 2015 plaatste Tocardo een getijdenenergie installatie tussen twee pijlers van de Oosterscheldekering. Tocardo is een bedrijf dat zich richt op de ontwikkeling van duurzame energieopwekking met behulp van getijde- en golfenergie. De installatie bestaat uit vijf turbines met een totaal vermogen van 1.275 kW. DELTA Netwerkgroep droeg zijn steentje bij met een aansluiting op het middenspanningsnet.

1.6.2 Bevorderen vitaliteit en kwaliteit Zeeuwse samenleving

DELTA en de Zeeuwse samenleving zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. Naast de producten en diensten die Zeeuwen afnemen hecht DELTA als belangrijke Zeeuwse werkgever grote waarde aan maatschappelijke betrokkenheid.

Sponsoring

DELTA heeft drie onderdelen op het gebied van sponsoring en donaties: corporate sponsoring, maatschappelijke sponsoring en het DELTA Zeeland Fonds.

- **Corporate sponsoring**

Vanuit corporate sponsoring gaat DELTA met een beperkt

aantal grote projecten voor langere tijd een sponsortraject aan. Dankzij deze duurzame relatie kan het evenement uitgroeien tot een Zeeuwse parel. Denk aan de DELTA Ride for the Roses waar zo'n 5.000 Zeeuwen aan mee doen. Dit jaar is er in totaal 135.008 euro opgehaald voor het KWF. Ook met de Light Kust Run, een hardloopevenement in het donker op licht en muziek, hebben we een duurzame relatie.

Bijzonder in 2015 was de finish van de Nederlandse etappe van de Tour de France op Neeltje Jans op 5 juli. Samen met de partners van Arrivéé Zélande maakte DELTA dit tot een succes. Wij sponsorden het evenement op de finishlocatie met elektriciteit, water, internet/wifi en reinigingsdiensten.

- **Maatschappelijke sponsoring**

Voor maatschappelijke sponsoring kijkt DELTA naar een doelgroep in Zeeland die extra aandacht nodig heeft. Ook in 2015 is er voor alle leerlingen van de Zeeuwse praktijkscholen een festival georganiseerd bij Concert at Sea, CAS for kids. Voor eenzame ouderen zijn verschillende uitjes georganiseerd zoals een optreden van Willeke Alberti in de ZeelandNet-studio in Kamperland.

- **DELTA Zeeland Fonds**

DELTA verstrekt via het DELTA Zeeland Fonds donaties aan Zeeuwse stichtingen en verenigingen. Jaarlijks ontvangen veel Zeeuwse initiatieven financiële steun. Voorbeelden zijn Truckroll Zeeland waar 500 mensen met een beperking meedrijven met een vrachtwagen, de digitalisering van het Zeeuws woordenboek en het ringrijden, een folkloristische Zeeuwse volkssport. Aan Zeeuwse kinderen die door omstandigheden niet op vakantie kunnen of geen kerstcadeautje onder de boom krijgen, werden zomerpakketten en kerstcadeautjes uitgedeeld. Met het DELTA Zeeland Fonds helpen we de Zeeuwen vooruit en leveren we een directe bijdrage aan een energieke Zeeuwse samenleving voor iedereen.

In 2015 honoreerde het DELTA Zeeland Fonds in totaal 58 aanvragen. De gezamenlijke uitkeringen waren goed voor 180.485 euro. Het beschikbare sponsorbedrag lag in 2015 lager dan voorgaande jaren. Een deel van het totaalbedrag is uitgegeven aan maatschappelijke sponsoring. We streven naar een goede verdeling van de donaties. Die verdeling is echter afhankelijk van de aanvragen binnen de verschillende categorieën.

Bedragen in EUR	2015	2014	2013	2012
Kunst & Cultuur	60.450	98.800	132.850	133.000
Natuur & Milieu	14.330	24.000	11.500	32.500
Sport & Vrije Tijd	52.205	93.150	99.500	139.576
Zorg & Welzijn	53.500	87.000	76.250	93.250
TOTAAL	180.485	302.950	320.100	398.326

Klantloyaliteit

Om klanten te werven én te behouden, is het belangrijk te achterhalen wat de klant belangrijk vindt en hoe hij de dienstverlening ervaart. Op zakelijk gebied gebeurt dit onder meer door Advisory Boards te organiseren. Voor de consumentenmarkt houdt DELTA de vinger aan de pols door geregeld de klanttevredenheid te onderzoeken.

In 2015 is de online DELTA Community ontwikkeld onder het motto 'Samen maken we het verschil'. Via dit digitale platform vraagt DELTA klanten en niet-klanten naar hun mening over innovaties en naar het testen en evalueren van concepten en campagnes.

Dit online contact versnelt het doorvoeren van verbeterideeën.

Digitale samenleving

DELTA erkent zijn maatschappelijke positie in de digitale samenleving. In 2015 hielp DELTA zorginstellingen om een digitaal zorgloket te implementeren en ouderen te leren omgaan met een tablet. Kerken kregen ondersteuning om hun kerkdiensten bij ouderen in de huiskamer te brengen. Samen met recreatieondernemers ontwikkelde DELTA een portaal om toeristen te voorzien van internet. ZeelandNet/DELTA is voor het vierde jaar op rij verkozen tot populairste website in de categorie telecom.

1.6.3 Werkgelegenheid Zeeland

Met onder meer een hoofdkantoor in Middelburg en door de consumentenbestedingen van DELTA medewerkers draagt DELTA substantieel bij aan het bruto regionaal product van Zeeland. DELTA is daarmee van groot belang voor de regionale werkgelegenheid en zorgt voor een substantiële bijdrage aan de regionale economie.

Lokaal inkopen

DELTA stimuleert de regionale economie door voornamelijk samen te werken met lokale partijen. DELTA kiest er bewust voor om korte lijnen te hebben met Zeeuwse ondernemers, denk hierbij aan de catering, de beveiliging maar ook bijvoorbeeld bij de aanschaf van promotieartikelen. Wij zien hierin niet alleen onze maatschappelijke verantwoordelijkheid, dit is ook duurzaam ondernemen. Het voorkomt namelijk vervoer van mensen en producten, die anders van ver zouden komen. Met de ontwikkeling van de e-boulevard maakt DELTA het voor kleinere Zeeuwse ondernemers mogelijk om producten via een eigen webshop aan te bieden. De e-boulevard is het online winkelcentrum van Zeeland. Producten van Zeeuwse ondernemers worden online aangeboden. Koop lokaal, koop Zeeuws.

Investeren in onderwijs

DELTA vindt het belangrijk om te investeren in onderwijs en is lid van de commissie Arbeidsmarkt en Opleiding binnen de Brabants-Zeeuwse Werkgeversvereniging. In 2015 is het nieuwe initiatief Sjaaks Scholentour gestart. Onze energieadviseur Sjaak Vogel gaat langs de Zeeuwse basisscholen en spelenderwijs leert hij de leerlingen over bewust omgaan met energie. Het veilig gebruik van internet en sociale media is ook onderdeel van het programma. DELTA vindt het belangrijk

om zo vroeg mogelijk te starten met voorlichting over deze onderwerpen.

Regionale medewerkers

DELTA verbindt als werkgever met 1.786 FTE (inclusief deelnemingen). Circa 90% van DELTA's medewerkers woont in Zeeland. DELTA Netwerkgroep werkt samen met het opleidingsbedrijf InstallatieWerk Brabant-Zeeland en het Markiezaat College in Bergen op Zoom in een programma dat werk en opleiding combineert. DELTA kan zo zelf jonge monteurs opleiden. Voor meer informatie over onze medewerkers, lees verder op pagina 28.

1.6.4 Overige thema's

Privacy

Mensen verspreiden op steeds grotere schaal informatie over zichzelf. Tegelijkertijd willen mensen zelf kunnen bepalen wat er met hun persoonsgegevens gebeurt. Privacy is meer dan ooit een actueel onderwerp. DELTA doet meer dan de wetgeving naleven. DELTA respecteert in zijn handelen de privacy van zijn klanten en medewerkers. Daartoe zorgt DELTA intern voor awareness ten aanzien van de risico's dat persoonsgegevens van klanten verloren gaan of worden gehackt en dergelijke. Daarnaast informeert DELTA actief de Zeeuwse samenleving over veilig internetten en online privacy. DELTA werkt aan het verhogen van de veiligheid van de gegevens die het in beheer heeft door bijvoorbeeld een overwogen Cloudbeleid en door technische maatregelen zoals het versleutelen van gegevens.

Duurzame inzetbaarheid

DELTA is een van de grootste werkgevers in Zeeland. Wij creëren voor onze medewerkers een sociaal en fysiek veilig werkklimaat met volop ruimte voor loopbaanontwikkeling. Wij willen dat onze medewerkers duurzaam inzetbaar zijn. Duurzaam inzetbaar betekent voor DELTA dat medewerkers op elke leeftijd, in elke levensfase competent, gemotiveerd en vitaal zijn en blijven; nu en in de toekomst, binnen en buiten DELTA. In 2015 heeft DELTA verschillende werkervaringsplaatsen beschikbaar gesteld voor kandidaten met een afstand tot de arbeidsmarkt en/of zonder werkervaring. Op 1 januari 2015 is de Participatiewet in werking getreden. In hoofdstuk 1.7 staat uitgeschreven hoe DELTA deze wet oppakt.

Leveringszekerheid

Het behoud van leveringszekerheid door kwalitatief goede netwerken is voor DELTA essentieel.

Een goede indicatie van de betrouwbaarheid van de gas- en elektriciteitsnetten is de jaarlijkse uitvalduur. Het aantal storingsminuten lag ruim onder de vooraf gestelde norm en tevens onder het landelijk gemiddelde. Mocht er zich toch een storing voordoen, dan zijn de eigen monteurs snel ter plaatse, mede doordat het merendeel van hen in Zeeland woonachtig is.

'DELTA informeert actief de Zeeuwse samenleving over veilig internetten en online privacy.'

Met het actief aanbieden van de Slimme Meters wordt de energievoorziening voorbereid op een duurzame toekomst die vraag en aanbod beter in balans brengt. Zo kan het energienet efficiënter worden gebruikt en blijft de energievoorziening betaalbaar, ook in de toekomst. Door beter inzicht en slimme technieken binnen woningen maakt DELTA energiebesparing een stuk eenvoudiger.

DELTA en zijn mensen

DELTA is geworteld in de Zeeuwse samenleving. Niet alleen zijn veel Zeeuwen op enigerlei wijze klant, DELTA is ook een van de grootste werkgevers van Zeeland. Behalve voor een sociaal en fysiek veilig werkklimaat zorgt DELTA – in lijn met zijn ambities – ook voor voldoende ruimte voor de loopbaanontwikkeling van zijn medewerkers.

1.7.1 Formatie en bezetting

Het personeelsbestand van DELTA (inclusief deelnemingen) had op 31 december 2015 een omvang van totaal 1.786 FTE. Daarvan behoorde 1.268 fte toe aan de Zeeuwse DELTA-onderdelen in Goes, Middelburg en Vlissingen.

Aantal FTE DELTA inclusief deelnemingen

2015	2014	2013	2012
1.786	3.349	3.394	2.954

De sociale kengetallen van de deelneming EPZ zijn niet meegenomen in dit verslag. EPZ brengt zelf een verslag uit.

Het aantal personeelsleden is in 2015 verder afgenomen. Dit komt onder meer door de verkoop van Indaver (- 1.536 FTE), de reorganisatie 'Toekomstvast' binnen de divisie Energie & MultiMedia en de sluiting van de kolencentrale bij EPZ.

Ook vertrokken er medewerkers die al eerder boventallig zijn geworden en die een nieuwe baan vonden. We hebben ook nieuwe medewerkers verwelkomt. Een deel van deze nieuwe medewerkers bezette werkervaringsplaatsen die bedoeld zijn voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt en/of zonder werkervaring.

1.7.2 Inleenbeleid

DELTA bleef ook in 2015 kritisch kijken naar het inleenbeleid. Inleen kan tijdelijk nodig zijn voor bepaalde specialismen, projecten of piekwerkzaamheden; zelfs permanent om een flexibele schil te creëren. Terughoudendheid blijft echter geboden. Liever willen we de doorstroming van eigen medewerkers, zowel bij boventalligheid als vrijwillig, stimuleren. Op die manier kan DELTA zijn medewerkers zoveel mogelijk benutten, laten groeien en behouden. Bovendien hoeft DELTA dan minder gebruik te maken van duurdere inleenkrachten.

De komende vijf jaar gaat ongeveer 27% van de medewerkers met pensioen, onder wie ook technici. DELTA Netwerkgroep (DNWG) speelt hierop in door jonge monteurs te werven en zelf op te leiden. Dit gebeurt in samenwerking met opleidingsbedrijf InstallatieWerk Brabant-Zeeland en het Markiezaat College in Bergen op Zoom in een programma dat werk en opleiding combineert. Ook met andere scholen zijn er nauwe contacten. DELTA is tevens lid van de commissie Arbeidsmarkt en Opleiding van de Brabants-Zeeuwse Werkgeversvereniging.

'DELTA wil dat zijn medewerkers duurzaam inzetbaar zijn.'

1.7.3 HR Speerpunten

Het HR beleid is gecentraliseerd in de holdingstaf. De uitvoering van het HR beleid is ondergebracht in de divisies. Elke divisie heeft een eigen HR manager die rapporteert aan de divisiedirecteur. Het HR beleid kende in 2015 de volgende vier speerpunten:

1. Strategische personeelsplanning

DELTA ziet strategische personeelsplanning als een van de belangrijkste middelen om de strategie van DELTA te realiseren en de medewerkers voldoende energie, inspiratie en ondersteuning te bieden. Het stelt DELTA in staat de haalbaarheid van bedrijfskeuzes te toetsen door te analyseren welke medewerkers op welk moment op welke plaats nodig zijn in relatie tot de huidige bezetting. Zo kunnen we vroegtijdig gerichte maatregelen nemen om een eventuele afwijking te dichten. Geslaagde voorbeelden zijn het eerdergenoemde opleidingsprogramma bij DNWG, de tijdige herplaatsing van bijna alle medewerkers van de inmiddels gesloten DELTA

Utility Services en de ontwikkeling van loopbaanpaden binnen een aantal afdelingen van E&M.

Ook de Mobiliteitsfase in het sociaal plan is een voorbeeld van strategische personeelsplanning. Wanneer duidelijk is dat functies op termijn komen te vervallen of sterk wijzigen, is het mogelijk die medewerkers mobiel te verklaren.

Dat biedt ruimte om vroegtijdig naar een oplossing te zoeken en voorkomt wellicht dat medewerkers boventallig worden.

2. Performance management

Via werkafspraken legt DELTA tot op individueel niveau vast wat het van de medewerkers binnen hun functie verwacht aangaande de realisatie van de strategische organisatie-doelen. Hiervoor werkte DELTA met aparte processen voor performance management, ontwikkeling en strategische personeelsplanning.

In 2015 hebben we de voorbereidingen getroffen voor de integratie van de processen tot één proces, de Prestatie- & Ontwikkelcyclus. Een nieuw systeem ondersteunt dit proces. Vanaf 1 januari 2016 is het systeem in gebruik.

DELTA meent namelijk dat medewerkers en leidinggevendend voortdurend met elkaar in dialoog moeten zijn over onderwerpen als het functioneren, de inzetbaarheid, energiebronnen, ontwikkeling, potentieel, etc. En dat continu getoetst moet worden hoe dit past binnen de ambitie van de organisatie.

3. Duurzame inzetbaarheid

DELTA wil dat zijn medewerkers duurzaam inzetbaar zijn en over die flexibiliteit in competenties beschikken die nodig zijn om met de dynamiek van de markt mee te kunnen bewegen. Duurzaam inzetbaar betekent voor DELTA dat medewerkers op elke leeftijd, in elke levensfase competent, gemotiveerd en vitaal zijn en blijven, nu en in de toekomst, binnen en buiten DELTA.

Het medewerker tevredenheidsonderzoek (MTO) 2014 leerde ons dat er voldoende verbeterpunten zijn op dit vlak. Er zijn nog te veel medewerkers die kampen met stressklachten en daarmee het risico op een burn-out. Daarom hebben we in 2015 een programma ontwikkeld onder de noemer 'Samen Onderweg'. Dit heeft tot doel ervoor te zorgen dat onze medewerkers fysiek fit, mentaal fit en loopbaan fit worden en blijven, zowel binnen als buiten DELTA.

We hebben dit programma gevisualiseerd met behulp van een routekaart. Deze symboliseert dat een medewerker altijd onderweg is, zelf aan het stuur dient te zitten, onderweg op kruispunten komt en door de organisatie gefaciliteerd wordt.

4. Human Resource Development en Management Development

Ontwikkeling blijft een van de sleutels tot succes. Het lijkt een cliché maar stilstand is achteruitgang. Daarom blijven we onze medewerkers, juist in onzekere tijden, opleiden en ontwikkelen. DELTA zorgt er zo voor dat medewerkers mee kunnen komen met de veranderingen in onze omgeving. Tegelijkertijd behouden en verhogen zij hun waarde op de interne en externe arbeidsmarkt.

Mocht een functie op enig moment komen te vervallen, dan moet de medewerker een plan B hebben, zo luidt ons advies. Een medewerker kan dit niet alleen; er ligt een gedeelde verantwoordelijkheid bij de leidinggevende. Dat is ook een van de redenen dat DELTA blijft investeren in management development trajecten. Hiermee equiperen we onze leidinggevendenden voor deze rol en kunnen zij leiderschap tonen in onzekere tijden.

Medewerker tevredenheid

In 2014 is het tweejaarlijkse medewerker tevredenheid-onderzoek (MTO) uitgevoerd. 2015 stond in het teken van de opvolging van verbeterpunten uit het onderzoek van 2014. Een van de opvolgingspunten is zoals eerder aangegeven het programma 'Samen Onderweg', waarmee we de duurzame inzetbaarheid van onze medewerkers stimuleren.

Andere punten uit 2015 waren:

- actualiseren van functiebeschrijvingen om de ervaren taakonduidelijkheid weg te nemen;
- trainingen 'Feedback geven en ontvangen';
- 360 graden feedback voor leidinggevendenden;
- creëren van loopbaanpaden;
- uitwerken potentieel beoordeling en opvolgingsplanning om zo ontplooiingsmogelijkheden inzichtelijk te maken en te stimuleren.

Fysieke veiligheid

Veiligheid staat bij DELTA nadrukkelijk voorop. Vooral bij DNWG en de productiefaciliteiten is veiligheid een belangrijk onderwerp. Er is echter ook in de kantooromgevingen van DELTA aandacht voor veiligheid. Voorbeelden zijn de verplichte werkplekinspecties en de jaarlijkse ontruimingsoefeningen. Ook in 2015 is voorbeeldgedrag van leidinggevendenden gestimuleerd door dit voorwaardelijk te stellen voor hun variabele beloningscomponent.

Uit de health, safety, environment (HSE) portal blijkt dat het totaal aantal letsels is afgenomen en het aantal gemelde leermomenten in 2015 weer verder is toegenomen. Hieruit concluderen we dat in het verslagjaar het veiligheidsbewustzijn in de divisies verder toenam.

Aantal gemelde veiligheidsincidenten divisies E&M, DNWG en holdingstaf

	2015	2014	2013	2012
Aantal letsel met verzuim	4	6	5	7
Aantal letsel zonder verzuim	6	5	9	16
TOTAAL	10	11	14	23
Overige leermomenten	492	467	435	238

Sociale veiligheid

DELTA hecht er veel waarde aan dat zijn medewerkers in een sociaal veilige omgeving werken. Om die reden zijn er intern meerdere vertrouwenspersonen aangesteld. In 2015 hielden zij presentaties in de verschillende werkoverleggen. Het doel was meer aandacht te vragen voor dit onderwerp en meer bekendheid te geven aan hun eigen rol.

In 2015 hebben 28 medewerkers zich gemeld bij de vertrouwenspersonen. In 2014 waren dit er 34.

Ziekteverzuim

In 2015 daalde het ziekteverzuim met 0,3% tot 4,3%. Dit percentage ligt onder de door DELTA gestelde norm van 4,5%. De daling is mede te danken aan de extra inspanningen op dit vlak. Denk aan het programma op het gebied van duurzame inzetbaarheid, extra aandacht voor frequent verzuim, opvolging MTO 2014 en aandacht voor de dialoog tussen leidinggevende en medewerker.

	2015	2014	2013	2012	norm
Ziekteverzuim	4,3%	4,6%	4,1%	4,1%	4,5%

Participatiewet

Op 1 januari 2015 is de Participatiewet in werking getreden. Het doel van deze wet is om meer mensen met een arbeidsbeperking aan de slag te krijgen bij reguliere werkgevers. Wanneer werkgevers er gezamenlijk niet in slagen om de afgesproken banen te creëren (6.000 extra banen in 2016), dan komt er een wettelijke quotumheffing. Tot de doelgroep behoren mensen die niet zelfstandig het wettelijk minimumloon (WML) kunnen verdienen, mensen met een Wsw-indicatie (Wet sociale werkvoorziening) en Wajongers met arbeidsvermogen. DELTA heeft in 2015 drie kandidaten kunnen plaatsen, telkens met kritisch de afweging of er bijvoorbeeld ook boventallige medewerkers zijn die het werk kunnen uitvoeren. Zodat deze groep niet benadeeld wordt.

DELTA en Corporate Governance

Goed ondernemerschap, integer handelen, respect, toezicht, transparante verslaglegging en het anderszins afleggen van verantwoording. Zij vormen samen de belangrijkste leidraad voor het corporate governance beleid van DELTA. DELTA volgt de Nederlandse Corporate Governance Code, die is opgesteld voor in Nederland aan de beurs genoteerde vennootschappen. Ook volgt DELTA de ‘best practice’ bepalingen voor zover van toepassing op DELTA.

Corporate governance structuur

DELTA N.V. is een structuurvennootschap in de zin van artikel 2:154 van het Nederlandse Burgerlijk Wetboek. De betrokkenheid van de Algemene Vergadering en de Raad van Commissarissen bij de gang van zaken van de onderneming heeft haar weerslag gevonden in statuten en diverse reglementen. Deze zijn terug te vinden op www.DELTA.nl/RaadvanCommissarissen.

In de statuten is onder meer vastgelegd welke geleding goedkeuring moet geven op voorgenomen directiebesluiten met betrekking tot investeringen, overnames en bij het afstoten van (delen) van de onderneming.

Als het hiermee gemoeide bedrag de som van 5 miljoen euro te boven gaat, is voor de voorgenomen besluiten de instemming vereist van de Raad van Commissarissen. Gaat het om investeringen of desinvesteringen met een waarde van meer dan 55 miljoen euro, dan is de voorafgaande instemming van de aandeelhouders van DELTA vereist. In 2015 was dit het geval bij de verkoop van Indaver en van Windpark Kreekraksluis.

Raad van Bestuur

De verantwoordelijkheden en bevoegdheden van de Raad van Bestuur zijn vastgelegd in het directiereglement. Hierin zijn onder andere de taakverdeling tussen de leden van de Raad van Bestuur neergelegd, de interne procuraties geformuleerd en is de besluitvorming binnen de Raad van Bestuur geregeld. Ook bevat het directiereglement uit de Nederlandse Corporate Governance Code voortvloeiende regels, zoals de regeling over een mogelijk tegenstrijdig belang van leden van de Raad van Bestuur. DELTA onderschrijft de regelgeving over de evenwichtige verdeling in de Raad van Bestuur conform art. 391.7 titel 9 Boek 2 BW zoals deze per 1 januari 2013 van kracht geworden is.

De DELTA Raad van Bestuur bestaat uit slechts twee leden waarvan gedurende het verslag jaar de benoemingstermijn niet afliep. Bij nieuwe aanstellingen zal zeker acht worden geslagen op de gewenste diversiteit in brede zin.

Raad van Commissarissen

De Raad van Commissarissen van DELTA houdt toezicht op het totale functioneren van de onderneming, inclusief de nagestreefde beleidsregels en de behaalde resultaten door de Raad van Bestuur, de financiële positie, het risicoprofiel van de vennootschap en de financiële verslaglegging. Daarnaast vervult de Raad van Commissarissen de rol van sparring partner van de Raad van Bestuur. Om die rol goed te vervullen, heeft de Raad van Commissarissen een profiel dat aansluit bij dat van de onderneming. De profielschets zoals deze in 2010 door de Raad van Commissarissen is opgesteld, geeft inzicht in de kwaliteiten die leden dienen te bezitten, een en ander met inachtneming van het verstrekte voordrachtsrecht van de Centrale Ondernemingsraad.

De Raad van Commissarissen voldoet aan de Corporate Governance Code, ook waar het de samenstelling betreft (onafhankelijkheid, diversiteit naar leeftijd, achtergrond en expertise). De diversiteit naar geslacht blijft wel een aandachtspunt. Taken en bevoegdheden, evenals interne besluitvormingsprocessen en de rol van de voorzitter van de Raad van Commissarissen, zijn opgenomen in een Raad van Commissarissen reglement. Daarin zijn ook zaken neergelegd als de periodieke evaluatie van het eigen functioneren, conform het gestelde in de Code.

De Audit, Risk & Compliance Commissie

De Audit, Risk & Compliance Commissie rekt, naast onderwerpen van financiële en fiscale aard, ook het toezicht op de risico's die de onderneming wenst te lopen tot haar

taak. Risicomanagement en rapportage over het gevoerde beleid staan dan ook regelmatig op de agenda van deze commissie, evenals op de agenda van de voltallige Raad van Commissarissen.

Aandeelhouders

De rol van de aandeelhouders van DELTA en de bevoegdheden van de Algemene Vergadering zijn vastgelegd in de statuten. De aandeelhouders van DELTA, bestaande uit gemeenten en provincies, zijn betrokken en gedreven, mede ingegeven door hun publieke karakter. Door de ruime bevoegdheden die de Algemene Vergadering krachtens de statuten heeft, is de wijze waarop aandeelhouders hun stemrecht uitoefenen van grote invloed op de gang van zaken binnen de onderneming. Naast twee formele Algemene Vergaderingen hebben in het verslagjaar ook drie informele Algemene Vergaderingen plaatsgevonden.

Ondernemingsraad

In het geheel van statuten, reglementen en andersoortige overeenkomsten mag de relatie met de Centrale Ondernemingsraad en de Ondernemingsraden van de diverse divisies van DELTA niet onvermeld blijven. De relatie, die ingegeven is door wederzijds respect, heeft vorm gekregen in een gestructureerd overleg tussen bestuurders en de diverse raden.

In 2015 vergaderde de Centrale Ondernemingsraad negen keer met de bestuurder en directeur HR. Daarnaast belegde de COR vier keer een vergadering zonder directie.

Een van de belangrijkste thema's in 2015 voor alle Ondernemingsraden en de Centrale Ondernemingsraad was de gedwongen splitsing van de DELTA. Dit liep als een rode draad door alle vergaderingen heen. Daarbij is heel constructief samengewerkt met de directie.

‘Een van de belangrijkste thema's in 2015 was de gedwongen splitsing van de DELTA.’

Compliance

DELTA heeft een door de Raad van Commissarissen vastgesteld 'Klokkenluidersreglement'. Dit geeft medewerkers, in aanvulling op de activiteiten van de compliance officer, de gelegenheid om vermoedens van een misstand bij de Raad van Bestuur en/of vertrouwenspersoon te melden, zonder het risico te lopen van enige benadeling in zijn of haar positie als werknemer. Indien gewenst kan melding bij een externe functionaris plaatsvinden.

Er zijn in 2015 geen meldingen geweest bij de compliance officer.

Verslag van de Raad van Commissarissen

De Raad van Commissarissen brengt hiermee verslag uit over zijn activiteiten in 2015. Ook rapporteren wij over de manier waarop wij onze toezichthoudende en adviserende taak hebben ingevuld.

Samenstelling

De Raad van Commissarissen van DELTA N.V. bestond in 2015 uit de volgende leden:

- de heer drs. ing. C. Maas (Voorzitter)
- mevrouw drs. A.M.H. Schönigh MBA (Vice-voorzitter)
- de heer drs. ing. J. Bout (tot 25 september 2015)
- de heer B.P.T. de Wit, MA (tot 25 september 2015)
- de heer ir. G. van Harten (vanaf 25 september 2015)
- de heer mr. M. van 't Noordende (vanaf 25 september 2015)
- de heer drs. E. Robbe RA (vanaf 25 september 2015; afgetreden op 30 maart 2016).

De heren Bout en De Wit hebben besloten hun functie ter beschikking te stellen. Wij hebben begrip voor hun keuze, maar betreuren die wel. De Raad van Commissarissen is hen zeer erkentelijk voor de wijze waarop zij hun functie hebben vervuld. Volgend op het aftreden van de heren Bout en De Wit, alsmede op het terugtreden van de heer Van Doorn in 2014, zijn in 2015 drie nieuwe commissarissen benoemd. Wij zijn verheugd dat zij zijn toegetreden tot de Raad van Commissarissen van DELTA N.V. De heer Robbe heeft op 30 maart 2016 zijn lidmaatschap neergelegd wegens het aanvaarden van een nieuwe werkkring, conflicterend met het commissariaat van DELTA N.V.

Commissies

De Raad van Commissarissen hanteert als uitgangspunt dat vrijwel alle onderwerpen besproken worden in de voltallige raad. Vanuit een collectieve verantwoordelijkheid is in de visie van de Raad van Commissarissen dan ook geen plaats voor tal van commissies, samengesteld uit zijn leden die primaire verantwoordelijkheid zouden dragen op deelterreinen. Een uitzondering heeft de raad gemaakt voor de Audit, Risk & Compliance Commissie en de Remuneratie- en benoemingscommissie. Dit is in lijn met de Nederlandse Corporate Governance Code.

Vergaderingen en overige activiteiten

De Raad van Commissarissen is in 2015 vijf maal bijeen geweest in aanwezigheid van de Raad van Bestuur en voorts nog drie maal door middel van een telefonische of video-vergadering. Tijdens deze vergaderingen zijn onder meer de

volgende onderwerpen behandeld:

- financiële onderwerpen, zoals kwartaalrapportages, de jaarrekening en het Financieel Plan met de operationele en financiële doelstellingen van de vennootschap;
- de DELTA bedrijfsstrategie en daaruit voortvloeiende strategische kwesties, waaronder acquisities en (des) investeringen;
- de belangrijkste risico's van het gevoerde beleid:
  - veiligheid;
  - personeelsbeleid, inclusief het management development beleid;
  - risicomanagement;
  - dividendbeleid;
  - investeringsbeleid en belangrijke investeringen en desinvesteringen;
  - financieringsbeleid;
  - fiscale zaken;
  - corporate governance.

De Raad van Commissarissen sprak uitgebreid met de Raad van Bestuur over de bedrijfsstrategie. Met name de mogelijkheden van een fusie met een ander energiebedrijf en de mogelijke gevolgen van een gedwongen splitsing van DELTA kwamen aan de orde.

Leden van de Raad van Commissarissen namen deel aan het overleg van de Raad van Bestuur met de aandeelhouderscommissie. In dat overleg, dat in 2015 elf maal plaatsvond, is gesproken over het verkoopproces van Indaver, de bedrijfsstrategie van DELTA, de aandeelhoudersstrategie van de aandeelhouders en de mogelijk gedwongen splitsing van DELTA.

‘De Raad van Commissarissen hanteert als uitgangspunt dat vrijwel alle onderwerpen besproken worden in de voltallige raad.’

Daarnaast voerde de Raad van Commissarissen eenmaal overleg met de aandeelhouderscommissie buiten aanwezigheid van de Raad van Bestuur en ook eenmaal met het college van Gedeputeerde Staten van Zeeland.

Gedurende het verslagjaar heeft de Raad van Commissarissen zich periodiek door de Raad van Bestuur van DELTA N.V. en de directie van EPZ laten informeren over de situatie bij EPZ. Onderwerpen waren onder meer de sluiting van de kolen-centrale, de veiligheid en de overige exploitatieaspecten van de kerncentrale te Borssele.

De Raad van Commissarissen bracht een werkbezoek aan de DELTA Netwerkgroep, aan de kerncentrale in Borssele en aan de trading floor in Middelburg.

De Raad van Commissarissen heeft ook een aantal malen buiten aanwezigheid van de Raad van Bestuur vergaderd.

Belangrijke onderwerpen waren hierbij:

- bedrijfsstrategie;
- de evaluatie van het functioneren van de Raad van Bestuur en zijn leden;
- het vaststellen van de bezoldiging van de leden van Raad van Bestuur;
- de voordracht tot verlenging met één jaar van de werkzaamheden van de controlerend accountant;
- de voordracht tot benoeming van drie nieuwe leden van de Raad van Commissarissen.

Buiten aanwezigheid van de Raad van Bestuur heeft de Raad van Commissarissen daarnaast het eigen functioneren geëvalueerd. Daarbij werd stilgestaan bij de belangrijkste taken en verantwoordelijkheden van de raad (toezicht, advies) en kwamen ook cultuur- en gedragsaspecten aan de orde.

Audit, Risk & Compliance Commissie

De Audit, Risk & Compliance Commissie bestaat uit twee leden. Tot 25 september 2015 waren dit de heer Bout (voorzitter) en de heer Maas.

Vanaf 25 september is de heer Robbe als vervanger van de heer Bout tot lid en voorzitter benoemd. Op 30 maart 2016 is een vacature ontstaan, volgend op het aftreden van de heer Robbe als commissaris.

De commissie is in het verslagjaar vijf maal bijeengekomen.

De volgende onderwerpen zijn besproken:

- Management letter;
- Financieel Plan;
- kwartaalrapportages, halfjaarbericht, jaarrekening, IFRS;
- financiële uitkomsten van projecten en investeringen;
- liquiditeitsprognoses en -beheer;
- risicomanagement;
- fiscale zaken;
- opbouw en inrichting van de financiële functies;
- (des)investeringsvoorstellen.

De leden van de Raad van Bestuur en de manager Group Internal Control, alsmede de externe accountant namen deel aan de vergaderingen.

De Audit, Risk & Compliance Commissie sprak ook buiten de aanwezigheid van de Raad van Bestuur met de externe accountant.

Remuneratie- en benoemingscommissie

Deze commissie bestaat uit mevrouw Schöningh (voorzitter) en de heer Maas en is in het verslagjaar twee maal bijeen geweest. De leden van de commissie hebben in 2015 een functioneringsgesprek gevoerd met zowel de CEO alsook met de CFO. De commissie heeft mede op basis van marktonderzoek een voorstel gedaan aan de Raad van Commissarissen voor de beloning in 2015 van de CEO en de CFO in lijn met het vigerende beloningsbeleid.

Voorts heeft de commissie het selectieproces geleid en een voorstel gedaan aan de Raad van Commissarissen voor de vervulling van de drie vacatures in de Raad van Commissarissen. Deze vacatures zijn ontstaan door het vertrek in 2014 van de heer Van Doorn en in het verslagjaar van de heren Bout en De Wit.

Naar aanleiding van de benoeming van de drie nieuwe leden is tevens 'De procedure voordracht Raad van Commissarissen DELTA N.V.' tijdens de Algemene Vergadering vastgesteld.

'Het uitgangspunt voor het beloningsbeleid is dat DELTA een zodanige beloning toekent dat de juiste mensen aangetrokken kunnen worden.'

Samenstelling statutair bestuur

De Raad van Bestuur bestond in 2015 uit de heren A. B. Kamerbeek (CEO) en F. Verhagen (CFO). De heer Kamerbeek heeft in maart 2016 het bedrijf verlaten.

Bezoldiging statutair bestuur

Het beloningsbeleid voor de statutaire bestuurders is op voorstel van de Raad van Commissarissen voor het laatst in 2005 vastgesteld door de Algemene Vergadering.

Het uitgangspunt voor het beloningsbeleid is dat DELTA een zodanige beloning toekent dat de juiste mensen aangetrokken kunnen worden en voor het bedrijf kunnen worden behouden. De Raad van Commissarissen stelt jaarlijks, binnen de kaders van het beleid, de bezoldiging van de statutaire bestuurders vast.

Jaarrekening

De Algemene Vergadering van juni 2015 heeft de jaarrekening 2014 vastgesteld. Op voorstel van de Raad van Commissarissen is de gehele winst over het boekjaar 2014, 3,76 miljoen euro, als dividend uitgekeerd en daarenboven een bedrag van 11,24 miljoen euro ten laste van de overige reserves.

De Raad van Commissarissen nam met instemming kennis van het door het statutaire bestuur voorgelegde bestuursverslag over het boekjaar 2015, de jaarrekening en de toelichting daarop. Op grond daarvan heeft de Raad van Bestuur de jaarrekening 2015 opgemaakt. De Raad van Commissarissen stelt aan de Algemene Vergadering voor deze zonder voorbehoud vast te stellen. Gelet op het netto verlies van 111 miljoen euro over het boekjaar 2015 vindt er geen dividenduitkering plaats. De verslechterde cashflow en de liquiditeitspositie laten evenmin een uitkering ten laste van de overige reserves toe.

Namens de Raad van Commissarissen van DELTA N.V.
Drs. ing. C. Maas
Voorzitter

Personalia Raad van Commissarissen

Dhr. drs. ing. C. (Cees) Maas (1947)

Nationaliteit: Nederlandse

In functie: 16 mei 2014, vanaf 26 september 2014 voorzitter
Lopende termijn: tot 16 mei 2018

Beroep/hoofdfunctie: voormalig CFO van de Raad van Bestuur ING Group N.V.

Nevenfuncties op 31 december 2015:

- senior adviseur Cerberus Global Investment Advisors, LLC;
- vicevoorzitter RvC van BAWAG P.S.K.;
- non-executive director HAYA Real Estate S.L.U.;
- non-executive director Gescobro Collection Services S.L.U.;
- vicevoorzitter RvC van BCD Holding N.V.;
- vicevoorzitter RvC van Stadion Feijenoord N.V.;
- bestuurslid Stichting Preferente Aandelen DSM;
- bestuurslid Stichting Administratiekantoor Hoofdplaat;
- voorzitter van de RvT van het Erasmus Medisch Centrum;
- voorzitter Stichting Nationaal Fonds 4 en 5 mei.

Mw. drs. A.M.H. (Marieke) Schöningh MBA (1963)

Nationaliteit: Nederlandse

In functie: 17 mei 2013

Lopende termijn: tot 17 mei 2017

Beroep/hoofdfunctie: Global Vice President M&S – DSM Sinochem Pharmaceuticals

Dhr. drs. E.M. (Engelhardt) Robbe RA (1955)

Nationaliteit: Nederlandse

In functie: 25 september 2015

Afgetreden: 30 maart 2016

Beroep/hoofdfunctie: lid RvB en CFO N.V. Nederlandse Spoorwegen.

Nevenfuncties op 31 december 2015:

- voorzitter RvC NS Insurance;
- voorzitter RvC NS Financial Services LTD;
- voorzitter RvT Stichting Spoorwegmuseum;
- non-executive director en voorzitter audit commissie Eurofima;
- lid Curatorium Executive Masters in Finance & Control Programme, Vrije Universiteit;
- ambassadeur Stichting UAF;
- bestuurslid Stichting Nationaal Fonds 4 en 5 mei.

Dhr. ir. G. (Gerard) van Harten (1952)

Nationaliteit: Nederlandse

In functie: 25 september 2015

Lopende termijn: tot 25 september 2019

Beroep/hoofdfunctie: voormalig voorzitter raad van bestuur Dow Benelux B.V.

Nevenfuncties op 31 december 2015:

- lid RvT Stichting Biobased Delta;
- voorzitter RvC Dow Benelux N.V.;
- voorzitter RvC Green Chemistry Campus B.V.;
- voorzitter Topsector Chemie;
- lid RvC Zeeland Seaports;
- voorzitter RvT Stichting University College Roosevelt;
- lid RvT Stichting Wonen en Psychiatrie.

Dhr. mr. M. (Marc) van 't Noordende (1958)

Nationaliteit: Nederlandse

In functie: 25 september 2015

Lopende termijn: tot 25 september 2019

Beroep/hoofdfunctie: Operating Partner bij het North Haven Infrastructure Fund, een beleggingsfonds beheerd door Morgan Stanley Infrastructure Partners.

Nevenfuncties op 31 december 2015:

- lid RvC en voorzitter audit commissie ICE Endex B.V.;
- lid RvC en lid audit commissie Berenschot Groep B.V.;
- lid RvC Amsterdams Energie Bedrijf N.V.;
- lid van de RvT en lid audit commissie ROC Leiden.

Verslag Centrale Ondernemingsraad

De Centrale Ondernemingsraad van DELTA is samengesteld uit leden van de ondernemingsraden van vier divisies. De Centrale Ondernemingsraad voert gestructureerd overleg met de bestuurder. De Ondernemingsraden van de divisies doen dit met de directie van hun eigen bedrijfs onderdeel.

Tot medio 2015 was ook de Europese Ondernemingsraad bij DELTA actief. Hier hadden leden van de Centrale Ondernemingsraad en leden van de ondernemingsraden van Indaver zitting in. Bij de verkoop van Indaver aan KatoenNatie in juni 2015 is de Europese Ondernemingsraad opgeheven.

Sindsdien is de medezeggenschap binnen DELTA als volgt georganiseerd:

- Centrale Ondernemingsraad;
- OR Energie & MultiMedia;
- OR DELTA Netwerkgroep;
- OR EPZ;
- OR Holding Staven.

Iedere Ondernemingsraad organiseert zijn eigen vergaderingen en het overleg met betrokken bestuurder. De geagendeerde onderwerpen betreffen zaken die de eigen divisie aangaan. De Centrale Ondernemingsraad behandelt divisie overstijgende onderwerpen en zaken die invloed hebben op de gehele DELTA-organisatie.

DELTA kent een 'Faciliteitenregeling OR'. Hierin is vastgelegd hoeveel vrijstelling een medewerker krijgt voor taken die hij of zij voor de Ondernemingsraad verricht.

De Centrale Ondernemingsraad bestond in 2015 uit:

- 4 leden uit de OR E&M: Stephan de Beer, Bart van Houte, Bram Nonnekes, Jan Scheele;
- 4 leden uit de OR DNWG: Leen Boer, Martijn Hofman, Harrie Martens, Theo Nieuwburg;
- 3 leden uit de OR EPZ: Jack van Bruggen, Huub Knoors, Peter Maljers;
- 1 lid uit de OR Holding Staven: Hans van Stel.

Het dagelijks bestuur van de Centrale Ondernemingsraad werd in 2015 gevormd door:

- Bram Nonnekes (voorzitter);
- Harrie Martens (secretaris);
- Bart van Houte (vicevoorzitter);
- Huub Knoors (vicesecretaris);
- Hans van Stel (lid).

Een van de belangrijkste thema's in 2015 voor alle Ondernemingsraden en de Centrale Ondernemingsraad was de gedwongen splitsing van DELTA. Dit liep als een rode draad door alle vergaderingen. Daarbij is heel constructief samengewerkt met de directie. De leden hebben veel tijd en energie in dit onderwerp gestoken. Zo stelde de Centrale Ondernemingsraad een eigen visie 'Herstructurering DELTA bij splitsing' op. Het uitgangspunt van deze visie is zoveel mogelijk werkgelegenheid voor Zeeland te behouden. Ook heeft de voorzitter bij personeelsbijeenkomsten over dit onderwerp de opvattingen van de Centrale Ondernemingsraad uitgedragen.

'Een van de belangrijkste thema's in 2015 voor alle Ondernemingsraden en de Centrale Ondernemingsraad was de gedwongen splitsing van de DELTA.'

In 2015 vergaderde de Centrale Ondernemingsraad negen keer met de bestuurder en directeur HR. Daarnaast belegde de COR vier keer een vergadering zonder directie. Geregeld werden medewerkers, doelgroepen en betrokkenen geraadpleegd, afhankelijk van het onderwerp. Bij het vastlopen van de CAO-onderhandelingen heeft de Centrale Ondernemingsraad informatiebijeenkomsten voor het personeel georganiseerd.

Namens de Centrale Ondernemingsraad
Bram Nonnekes
Voorzitter

Kansen en risico's

DELTA wil kansen in de markt benutten en de risico's zoveel mogelijk beperken. Daarom heeft DELTA een risicomanagementsysteem dat op alle terreinen wordt toegepast en nageleefd. Hierbij houden wij rekening met de specifieke kenmerken van de markten waarin op divisieniveau wordt geopereerd en op bedrijfsniveau wordt geconsolideerd.

DELTA streeft naar continuering van de dienstverlening aan klanten met een verscheidenheid aan producten en diensten, met behoud van hoogwaardige werkgelegenheid in Zeeland en met een goede verstandhouding met zijn aandeelhouders en andere stakeholders.

In dit onderdeel van het bestuursverslag wordt ingegaan op de wijze waarop het risicomangement binnen DELTA is georganiseerd. Daarnaast geven we de belangrijkste risico's en onzekerheden weer waarmee DELTA wordt geconfronteerd.

DELTA Internal Control Framework

De corporate stafafdeling Group Internal Control ontwikkelde en implementeerde het DELTA Internal Control Framework (DICF). Het DICF ondersteunt de divisies en stafafdelingen in hun verantwoordelijkheid voor het managen van risico's en de uitvoering van het interne beheersingssysteem. Sluitstuk van het DICF - dat is gebaseerd op het COSO-ERM model - is het Management in Control Statement (MiCS). Het divisie management en de corporate stafhoofden dienen dit MiCS ieder halfjaar in. Onderbouwing van het MiCS is onder meer de validatie (vaststellen van de werking) van de belangrijkste beheersmaatregelen. Deze zijn op hun beurt geïdentificeerd via een jaarlijks Strategic Risk Assessment en meerdere Process en Thematic Risk Assessments. Ontwikkelingen die invloed hebben op de weging van de risico's, bespreken de divisiedirecteuren minstens twee keer per jaar met de Raad van Bestuur.

1.11.1 Taken en verantwoordelijkheden binnen het DICF Raad van Bestuur en divisie management

De Raad van Bestuur is eindverantwoordelijk voor het risicomangement binnen DELTA. De verantwoordelijkheid ligt primair op divisieniveau. Medewerkers en het divisie management zijn verantwoordelijk voor een adequate uitvoering van werkzaamheden op het gebied van risicomangement en interne beheersing.

Group Internal Control

De stafafdeling Group Internal Control houdt, in opdracht van de Raad van Bestuur, toezicht op een juiste toepassing van het DICF dat er op is gericht dat:

- DELTA tijdig op de hoogte is van de mate waarin strategische, operationele en financiële doelstellingen bereikt worden;
- de financiële verslaglegging betrouwbaar is;
- dat DELTA handelt in overeenstemming met wet- en regelgeving;
- bedrijfsmiddelen veilig zijn gesteld;
- DELTA zijn verplichtingen goed in beeld heeft;
- effectieve en efficiënte processen in de hele onderneming zijn en worden nageleefd.

Interne audits

De risicobeheersing van de divisies en diverse processen zijn onderwerp van periodieke audits, uitgevoerd door de onafhankelijke afdeling Internal Audit. Deze afdeling beoordeelt onder andere het kwaliteitsmanagementsysteem, de procedures rondom risicomangement, control en compliance.

Externe accountant

In het kader van de jaarrekeningcontrole beoordeelt de externe accountant de opzet, het bestaan en de werking van maatregelen van interne beheersing gericht op financiële verslaglegging. Bevindingen en aanbevelingen die voortkomen uit de controlewerkzaamheden worden vastgelegd in een jaarlijkse Managementletter en gerapporteerd aan de Raad van Bestuur, de Audit, Risk & Compliance Commissie en de Raad van Commissarissen. De Managementletter vormt zo nodig de basis voor verdere aanscherping van beheersmaatregelen.

Raad van Commissarissen

De Raad van Bestuur van DELTA rapporteert en legt verantwoording af over de opzet en de effectieve werking van het systeem van interne risicobeheersing aan de Audit, Risk

& Compliance Commissie en de Raad van Commissarissen. Externe partijen als de Autoriteit Consument & Markt houden toezicht op correcte toepassing van wet- en regelgeving.

1.11.2 Risicomanagement en intern beheersingssysteem

Risico's en beheersmaatregelen 2015

Het garanderen van energievoorziening en het bieden van internettoegang zijn belangrijke maatschappelijke taken. Daarnaast is DELTA één van de belangrijkste werkgevers in Zeeland en een belangrijke economische partij voor de publieke en private sector. DELTA brengt de risico's die taken in gevaar kunnen brengen daarom zo duidelijk mogelijk in kaart en beperkt die waar mogelijk en economisch verantwoord.

In 2015 is het beleid verder aangescherpt en de vertaling naar de praktijk vastgelegd in een nieuw handboek. DELTA breidde de monitoring activiteiten op de beheersmaatregelen verder uit, onder andere door de inzet van IT. Verder zette DELTA belangrijke stappen in de verbetering van de interne rapportage. Mede door genoemde verbeteringen is ook in 2015 een verhoging van het risicobewustzijn gerealiseerd.

DELTA handelt op de internationale gas- en elektriciteitsmarkten. De prijzen op deze markten bewegen sterk. Door gebruik te maken van financiële instrumenten mitigeert DELTA commodity marktrisico's, valutarisico's, renterisico's, liquiditeitsrisico's en kredietrisico's. De randvoorwaarden hiervoor zijn vastgelegd in het Risk Policy Document en het Treasury Statuut.

Het Risk Management Committee van de divisie E&M stelde – onder verantwoordelijkheid van de Raad van Bestuur – algemene procedures en limieten vast. Ook ziet het erop toe dat de energiehandel- en verkoopactiviteiten van DELTA binnen de gestelde risicomarges blijven.

Ontwikkeling van de risico's in 2015

De uitspraak van de Hoge Raad, in juni 2015, maakte de risico's die verband houden met de mogelijke afsplitsing van de Netwerkgroep, concreter.

De doorgaande daling van elektriciteits- en gasprijzen is zorgelijk. Het compliance risico voor de afvalverbrandings-

divisie is vervallen door de verkoop daarvan. Het cyberrisico is daarentegen landelijk en wereldwijd toegenomen; reden voor DELTA om in 2015 hier extra aandacht aan te besteden.

Risico's en beheersmaatregelen 2016

Ook in 2016 zullen de belangrijkste risico's gevolgd en gemitigeerd worden voor zover mogelijk en bedrijfseconomisch verantwoord. Veiligheidsrisico's blijven in 2016 onverminderd in focus. DELTA zorgt voor goede werkomstandigheden, robuuste en betrouwbare bedrijfsprocessen en competente medewerkers. Binnen DELTA geldt: "ik werk veilig of ik werk niet". Daarnaast wordt de in 2015 in gang gezette focus op onderkenning en beheersing van cyberrisico's en beveiliging van privacy gegevens verder uitgebreid.

Risicobereidheid

DELTA beoordeelt de risicobereidheid tijdens de verschillende risk assessments. Per risico wordt het niveau van kans en impact bepaald. Is een van beide of zijn beiden te hoog, dan ontwikkelt en implementeert DELTA aanvullende maatregelen. Als het restrisico daarna nog te hoog blijft, wordt een vervolgstap overwogen. De vervolgstap kan bestaan uit:

- het accepteren van het hoge restrisico met een verhoogde monitoring en mogelijke verbeteracties op het gebied van schadebeperking voor het geval het incident zich voordoet;
- het delen van het hoge restrisico met een derde partij in bijvoorbeeld een joint venture of het verzekeren van het restrisico.

Management in Control Statements 2015

Over 2015 verstrekke het management twee keer een Management in Control Statement (MiCS) aan de Raad van Bestuur. Daarmee verklaarde het management dat het gedurende het verslagjaar overwegend 'in control' is geweest. De aangegeven uitzonderingen betreffen de onzekerheid die ontstaan is door de dreigende afsplitsing van Enduris (voorheen DELTA Netwerkbedrijf) en de financiële gevolgen van de aanhoudende negatieve ontwikkeling van elektriciteitsprijzen en spreads. Deze risico's zijn in onderstaande tabel en de opvolgende beschrijving nader beschreven. Ook verderop in het bestuursverslag wordt hierop ingegaan. De twee MiCS's van 2015 vormen de basis van de 'in control verklaring' van de Raad van Bestuur. Deze is opgenomen in dit jaarbericht.

1.11.3 Overzicht van de belangrijkste risico's

Hieronder is een overzicht van de belangrijkste risico's van DELTA opgenomen. Tevens is per risico aangegeven op welke wijze de kans en/of impact van dat risico wordt verlaagd. De risico's zijn individueel beoordeeld, binnen een horizon van één jaar.

Belangrijkste risico's zijn in 2015 duidelijker geworden; zowel als gevolg van de uitspraak van de Hoge Raad over de gedwongen afsplitsing van Enduris, als door de verdere verslechtering van de commodity-prijzen.

'DELTA is één van de belangrijkste werkgevers in Zeeland en een belangrijke economische partij voor de publieke en private sector.'

De andere grootste risico's die DELTA onderkent tot het moment van splitsing zijn:

A. Continuïteit huidige organisatie

DELTA staat voor een van de meest uitdagende periodes in zijn bestaan. De sinds 2009 dalende marktprijzen drukken hard op de rentabiliteit van de elektriciteitsproductie en de handelsactiviteiten. Dit in combinatie met de verplichte afsplitsing van Enduris medio 2017, en de wens van de aandeelhouders om direct aandeelhouder te worden in de gereguleerde activiteiten die binnen de huidige DELTA Groep vallen, geeft genoeg grond om in de periode vóór verplichte afsplitsing de huidige organisatievorm te heroverwegen. DELTA is geworteld en gegroeid in Zeeland. Het behoud van waarde voor de (met name) Zeeuwse publieke aandeelhouders, en het behoud van Zeeuwse hoogwaardige werkgelegenheid zijn belangrijke wensen. De economische realiteit en de politieke wens tot splitsing zullen in de periode tot medio 2017 leiden tot opsplitsing van het bedrijf in meerdere onderdelen. Ook verkoop van een of enkele onderdelen behoort daarbij tot de mogelijkheden. Op deze wijze proberen wij invulling te geven aan de belangen van onze stakeholders.

B. Een verdere daling van de spreads (het verschil tussen de elektriciteitsprijzen en de prijs van gas en CO₂), daling van de prijs van elektriciteit en in mindere mate die van gas.

Gevolgen zijn:

- daling van de elektriciteitsprijs heeft een direct effect op de bruto marge van het gedeelte van de productie dat niet gehedged is en geeft druk op toekomstige cash flow;
- daling van de corporate credit rating: een eventuele neerwaartse aanpassing van de credit rating geeft een slechtere handelspositie in de markt en leidt tot de verplichting tot storting van extra liquide zekerheden ten behoeve van reeds aangegane posities;
- druk op de liquiditeit: de mark-to-market positie van reeds aangegane rechten en verplichtingen (verhandeld via verschillende beurzen) moet liquide worden aangehouden bij de betreffende beurs waar deze verhandeld zijn. De posities bij dezelfde counterparties worden hierbij genet. Het niet kunnen voldoen aan een mark-to-market verplichting leidt tot liquidatie en directe verplichting tot afwikkeling van alle posities. DELTA heeft in 2015 een sterke kasuitstroom ondervonden naar de zogeheten margin accounts als gevolg van de sterke verslechtering van de energieprijzen. De output uit de eigen centrales en de verkoop aan zakelijke klanten wordt merendeels gehedged. Een daling van de elektriciteitsprijzen geeft daardoor - tussentijds - een noodzaak tot bijstorten op de margin accounts door een stijgende mark-to-market. De marge op de verkopen, die wordt gerealiseerd op het leveringsmoment dan wel bij afwikkeling van de positie, blijft hierbij in stand. Door de daling van de gasprijzen is ook voor de aangegane verplichtingen voor gas (per saldo betreft de inkoop van gas) de mark-to-market, en daarmee de verplichte stortingen op margin accounts negatief. Begin 2016 heeft de trend van dalende prijzen zich doorgezet.

De Raad van Bestuur monitort de wijze waarop de toekomstige productie van de assets wordt gehedged (lock-in strategie) op basis van advies van casus specifieke afdeling, taskforces en het Risk Management Committee. Positiemonitoring vindt dagelijks plaats; indien noodzakelijk wordt aanvullend gehedged of worden bestaande posities tegen gesloten. Er zijn maatregelen genomen welke het exposure afbouwen (middels het vooruit verkopen van de output uit onze centrales). Ook beperken we actief de omvang van onze groothandels leveringsactiviteiten om additioneel onvoorzien beslag op werkkapitaal te voorkomen.

Strategisch gezien wordt door middel van juridische ondersteuning, het voeren van openbare debatten en het aangaan van de dialoog met beleidsmakers geprobeerd om regelgeving ten gunste van een goed werkend energiesysteem (vermindering bevordering van opwek met meer vervuulende brandstof, capaciteitstarief), duurzame stimuleringsmaatregelen (zoals een goed werkend CO₂-prijsvormingsmechanisme) en duurzame opwekkingsmethodes te stimuleren.

C. Bestaande langjarige contracten die DELTA in het verleden is aangegaan, mede in het kader van hedging van posities en het creëren van optiewaarde.

In de huidige marktomstandigheden hebben deze contracten een negatieve waarde. Hierbij moet gedacht worden aan langjarig gecontracteerde transportcapaciteit, langjarig gecontracteerde opslagcapaciteit en tollingcontracten. Voor de verplichtingen verbonden aan de Gasflex-portfolio is ultimo boekjaar een voorziening onrendabele contracten benodigd gebleken van 154,3 miljoen euro.

Risicomitigatie vindt zo veel mogelijk plaats door heronderhandeling van contracten en waar mogelijk afbouw van posities en actieve monitoring en bijsturing van posities.

D. De toekomst van DELTA als zelfstandig bedrijf komt in gevaar door verplichte afsplitsing van Enduris.

Door de dreiging van wettelijk afgedwongen splitsing staat DELTA sinds 2014 op creditwatch bij Standard & Poor's. De verplichte afsplitsing van Enduris vermindert de diversiteit van de DELTA N.V. en verhoogt het overall risico.

Overwogen wordt om over te gaan tot vervroegde splitsing van het bedrijf waardoor herplaatsing van onderdelen gestructureerd kan plaatsvinden.

Daarnaast is sprake van enkele andere belangrijke risico's, die niet in importantie zijn toegenomen gedurende het boekjaar.

E. Ongeplande uitval van energiecentrales

Als gevolg van het ongepland niet beschikbaar zijn van elektriciteitsproductie centrales (door bijvoorbeeld storingen of het uitlopen van splijststofwisseling of van investeringsprojecten), bestaat de kans dat DELTA geplande volumes of diensten niet realiseert. Hierdoor vallen inkomsten weg,

moet DELTA reeds verkochte energie in de markt terugkopen en/of ontstaan mogelijk onbalanskosten.

Door vertegenwoordiging in het Investment Committee van EPZ ziet DELTA toe op adequate onderhoudsprogramma's en beoordeelt DELTA het spare parts beleid. Daarnaast monitort DELTA via vergelijkbare gremia de beschikbaarheid van de overige centrales. Via PAS55 benchmarks worden de prestaties van de verschillende centrales met elkaar vergeleken en worden verbeterpunten bepaald. Het management van EPZ is versterkt ter verhoging van de aandacht voor strakke sturing van investerings- en onderhoudsprojecten bij EPZ.

F. Toenemende risico's op het gebied van informatiebeveiliging
Cyberaanvallen, uitgevoerd door steeds professionelere partijen, kunnen de ICT-systemen beschadigen. Ook kan

vertrouwelijke en/of privacygevoelige informatie worden gestolen. Met als gevolg dat operationele processen tijdelijk niet functioneren en/of het imago van DELTA schade oploopt.

De Raad van Bestuur en het lijnmanagement hebben verhoogde aandacht voor cyberrisico's. De bevindingen uit de door KPMG uitgevoerde nulmeting zijn door de verantwoordelijken in de divisies omgezet in concrete acties. De divisies van DELTA zijn tevens aangesloten bij zogenaamde ISAC's (Information Sharing and Analysis Centres). Dit zijn publiek-private samenwerkingsverbanden waarbij de deelnemers sectorgewijs onderling informatie en ervaringen uitwisselen over cyber security op tactisch niveau. De ISAC's zijn een initiatief van het National Cyber Security Centrum, dat ressorteert onder het ministerie van Veiligheid en Justitie.

Samenvattende tabel

	Risico	Beheersmaatregel	Risicogebied	Huidig Risico	Risk Appetite
1	Continuïteit onder druk door gedwongen afsplitsing Enduris in combinatie met de slechte markt-omstandigheden in de markt voor traditionele energieproducenten.	Een herstructurering van het bedrijf met continue aandacht voor het zorgen voor voldoende liquiditeitsbuffer.	Strategisch	Middel	Laag
2	Verlaging Standard & Poor's credit-rating door gedwongen afsplitsing Enduris en de slechte markt-omstandigheden in de markt voor traditionele energieproducenten.	Handelsactiviteiten aanpassen en zekerstellen van een voldoende liquiditeitsbuffer.	Financieel	Hoog	Laag
3	Negatieve ontwikkeling van spreads bij elektriciteitsproductie en marktwaardeverslechtering energieprijzen. Slechte marktomstandigheden geven verhoogd risico m.b.t. kredietwaardigheid tegenpartijen.	Beïnvloeden van regelgeving op lange termijn. Herstructureren van activiteiten gericht op de beheersing van de liquiditeitsuitstroom en kredietrisico's.	Operationeel	Middel	Middel
4	Sterk negatieve waarde van eerder aangepane langjarige contracten. Door margining-verplichtingen geeft dit druk op de liquiditeit met een mogelijk financieringsrisico.	Actief managen en terugbrengen van posities. Heronderhandeling van contracten.	Financieel	Hoog	Laag
5	Ongeplande uitval energiecentrales.	Strakkere sturing investerings- en onderhoudsprojecten.	Operationeel	Laag	Middel
6	Toenemende risico's informatie-beveiliging.	Specifieke doorlopende acties i.s.m. externe experts.	Compliance	Laag	Middel

1.11.4 Specifieke (risico)kenmerken markten

Commodity marktrisico's

Marktrisico's vloeien voort uit prijsbewegingen in de inkoop- en verkoopmarkten waarin DELTA actief is (gas, elektriciteit, kolen, olie, CO₂, valuta, transportcapaciteit, import/exportcapaciteit, etc.). Het beleid van DELTA richt zich erop om op korte termijn de gevolgen van prijsbewegingen te beperken en op lange termijn de vigerende marktprijzen te volgen. Voor deze systematische beheersing bepaalt DELTA, afhankelijk van de verwachte prijsontwikkelingen, de inzet van zijn activa en welke posities worden ingenomen. DELTA volgt deze posities dagelijks. Handelsrisico's worden beperkt door strikte toepassing van een stelsel van limieten. De belangrijkste limiet is gebaseerd op de Value-at-Risk methodiek.

DELTA gebruikt daarnaast financiële instrumenten om fluctuaties in verwachte cashflows zoveel mogelijk te beperken. Om de gevolgen van toekomstige veranderingen in marktprijzen te beheersen, maakt DELTA gebruik van derivaten zoals termijncontracten, opties en swaps. De hedging instrumenten zijn derivaten in de door DELTA verhandelde commodities die DELTA afsluit om het cashflow-, prijs- en valutarisico te beperken. Hedge-accounting passen wij toe om de totale waardemutatie van deze derivaten te dempen.

‘Het beleid van DELTA richt zich erop om op korte termijn de gevolgen van prijsbewegingen te beperken en op lange termijn de vigerende marktprijzen te volgen.’

Value-at-Risk

Bij de bepaling van de Value-at-Risk (VaR) hanteert DELTA een aantal aannames voor diverse veranderingen in markt-omstandigheden. De gehanteerde VaR geeft, met een betrouwbaarheid van 95%, de maximale daling van de waarde van de portefeuille aan als gevolg van prijsveranderingen over een periode van drie dagen (daarom kan in 5% van de gevallen de waardedaling van de portefeuille de VaR overstijgen). De VaR wordt bepaald via Monte Carlo simulatie op basis van historische volatiliteit en correlaties. Doordat portfolio's tegengestelde posities bevatten en er een onderlinge correlatie is, is de VaR op de totale portfolio kleiner dan de som van de individuele portfolio's.

Valutarisico's

Valutarisico's hebben betrekking op het prijsrisico dat samenhangt met de wijziging van wisselkoersen. Het risicobeleid van DELTA is erop gericht om valutarisico's op ingenomen posities in vreemde valuta af te dekken. Voor het afdekken van de risico's gebruikt DELTA financiële instrumenten (forward-transacties) om fluctuaties in verwachte kasstromen zoveel mogelijk te voorkomen. Ingenomen valutaposities, die voortvloeien uit afgesloten (commodity)contracten, worden dagelijks gerapporteerd aan de afdeling Treasury en op groepsniveau afgedekt. Valutarisico limieten worden periodiek in overleg met het Risk Management Committee vastgesteld en vervolgens bewaakt door de afdeling Treasury.

Renterisico's

Het risicobeleid van DELTA met betrekking tot renterisico's is erop gericht om de invloed van renteschommelingen te beperken. Voor het afdekken van de risico's maakt DELTA gebruik van derivaten zoals interest rate swaps. DELTA bewerkstelligt met behulp van deze swaps dat de variabele rente wordt omgezet in een vaste rente.

Liquiditeitsrisico

Liquiditeitsrisico is het risico dat DELTA onvoldoende financiële middelen ter beschikking heeft om aan zijn korte termijn verplichtingen te voldoen. Het beleid van DELTA op het gebied van kapitaalbeheer is erop gericht om het aantrekken en aflossen van financiële middelen en het beheer van de liquide middelen zo veel mogelijk te centraliseren in de holdingmaatschappij DELTA N.V. Het ondernemingsplan vormt de basis voor het jaarlijks op te stellen financieringsplan. Dit geeft richting aan de activiteiten van de afdeling Treasury. Een onderdeel hiervan is de jaarlijkse vaststelling van de verhouding tussen kort en lang vreemd vermogen. Daarnaast stuurt DELTA gericht op het in ruime mate voldoen aan bancaire ratio's en ratio's die gerelateerd zijn aan het behoud van de corporate credit faciliteit, de corporate credit rating en het optimaliseren van werkkapitaalbeheer.

Om te kunnen voorzien in zijn werkkapitaalbehoefte, beschikt DELTA over een stand-by kredietfaciliteit. Dit geeft DELTA de noodzakelijke flexibiliteit, bijvoorbeeld ten behoeve van seizoensmatige kasfluctuaties en de voorfinanciering van projecten. Voor zelfstandige projecten, onderdelen waar DELTA geen 100% aandelenbezit heeft en onderdelen waarvoor dit op basis van vigerende wetgeving vereist is, zijn zelfstandige kredietlijnen ingeregeld, zonder regres op DELTA N.V.

Ondanks de moeilijke marktomstandigheden en de slechte vooruitzichten heeft Standard & Poor's de creditrating gehandhaafd op BBB met een 'negative outlook'. S&P tekende hierbij aan dat een definitieve verplichting tot splitsing, afhankelijk van het financiële profiel van DELTA op dat moment, aanleiding kan geven tot een verlaging van de rating.

Verklaring Raad van Bestuur

De Raad van Bestuur is verantwoordelijk voor de inrichting en effectieve werking van ons systeem van risicomanagement en interne beheersing: het DELTA Internal Control Framework (DICF). De Raad van Bestuur heeft de opzet en werking gedurende 2015 geëvalueerd mede op basis van de Management in Control Statements van de divisies, de interne audit rapportage en de verklaring van de externe accountant.

Risico's nemen, is onlosmakelijk verbonden met ondernemen en met het uitvoeren van de strategie. Het DICF stelt DELTA in staat ondernemingsrisico's te onderkennen, beheerst te nemen, actief te volgen en daar waar nodig passende actie te nemen. De Raad van Bestuur streeft ernaar de kans op en de gevolgen van fouten, verkeerde beslissingen en onvoorziene omstandigheden zoveel mogelijk te reduceren. De Raad van Bestuur realiseert zich dat het DICF geen absolute zekerheid biedt voor het realiseren van bedrijfsdoelstellingen, noch kan het alle onjuistheden, verlies, fraude en overtredingen van wetten en regels geheel voorkomen.

In het kader van de jaarrekeningcontrole 2015 beoordeelde de externe accountant de opzet, het bestaan en de werking van maatregelen van interne beheersing gericht op financiële verslaggeving. De externe accountant rapporteerde zijn bevindingen aan de Raad van Bestuur, de Audit, Risk & Compliance Commissie en de Raad van Commissarissen.

In control verklaring

Met inachtneming van het bovenstaande meent de Raad van Bestuur dat het risicomanagement en interne beheersing in 2015 naar behoren werkte en een redelijke mate van zekerheid geeft dat de jaarrekening over het verslagjaar geen onjuistheden van materieel belang bevat.

De Raad van Bestuur zal ook in 2016 toezien op een verdere versterking en professionalisering van het DICF.

Bestuursverklaring

Voor zover ons bekend:

- geeft de jaarrekening een betrouwbaar beeld van de activa, de passiva, de financiële positie en het resultaat van DELTA N.V.;
- geeft de additionele informatie, zoals opgenomen in dit jaarbericht, een goed beeld over de toestand op 31 december 2015 en de gang van zaken gedurende het boekjaar 2015 van DELTA N.V.;
- beschrijft dit jaarbericht in het hoofdstuk Kansen en Risico's de wezenlijke risico's waarmee DELTA N.V. zou kunnen worden geconfronteerd.

Middelburg, 6 april 2016

De Raad van Bestuur
Frank Verhagen

Jaarrekening 2015

DELTA N.V.

Opname vergelijkende cijfers 2014

Als gevolg van de verkoop van de afvalactiviteiten en een groot windpark in 2015 is – onder toepassing van IFRS 5 – voor vergelijkingsdoeleinden de presentatie van de vergelijkende cijfers in de winst-en-verliesrekening uitgebreid: naast de cijfers zoals opgenomen in de jaarrekening 2014 van DELTA N.V. zijn de 2014-resultaten exclusief de vervreemde activiteiten getoond. In deze opstelling zijn de resultaten uit de vervreemde activiteiten gecompriemd weergegeven in de post ‘resultaat na belastingen uit beëindigde bedrijfsactiviteiten’. De aangepaste weergave wordt aangeduid met het jaartal ‘2014A’.

Inhoudsopgave

Jaarrekening

Geconsolideerde jaarrekening	51
Geconsolideerde balans per 31 december 2015	52
Geconsolideerde winst-en-verliesrekening	53
Geconsolideerd overzicht van gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten	54
Geconsolideerd mutatieoverzicht van het eigen vermogen	56
Geconsolideerd kasstroomoverzicht	57
Grondslagen voor de financiële verslaglegging	58
Toelichting op de geconsolideerde balans	72
Toelichting op de geconsolideerde winst-en-verliesrekening	108
Toelichting op het geconsolideerde kasstroomoverzicht	120
Gebeurtenissen na balansdatum	121
Geconsolideerde deelnemingen	122
Niet-geconsolideerde deelnemingen	124
Enkelvoudige jaarrekening 2015	127
Enkelvoudige balans per 31 december 2015	128
Enkelvoudige winst-en-verliesrekening	129
Toelichting op de enkelvoudige jaarrekening	129
Toelichting op de enkelvoudige balans	130
Toelichting op de enkelvoudige winst-en-verliesrekening	140
Overige gegevens bij de jaarrekening 2015	142
Winstbestemming	143
Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	144
Verklaring Naleving Gedragscode	146
DELTA kengetallen	148

Geconsolideerde Jaarrekening 2015

Geconsolideerde balans

(Bedragen x EUR 1.000)

	REF. NR.	31-12-2015	31-12-2014
VASTE ACTIVA			
IMMATERIËLE VASTE ACTIVA	1	33.418	366.945
MATERIËLE VASTE ACTIVA	2	1.220.510	1.713.812
Joint ventures, geassocieerde en overige deelnemingen	3	387.122	429.005
Leningen u/g deelnemingen	4	13.044	14.269
Uitgestelde belastingvorderingen	4	40.684	90.996
Overige financiële vaste activa	4	124.403	109.262
Derivaten	5	42.174	78.679
FINANCIËLE VASTE ACTIVA		607.427	722.211
TOTAAL VASTE ACTIVA		1.861.355	2.802.968
VLOTTENDE ACTIVA			
VOORRADEN	6	88.973	106.318
Handelsdebiteuren	7	154.495	339.668
Actuele belastingvorderingen	7	19.461	22.087
Onderhanden projecten voor derden	7	2.444	-
Overige vorderingen	7	103.401	48.434
Derivaten	5	215.138	187.655
TOTAAL VORDERINGEN		494.939	597.844
TOTAAL VLOTTENDE ACTIVA		583.912	704.162
LIQUIDE MIDDELEN	8	238.976	157.844
TOTAAL ACTIVA		2.684.243	3.664.974
Eigen vermogen		1.041.482	1.100.608
Netto resultaat lopend jaar		(110.710)	3.760
VERMOGEN TOEREKENBAAR AAN AANDEELHOUDERS DELTA N.V.		930.772	1.104.368
Minderheidsbelang derden		-	41.426
GROEPSVERMOGEN		930.772	1.145.794
Voorzieningen	9	552.399	504.159
Pensioenverplichting	9	-	39.104
Langlopende financiële verplichtingen	10	260.285	509.953
Uitgestelde belastingverplichtingen	11	13.122	64.375
Vooruitontvangen omzet	11	61.676	84.880
Overige langlopende verplichtingen	11	24.252	43.007
Derivaten	5	102.306	133.806
LANGLOPENDE VERPLICHTINGEN		1.014.040	1.379.284
Handelscrediteuren	12	166.683	313.626
Actuele belastingverplichtingen	12	70.378	89.628
Vooruitontvangen omzet	12	-	15.612
Onderhanden projecten voor derden	12	-	147
Kortlopend deel van voorzieningen	12	94.992	64.855
Overige kortlopende verplichtingen	12	119.146	290.517
Bankkrediet	12	-	141.533
Derivaten	5	288.232	223.978
VLOTTENDE PASSIVA		739.431	1.139.896
TOTAAL PASSIVA		2.684.243	3.664.974

De 2014 cijfers zijn inclusief Indaver en Windpark Kreekraksluis.

Geconsolideerde Winst-en-verliesrekening

(Bedragen x EUR 1.000)

	REF. NR.	2015	2014A	2014
NETTO OMZET	13	1.298.680	1.410.343	1.930.836
INKOOPWAARDE VAN DE OMZET	14	(1.062.809)	(994.539)	(1.141.576)
OPERATIONELE BRUTO MARGE		235.871	415.804	789.260
Overige bedrijfsopbrengsten	15	12.096	8.839	29.230
Reële waardemutatie handelsportefeuille	16	4.273	(615)	(615)
BRUTO MARGE		252.240	424.028	817.875
Diensten van derden	17	105.732	113.598	275.997
Personeelskosten	18	129.302	143.595	258.044
Afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen	19	105.239	109.795	275.857
Overige bedrijfskosten	20	13.826	14.880	16.278
TOTAAL NETTO BEDRIJFSLASTEN		354.099	381.868	826.176
BEDRIJFSRESULTAAT		(101.859)	42.160	(8.301)
Resultaat deelnemingen	21	37.760	33.551	41.209
OPERATIONEEL RESULTAAT		(64.099)	75.711	32.908
Financiële baten en lasten	22	(31.631)	(23.201)	(32.736)
RESULTAAT VOOR BELASTINGEN		(95.730)	52.510	172
Vennootschapsbelasting	23	(28.405)	(10.766)	(15.959)
RESULTAAT NA BELASTINGEN UIT VOORTGEZETTE BEDRIJFSACTIVITEITEN		(124.135)	41.744	(15.787)
Resultaat na belastingen uit beëindigde bedrijfsactiviteiten	24	13.425	(37.984)	642
RESULTAAT IN HET JAAR		(110.710)	3.760	(15.145)
RESULTAAT TOE TE REKENEN AAN:				
Minderheidsbelangen		-	-	(18.905)
AANDEELHOUDERS VAN DELTA N.V.		(110.710)	3.760	3.760

Overzicht van gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten

(Bedragen x EUR 1.000)

2015

2014A

RESULTAAT IN HET JAAR NA VENNOOTSCHAPSBELASTING			(110.710)		3.760
NIET-GEREALISEERDE RESULTATEN:					
TOTAAL NIET-GEREALISEERDE RESULTATEN DIE NIET NAAR DE WINST-EN-VERLIESREKENING ZULLEN WORDEN OVERGEBOEKT			-		-
- ITEMS DIE NAAR DE WINST- EN-VERLIESREKENING KUNNEN WORDEN OVERGEBOEKT					
<i>Effectieve deel van winsten en verliezen op afdekkingsinstrumenten in een kasstroomafdekking</i>					
Energiederivaten (bruto)	(83.256)		(47.326)		
Herclassificatie van niet-gerealiseerd naar gerealiseerd resultaat	<u>29.645</u>		<u>13.745</u>		
	(53.611)		(33.581)		
Rentederivaten (bruto)	23		(18.700)		
Herclassificatie van niet-gerealiseerd naar gerealiseerd resultaat	<u>6.369</u>		<u>6.362</u>		
	6.392		(12.338)		
(Uitgestelde) winstbelastingen	<u>(1.598)</u>		<u>(145)</u>		
	(48.817)		(46.064)		
<i>Aandeel in niet-gerealiseerde resultaten van joint ventures en geassocieerde deelnemingen</i>					
Aandeel in niet-gerealiseerde resultaten van joint ventures en geassocieerde deelnemingen	959		436		
Herclassificatie van niet-gerealiseerd naar gerealiseerd resultaat	<u>-</u>		<u>-</u>		
	959		436		
(Uitgestelde) winstbelastingen	<u>-</u>		<u>-</u>		
	959		436		
<i>Overige mutaties</i>					
Overige mutaties	1		2		
Herclassificatie van niet-gerealiseerd naar gerealiseerd resultaat	<u>(29)</u>		<u>-</u>		
	(28)		2		
(Uitgestelde) winstbelastingen	<u>-</u>		<u>-</u>		
	(28)		2		
TE TRANSPORTEREN	(47.886)	- (110.710)	(45.626)	-	3.760

TRANSPORT	(47.886)	- (110.710)	(45.626)	- 3.760
Niet-gerealiseerde resultaten uit beëindigde bedrijfsactiviteiten	-		<u>(1.846)</u>	
TOTAAL NIET-GEREALISEERDE RESULTATEN DIE NAAR DE WINST-EN-VERLIESREKENING KUNNEN WORDEN OVERGEBODEN		(47.886)		(47.472)
<i>Totaal van niet-gerealiseerde resultaten</i>		(47.886)		(47.472)
TOTAAL VAN GEREALISEERDE EN NIET-GEREALISEERDE RESULTATEN		(158.596)		(43.712)
TOTAAL VAN GEREALISEERDE EN NIET-GEREALISEERDE RESULTATEN TOE TE REKENEN AAN:				
Minderheidsbelangen		-		-
AANDEELHOUDERS VAN DELTA N.V.		(158.596)		(43.712)

Voor toelichting op de mutaties in energie- en rentederivaten wordt verwezen naar onderdeel 5 in de Toelichting op de geconsolideerde balans.

Geconsolideerd mutatieoverzicht van het eigen vermogen

(Bedragen x EUR 1.000)

	TOTAAL	GESTORT AANDELEN- KAPITAAL	WETTELIJKE RESERVE	HEDGE RESERVE	OVERIGE NIET UIT- KEERBARE RESERVES	OVERIGE RESERVES	ONVER- DEELD RESULTAAT	AANDEEL DERDEN
BOEKWAARDE PER 31 DECEMBER 2013	1.213.429	6.937	214.866	(34.658)	(4.724)	910.868	74.788	45.352
Resultaatverdeling 2013	-	-	-	-	-	54.788	(54.788)	-
Dividendbetaling	(20.000)	-	-	-	-	-	(20.000)	-
Overige mutaties	61	-	(5.488)	1	-	5.490	-	58
Overboeking naar verplichtingen a.g.v. putopties	16.424	-	-	-	-	-	-	16.424
Totaal van gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten	(64.120)	-	436	(45.321)	(2.587)	-	3.760	(20.408)
BOEKWAARDE PER 31 DECEMBER 2014	1.145.794	6.937	209.814	(79.978)	(7.311)	971.146	3.760	41.426
Resultaatverdeling 2014	-	-	-	-	-	(11.240)	11.240	-
Dividendbetaling	(15.000)	-	-	-	-	-	(15.000)	-
Overige mutaties	-	-	(38.900)	(32)	8.052	30.880	-	-
Wijziging consolidatiekring	(41.426)	-	-	-	-	-	-	(41.426)
Totaal van gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten	(158.596)	-	930	(48.816)	-	-	(110.710)	-
BOEKWAARDE PER 31 DECEMBER 2015	930.772	6.937	171.844	(128.826)	741	990.786	(110.710)	-

De wettelijke reserve betreft de niet-uitgekeerde winsten van deelnemingen; dientengevolge is de wettelijke reserve niet vrij uitkeerbaar. Dit geldt evenzeer voor de hedge-reserve welke in relatie moet worden gezien met de niet-gerealiseerde resultaten uit de reële waardemutatie van de derivaten, gebruikt voor hedge-doeleinden.

De veranderingen in de reële waarde na belastingen van de derivaten vormen onderdeel van de hedge-reserve. Voor nadere toelichting zie 5. Grondslagen voor de waardering van financiële instrumenten en 5.1.3. van de Toelichting op de geconsolideerde balans. De overige niet-uitkeerbare reserves betreffen onder andere een herwaarderingsreserve derivaten.

De overige reserves omvatten met name de winstreserves.

De overboeking naar verplichtingen als gevolg van putopties had betrekking op het voormalige 25%-belang van derden in Indaver N.V. Aan deze aandeelhouders was een putoptie verstrekt. Op balansdatum bestond deze verplichting niet meer.

Het aandeel derden in het geconsolideerde eigen vermogen van DELTA N.V. had met name betrekking op het minderheidsbelang van NEIF (NIBC European Infrastructure Fund) in het Duitse afvalverwerkingsbedrijf Indaver Deutschland GmbH.

Geconsolideerd kasstroomoverzicht (opgesteld volgens de indirecte methode)

(Bedragen x EUR 1.000)

2015

2014

UIT OPERATIONELE ACTIVITEITEN

Bedrijfsresultaat	(101.860)	(8.301)
Reële waardemutaties handelsportefeuille	(4.273)	615
Correctie vooruitontvangen omzet	7.146	(4.004)
Afschrijvingen en waardeverminderingen	105.239	275.857
Voorzieningen	69.534	(63.783)
Voorraden/Onderhanden werk	865	(18.523)
Handelsvorderingen	77.125	44.739
Handelsschulden	(69.005)	(27.423)
Overige vorderingen/schulden	(90.305)	7.961
Overige mutaties	1.067	4.856
KASSTROOM UIT BEDRIJFSACTIVITEITEN	(4.467)	211.994

Kasstroom voortvloeiend uit ontvangen dividenden uit deelnemingen	34.683	35.664
Kasstroom voortvloeiend uit financiële baten en lasten	(12.314)	(20.178)
Kasstroom voortvloeiend uit winstbelastingen	(3.555)	(16.508)
KASSTROOM UIT OPERATIONELE ACTIVITEITEN	14.347	210.972

UIT INVESTERINGSACTIVITEITEN

Investerings en desinvesteringen in (im)materiële vaste activa	(87.885)	(101.925)
Investerings en desinvesteringen in groepsmaatschappijen en deelnemingen (na aftrek van verworven liquide middelen)	(2.291)	(5.825)
Vervreemding van groepsmaatschappijen en deelnemingen (na aftrek van afgestane liquide middelen)	452.899	485
Overige financiële vaste activa	(21.217)	(8.435)
KASSTROOM UIT INVESTERINGSACTIVITEITEN	341.506	(115.700)

VRIJE KASSTROOM VOOR DIVIDEND	355.853	95.272
--------------------------------------	----------------	---------------

UIT FINANCIERINGSACTIVITEITEN

Bankkrediet	(35.823)	20.535
Opgenomen leningen	-	20.000
Aflossingen op leningen	(223.898)	(132.078)
Uitgekeerde dividenden	(15.000)	(20.000)
KASSTROOM UIT FINANCIERINGSACTIVITEITEN	(274.721)	(111.543)

ONTWIKKELING KASPOSITIE IN HET JAAR	81.132	(16.271)
--	---------------	-----------------

Saldo liquide middelen begin boekjaar	157.844	174.115
Ontwikkeling kaspositie in het jaar	81.132	(16.271)
Eindsaldo liquide middelen volgens balans	238.976	157.844

Wegvallen schuld Indaver (a.g.v. verkoop)	127.961	-
MUTATIE NET DEBT	466.272	74.133

De 2014 cijfers zijn inclusief Indaver en Windpark Kreekraksluis.

Grondslagen voor de financiële verslaglegging

DELTA N.V. is een naar Nederlands recht opgerichte naamloze vennootschap en is de moedermaatschappij van een aantal groepsmaatschappijen die zich bezig houden met:

- opwekken van, transporteren van, handelen in en leveren van energie;
- leveren van kabeldiensten, zowel met betrekking tot analoge en digitale televisie alsook internet, mobiele en digitale telefonie;
- ontwikkelen en produceren van duurzame energie, onder andere op het gebied van windenergie, wateractiviteiten.

Mede in dit kader heeft de Groep belangen in een aantal gezamenlijke overeenkomsten, geassocieerde deelnemingen en overige deelnemingen.

De aandeelhouders van DELTA N.V. zijn de provincie Zeeland, de Zeeuwse gemeentes, enige Zuid-Hollandse en Noord-Brabantse gemeentes en de provincies Zuid-Holland en Noord-Brabant.

DELTA N.V. is statutair gevestigd in Middelburg aan de Poelendaelesingel 10.

In 2015 hebben de volgende wijzigingen zich voorgedaan in de groep:

- Het aandeel in EDSN B.V. is op 26 februari 2015 gewijzigd van 1,65% in 2,47%;
- DNWB heeft op 12 maart 2015 een aandeel van 50% verkregen in TeslaN B.V.;
- Windpark Kreekraksluis B.V. is op 15 juni 2015 verkocht;
- Indaver N.V. is op 19 juni 2015 verkocht;
- Electrorisk Verzekeringsmaatschappij N.V. is op 23 juni 2015 opgeheven;

- Sloe Centrale 3 B.V. is op 15 oktober 2015 geliquideerd;
- DWK II B.V. is op 24 november 2015 opgericht;
- Windpark Kloosterboer II Beheer B.V. is op 24 november 2015 opgericht;
- Windpark Kloosterboer II C.V. is op 25 november 2015 opgericht;
- Naamswijziging DELTA Personeel B.V. op 27 november 2015 naar DELTA Infra Water B.V.;
- Windpark Distridam v.o.f. is op 28 december 2015 ontbonden.
- Na toetreding, eind december 2015, van nieuwe stille vennoten bedraagt de participatie van DELTA (via DELTA Investeringsmaatschappij B.V. als stille vennoot) in SET Fund II C.V. ultimo 2015: 20,54%.

De functionele valuta is de Euro. Alle bedragen zijn, tenzij anders vermeld, opgenomen in duizenden Euro's.

DELTA N.V. heeft gebruik gemaakt van de optie in Titel 9 Boek 2 BW om de enkelvoudige jaarrekening op te stellen volgens de IFRS grondslagen die worden gehanteerd in de geconsolideerde jaarrekening, inclusief de uitzondering dat de groepsmaatschappijen en deelnemingen worden gewaardeerd op equity value.

De enkelvoudige winst-en-verliesrekening is op basis van artikel 402 Titel 9 Boek 2 BW in beknopte vorm weergegeven.

Deze jaarrekening 2015 is op 6 april 2016 ondertekend en vrijgegeven voor publicatie door de Raad van Commissarissen. De Raad van Commissarissen zal de jaarrekening ter vaststelling voorleggen aan de Algemene Vergadering op 26 mei 2016.

1. Overeenstemmingverklaring IFRS en samenvatting van wijzigingen in de waarderingsregels IFRS

De geconsolideerde jaarrekening van de vennootschap is opgesteld in overeenstemming met de International Financial Reporting Standards (IFRS), uitgegeven door de International Accounting Standards Board (IASB), en de interpretaties uitgegeven door het IFRS Interpretations Committee (IFRS IC) van de IASB die door Europese Commissie (EC) zijn goedgekeurd tot en met 31 december 2015.

Toepassing toerekenings- en continuïteitsbeginselen

Aan de grondbeginselen van de jaarrekening (het toerekeningsbeginsel en het continuïteitsbeginsel) is voldaan. Ten aanzien van de continuïteitsveronderstelling heeft het management een beoordeling verricht om vast te stellen dat de activiteiten in de voorzienbare toekomst worden voortgezet. Er is daarbij beoordeeld dat de onderneming noch het voornemen heeft, noch in de noodzaak verkeert om te liquideren, of de omvang van haar bedrijvigheid drastisch te beperken. De liquiditeitspositie van de verschillende onderdelen van de Groep, inclusief de gecommitteerde financieringslijnen, is ten tijde van deze beoordeling voldoende gebleken om aan de huidige bestaande verplichtingen voor de voorzienbare toekomst te kunnen voldoen. De verplichte afsplitsing van Enduris moet op aanwijzing van de ACM uiterlijk plaatsvinden per 1 juli 2017. De mogelijke herkapitalisatie en herstructurering van de DELTA-Groep die wordt onderzocht, resulteert in een voortgezette bedrijfsvoering van de verschillende onderdelen van de Groep vóór deze datum.

Activa en passiva zijn opgenomen uitgaande van de veronderstelling dat de entiteit in staat zal zijn in het kader van de normale bedrijfsvoering haar activa te realiseren en haar verplichtingen na te komen.

Toepassing nieuwe IFRS-standaarden en/of aanvullingen

Ten opzichte van het voorgaande boekjaar zijn de volgende nieuwe standaarden en/of aanvullingen/verbeteringen door de IASB uitgegeven en door de EC goedgekeurd voor gebruik binnen de Europese Unie. De nog niet door de EC goedgekeurde wijzigingen zijn niet in onderstaand overzicht meegenomen.

1.1. De volgende richtlijnen en verbeteringen zijn door DELTA toegepast in de jaarrekening 2015

1) IFRIC 21, Heffingen

Doel van IFRIC-interpretatie 21 is leidraden te verschaffen voor een passende administratieve verwerking van heffingen die onder het toepassingsgebied van IAS 37, Voorzieningen, voorwaardelijke verplichtingen en voorwaardelijke activa, vallen, zodat jaarrekeningen beter vergelijkbaar zijn voor gebruikers. Het betreft in het bijzonder de vraag wanneer moet worden overgegaan tot de opname van een verplichting tot betaling van een heffing die administratief verwerkt wordt overeenkomstig IAS 37.

2) Jaarlijkse verbeteringen IFRS cyclus 2011 – 2013 (oorspronkelijk door IASB gepubliceerd op 12 december 2013)

De onderstaande goedgekeurde wijzigingen in IFRS 3 en IFRS 13 zijn verduidelijkingen of correcties.

• IFRS 3, Bedrijfscombinaties

Deze wijziging betreft het “Toepassingsgebied”. De tekst van het toepassingsgebied is aangepast aan de definities van IFRS 11, Gezamenlijke overeenkomsten.

IFRS 3 is niet van toepassing op de administratieve verwerking van de oprichting van de gezamenlijke overeenkomst in diens eigen jaarrekening.

• IFRS 13, Waardering tegen reële waarde

Deze wijziging betreft een verduidelijking in de “portfolio uitzondering”. De verduidelijking houdt in dat de portfolio uitzondering van toepassing is op alle contracten die vallen binnen het toepassingsgebied van en administratief verwerkt worden overeenkomstig IAS 39, Financiële instrumenten: opname en waardering, ongeacht of deze al dan niet beantwoorden aan de definities van financiële activa of financiële verplichtingen in IAS 32, Financiële instrumenten: presentatie.

De onderstaande goedgekeurde wijzigingen in IAS 40 betreffen veranderingen in bestaande vereisten of aanvullende leidraden voor de toepassing van deze vereisten.

• IAS 40, Vastgoedbeleggingen

Deze wijziging betreft de classificatie van een onroerende zaak als vastgoedbelegging of als vastgoed voor eigen gebruik, en verduidelijkt de relatie tussen IAS 40, Vastgoedbeleggingen en IFRS 3, Bedrijfscombinaties.

1.2. De volgende richtlijnen en verbeteringen zijn door DELTA nog niet toegepast in de jaarrekening 2015. Deze zijn officieel van toepassing vanaf het boekjaar dat start op 1 januari 2016

1) Jaarlijkse verbeteringen IFRS cyclus 2010 – 2012 (oorspronkelijk door IASB gepubliceerd op 12 december 2013)

Toe te passen vanaf de aanvangsdatum van het eerste boekjaar dat op of na 1 februari 2015 van start gaat, voor DELTA met ingang van het boekjaar 2016.

De onderstaande goedgekeurde wijzigingen in IFRS 2 en IFRS 3 betreffen veranderingen in bestaande vereisten of aanvullende leidraden voor de toepassing van deze vereisten.

- **IFRS 2, Op aandelen gebaseerde betalingen**

Betreft een verduidelijking van de definitie van “vesting conditions”.

- **IFRS 3, Bedrijfscombinaties**

Betreft een verduidelijking van de verwerking van een voorwaardelijke vergoeding bij een bedrijfscombinatie. Deze verduidelijking heeft ook invloed op IAS 37, Voorzieningen, voorwaardelijke verplichtingen en voorwaardelijke activa en IAS 39, Financiële instrumenten: opname en waardering.

De onderstaande goedgekeurde wijzigingen in IFRS 8, IAS 16, IAS 24 en IAS 38 zijn verduidelijkingen of correcties.

- **IFRS 8, Operationele segmenten**

Informatie moet verschaft worden over de oordelen van het management bij de toepassing van de in alinea 12 van IFRS 8 opgesomde criteria voor samenvoeging van operationele segmenten.

- **IFRS 8, Operationele segmenten**

Betreft een verduidelijking van de in alinea 28 van IFRS 8 opgenomen bepalingen met betrekking tot de te vermelden aansluitingen.

- **IAS 16, Materiële vaste activa**

De wijzigingen hebben betrekking op het herwaarderingsmodel.

- **IAS 24, Informatieverschaffing over verbonden partijen**

De wijzigingen hebben betrekking op managers op sleutelposities. Geconstateerd is dat IAS 24 onduidelijk is met betrekking tot welke informatie verschaft moet worden met betrekking tot managers op sleutelposities, wanneer die personen geen werknemers zijn van de rapporterende eenheid.

De definitie van verbonden partijen is uitgebreid. Een verbonden partij van de verslaggevende entiteit is ook: De entiteit, of een lid van een groep waarvan zij deel uit maakt, verleent met diensten van managers op sleutelposities gelijk te stellen diensten aan de verslaggevende entiteit of aan de moedermaatschappij van de verslaggevende entiteit.

De verplichtingen van de rapporterende entiteit met betrekking tot de te verschaffen gedetailleerde informatie met betrekking componenten van de beloning voor managers op sleutelposities zijn verlicht, in die situaties waarin de vergoeding wordt betaald aan een afzonderlijke management-entiteit (een entiteit die met diensten van managers op sleutelposities gelijk te stellen diensten verleent). In plaats daarvan moeten de door de (rapporterende) entiteit gemaakte kosten met betrekking tot met diensten van managers op sleutelposities gelijk te stellen diensten die door een afzonderlijke management-entiteit zijn verleend, worden vermeld.

- **IAS 38, Immateriële activa**

De wijzigingen hebben betrekking op het herwaarderingsmodel.

2) **Wijzigingen in IAS 19, Personeelsbeloningen, Toegezegd-pensioenregelingen: bijdragen van werknemers**

Toe te passen vanaf de aanvangsdatum van het eerste boekjaar dat op of na 1 februari 2015 van start gaat, voor DELTA N.V. met ingang van het boekjaar 2016.

Met de wijzigingen wordt beoogd de administratieve verwerking van bijdragen van werknemers of derden in verband met toegezegd-pensioenregelingen te vereenvoudigen en te verduidelijken.

3) **Wijzigingen in IAS 16, Materiële vaste activa en IAS 41 Landbouw: Vruchtdragende planten**

4) **Wijzigingen in IFRS 11, Gezamenlijke overeenkomsten: Administratieve verwerking van verwervingen van belangen in gezamenlijke bedrijfsactiviteiten**

De wijzigingen bieden nieuwe leidraden inzake de wijze van administratieve verwerking van een verwerving van een belang in een gezamenlijke bedrijfsactiviteit waarbij de activiteit van de gezamenlijke bedrijfsactiviteit een bedrijf vormt. In dergelijke situaties is vereist dat dergelijke transacties worden verwerkt volgens de principes van bedrijfscombinaties conform IFRS 3, Bedrijfscombinaties, en andere standaarden.

5) **Wijzigingen in IAS 16, Materiële vaste activa en IAS 38 Immateriële vaste activa: Verduidelijking van aanvaardbare afschrijvingsmethoden**

Omdat er van uiteenlopende praktijken sprake is, moet worden verduidelijkt of het passend is op de opbrengsten gebaseerde methoden te hanteren voor de berekening van de afschrijving van een actief.

- IAS 16: Een afschrijvingsmethode die is gebaseerd op de opbrengsten die worden gegenereerd door een activiteit die het gebruik van een actief omvat, is niet passend.
- IAS 38: Er is een weerlegbaar vermoeden dat een afschrijvingsmethode die is gebaseerd op de opbrengsten die worden gegenereerd door een activiteit die het gebruik van een immaterieel actief omvat, niet passend is. Dit vermoeden kan alleen in de volgende beperkte omstandigheden worden weerlegt:
  - a) wanneer het immaterieel actief wordt uitgedrukt als een waardering van opbrengsten. In de omstandigheid waarin de voornaamste beperkende factor die inherent is aan een immaterieel actief, de verwezenlijking van een opbrengstendrempel is, kunnen de te genereren opbrengsten een passende afschrijvingsgrondslag vormen;
  - b) wanneer kan worden aangetoond dat de opbrengsten en het verbruik van de economische voordelen van het immaterieel actief sterk gecorreleerd zijn.

6) **Jaarlijkse verbeteringen IFRS cyclus 2012 – 2014 (oorspronkelijk door IASB gepubliceerd op 24 september 2014).**

Betreft wijzigingen in:

- **IFRS 5 Vaste activa aangehouden voor verkoop en beëindigde bedrijfsactiviteiten.**

Deze wijzigingen betreffen wijzigingen in een plan tot verkoop of in een plan tot uitkering aan eigenaars. Indien een entiteit een actief (of groep activa die wordt afgestoten) geclassificeerd heeft als aangehouden voor verkoop of als aangehouden voor uitkering aan eigenaars, maar niet langer aan de criteria vermeld in IFRS 5 wordt voldaan, mag de entiteit het actief (of groep activa die wordt afgestoten) niet langer classificeren als (respectievelijk) aangehouden voor verkoop of als aangehouden voor uitkering aan eigenaars. De wijzigingen beschrijven de administratieve verwerking in dergelijke gevallen.

- **IFRS 7 Financiële instrumenten: Informatieverschaffing**

Deze wijziging geeft nadere toelichting met betrekking tot aanhoudende betrokkenheid. Wanneer een entiteit een financieel actief overdraagt, kan zij het recht houden om beheersdiensten met betrekking tot het financiële actief te verlenen tegen een vergoeding die bijvoorbeeld in een servicingcontract is vastgelegd. De entiteit beoordeelt het servicingcontract overeenkomstig de leidraden om te bepalen of zij als gevolg van het servicingcontract een aanhoudende betrokkenheid heeft voor de toepassing van de vereisten voor informatieverschaffing.

- **IFRS 7 Financiële instrumenten: Informatieverschaffing**

Het toepassen van de alinea's over saldering van financiële activa en financiële verplichtingen op tussentijdse perioden binnen jaarperioden is in IFRS 7 verwijderd. Om te voldoen aan de bepalingen van IAS 34, Tussentijdse financiële verslaggeving, moet deze informatie mogelijk wel worden opgenomen.

- **IAS 19 Personeelsbeloningen**

Aanpassing is alinea 83 met betrekking tot actuariële veronderstellingen: disconteringsvoet. De disconteringsvoet moet zijn gebaseerd op het marktrendement van hoogwaardige ondernemingsobligaties aan het einde van de verslagperiode. Voor valuta's waarvoor er geen diepe markt voor dergelijke hoogwaardige bedrijfsobligaties bestaat, moet het marktrendement aan het eind van de verslagperiode van de in die valuta luidende overheidsobligaties worden gebruikt. De wijziging in IAS 19 verduidelijkt dat de valuta van de hoogwaardige ondernemingsobligaties die wordt gebruikt voor de discontering van vergoedingen na uitdiensttreding dezelfde moet zijn als die waarin de uitkering wordt betaald.

- **IAS 34 Tussentijdse financiële verslaggeving**

Betreft samenhang en verwijzingen tussen tussentijdse financiële overzichten/verslag en een ander verslag (zoals een management commentaar of een risicoverslag) dat onder dezelfde voorwaarden en op hetzelfde tijdstip beschikbaar is. Wordt er niet aan voldaan dan is het tussentijds financiële verslag onvolledig.

7) Wijzigingen in IAS 1, Presentatie van de jaarrekening: Initiatief op het gebied van de informatieverschaffing

Met de wijzigingen wordt beoogd tot een doeltreffende informatieverschaffing te komen en ondernemingen ertoe

aan te moedigen zich door professionele oordeelsvorming te laten leiden bij het uitmaken welke informatie in hun jaarrekening moet worden verschaft wanneer zij IAS 1 toepassen. Deze wijzigingen betreffen:

- Materialiteit en aggregatie. Deze verduidelijkt dat de entiteit nuttige informatie niet moet verbergen door het samenvoegen of afzonderlijk presenteren van informatie. Materialiteitsoverwegingen zijn van toepassing op de primaire overzichten, toelichtingen en elke specifieke toelichtingsvereisten in IFRSs. Een entiteit hoeft specifieke, door een IFRSs vereiste informatie niet te verschaffen als die informatie niet van materieel belang is.
- Informatie die in het overzicht financiële positie (balans, resultatenrekening en overzicht niet-gerealiseerde resultaten) moet worden opgenomen. Additionele posten (o.a. door opsplitsing van de in IAS 1 genoemde posten), kopjes en subtotalen moeten worden gepresenteerd indien die presentatie relevant is voor een goed inzicht in de financiële positie van de entiteit.
- Informatie die in het overzicht niet-gerealiseerde resultaten moet worden opgenomen. Het aandeel in de niet-gerealiseerde resultaten van geassocieerde deelnemingen en joint ventures die administratief verwerkt worden volgens de equity-methode moeten als afzonderlijke post (gescheiden van de andere posten van de niet-gerealiseerde resultaten) worden opgenomen, uitgesplitst in i) posten die daarna niet naar winst of verlies zullen worden overgeboekt en ii) posten die daarna naar winst of verlies zullen worden overgeboekt wanneer aan specifieke voorwaarden is voldaan.
- Toelichting. Verduidelijkt dat entiteiten de flexibiliteit hebben bij het ontwerpen van de structuur van de toelichting en geeft leidraden voor het vaststellen van een systematische ordening of groepering van de toelichting.

8) Wijzigingen in IAS 27, Enkelvoudige jaarrekening;

De equity-methode in de enkelvoudige jaarrekening

Doel van de wijzigingen is entiteiten toe te staan gebruik te maken van de "equity"-methode, zoals beschreven in IAS 28, Investerings in geassocieerde deelnemingen en joint ventures, voor de administratieve verwerking in hun enkelvoudige jaarrekening van investeringen, respectievelijk beleggingen, in dochterondernemingen, joint ventures en geassocieerde deelnemingen.

Rekening houdend met deze wijziging moet, op grond van IAS 27, een entiteit wanneer die een enkelvoudige jaarrekening opstelt investeringen in dochterondernemingen, joint ventures en geassocieerde deelnemingen administratief verwerken

- a) ofwel tegen kostprijs,
- b) ofwel in overeenstemming met IFRS 9, Financiële instrumenten, zolang IFRS 9 nog niet door de EU goedgekeurd is: IAS 39 (Financiële instrumenten: opname en waardering),
- c) ofwel volgens de equity-methode zoals beschreven in IAS 28.

2. Algemene grondslagen

2.1 Schattingen en veronderstellingen

Het opstellen van een jaarrekening brengt met zich mee dat gebruik wordt gemaakt van schattingen en veronderstellingen die zijn gebaseerd op ervaringen uit het verleden en op factoren die naar het oordeel van het management aanvaardbaar zijn. Deze schattingen hebben voornamelijk betrekking op de opbrengsten uit levering en transport van elektriciteit en gas aan kleinverbruikers in verband met gespreide meteropname, op uitgestelde belastingvorderingen en de hoogte van voorzieningen. Deze schattingen en veronderstellingen hebben invloed op de jaarrekeninggegevens, waarbij de werkelijke gegevens kunnen afwijken. De effecten van schattingswijzigingen worden prospectief verwerkt in de winst-en-verliesrekening. Schattingswijzigingen kunnen eveneens leiden tot wijzigingen in activa en verplichtingen of in componenten van het eigen vermogen. Dergelijke schattingswijzigingen worden verwerkt in de periode waarin een schattingswijziging heeft plaatsgevonden.

Bij de toelichtingen van de balans en winst-en-verliesrekening zijn eventuele bijzonderheden met betrekking tot schattingen en veronderstellingen apart vermeld. Met name de voorziening onrendabele contracten wordt geraakt door inschattingen voor de toekomst, omdat de commodity-markten volatiel zijn. Hoewel de voorziening zo veel mogelijk is bepaald op basis van bestaande contracten en posities, is één van de meest bepalende factoren de veronderstelde ontwikkeling van de commodity-prijzen (elektriciteit, gas, CO₂).

De gehanteerde toekomstige prijspaden zijn de meest actuele (onafhankelijke) Pöyry-prognoses (mid-prijzen) per balansdatum; deze komen tot stand door diepgaande analyse van markten en regelgeving door dit bureau. Ook deze prijzensets zijn echter voorspellingen.

2.2 Bijzondere waardevermindering van activa

Gedurende het verslagjaar wordt beoordeeld of er aanwijzingen zijn voor een bijzondere waardevermindering van activa.

Indien dit het geval is, wordt een schatting gemaakt van de realiseerbare waarde van het actief; deze is gelijk aan de hoogste van de reële waarde minus verkoopkosten (fair value less costs to sell) en de bedrijfswaarde (value in use). Als de reële waarde minus verkoopkosten leidt tot niet vermijdbare uitgaven, zal hiervoor een verplichting worden opgenomen. De bedrijfswaarde wordt bepaald door de contante waarde van de geschatte toekomstige kasstromen, gebaseerd op de intern opgestelde en door de Raad van Bestuur goedgekeurde ondernemingsplannen, gebruik makend van een disconteringsvoet vóór belastingen die onder andere de actuele marktrente weergeeft. Specifieke risico's met betrekking tot het actief of de kasstroomgenererende eenheid zijn in de geschatte toekomstige kasstromen opgenomen. Ten aanzien

van verantwoorde goodwill wordt jaarlijks een impairment-berekening opgemaakt.

Een bijzondere waardevermindering wordt verwerkt indien de boekwaarde van een actief of de kasstroomgenererende eenheid waartoe het actief behoort, hoger is dan de realiseerbare waarde.

Bijzondere waardeverminderingen van aan kasstroomgenererende eenheden toegewezen activa worden eerst in mindering gebracht op de boekwaarde van aan kasstroomgenererende eenheden (of groepen van eenheden) toegerekende goodwill en vervolgens naar rato in mindering gebracht op de boekwaarde van de overige activa van de eenheid (groep van eenheden). De betreffende activa worden niet lager gewaardeerd dan de eigen (individuele) realiseerbare waarde.

Een bijzondere waardevermindering wordt teruggenomen indien vastgesteld wordt dat de uitgangspunten zijn veranderd op basis waarvan in het verleden de realiseerbare waarde is bepaald. Een bijzondere waardevermindering wordt alleen teruggenomen voor zover de resterende boekwaarde van het actief niet hoger is dan de boekwaarde die, na aftrek van afschrijvingen, zou zijn bepaald in de veronderstelling dat geen bijzondere waardevermindering had plaatsgevonden. Een bijzondere waardevermindering of terugname hiervan wordt ten laste of ten gunste van het resultaat gebracht. Bijzondere waardeverminderingen van goodwill worden niet teruggenomen.

2.3 Waardering financiële instrumenten

Tenzij anders aangegeven bij de toelichting op de afzonderlijke posten in de jaarrekening is het management van oordeel dat de boekwaarde van financiële instrumenten een redelijke benadering vormt van de reële waarde van het financieel instrument.

2.4 Overheidssubsidies

Overheidssubsidies worden opgenomen zodra het redelijkerwijs zeker is dat aan de voorwaarden voor verkrijging is of wordt voldaan en dat de subsidies zijn of zullen worden ontvangen. Bij activering van investeringsprojecten worden ontvangen subsidies, evenals ontvangen bijdragen in de aanlegkosten, in mindering gebracht op de aanschafwaarde van de activa.

Exploitatiesubsidies worden opgenomen onder de opbrengsten. Fiscale subsidieregelingen worden opgenomen bij de berekening van de belastingplicht.

2.5 Vreemde valuta

De activa en passiva die in vreemde valuta worden gehouden, worden omgerekend tegen de valutakoersen welke gelden aan het einde van de verslagperiode. De verschillen die verband houden met de wijziging van valutakoersen worden verwerkt in de winst-en-verliesrekening voor zover deze geen betrekking hebben op de netto investering in buitenlandse deelnemingen; deze laatste leiden als onderdeel van de niet-gerealiseerde resultaten tot een mutatie in het eigen vermogen. In de winst-en-verliesrekening zijn de kosten en opbrengsten luidend in vreemde valuta, omgerekend naar Euro's tegen de koers op het moment van de transactie.

2.6 Belastingen

2.6.1 Belastingen op het resultaat

Belastingen op het resultaat omvatten de actuele belastingen en de mutaties in de uitgestelde belastingen. Deze bedragen worden ten laste van het resultaat gebracht, dan wel via de niet-gerealiseerde resultaten in het eigen vermogen opgenomen. De actuele belastingen betreffen de bedragen die waarschijnlijk verschuldigd en verrekenbaar zijn over het fiscale resultaat van het verslagjaar. Deze zijn berekend op basis van de geldende belastingwetgeving en -tarieven.

2.6.2 Uitgestelde belastingen

Uitgestelde belastingen worden toegepast op de relevante verschillen die bestaan tussen de boekwaarde en de fiscale waarde van activa en verplichtingen.

Uitgestelde belastingen worden gewaardeerd op basis van de belastingtarieven die naar verwachting van kracht zullen zijn wanneer de vordering wordt gerealiseerd of de verplichting wordt afgewikkeld uitgaande van de geldende belastingwetgeving en -tarieven. Uitgestelde belastingen worden opgenomen tegen nominale waarde. Uitgestelde belastingvorderingen worden slechts opgenomen indien en voor zover het waarschijnlijk is dat voldoende fiscale winst en/of andere tijdelijke verschillen aanwezig zijn waarmee de uitgestelde belastingvordering verrekend kan worden.

Voor de voorwaartse compensatie van fiscale verliezen en de verrekening van ongebruikte fiscaal verrekenbare tegoeden wordt een uitgestelde belastingvordering opgenomen indien en voor zover het waarschijnlijk is dat toekomstige fiscale winst beschikbaar zal zijn waarmee de niet gecompenseerde fiscale verliezen en ongebruikte fiscaal verrekenbare tegoeden kunnen worden verrekend.

2.7 Vergelijkende cijfers

De vergelijkende cijfers zijn waar nodig voor presentatiedoeleinden aangepast. Dit betreft slechts geringe, niet materiële, mutaties.

3. Grondslagen voor de consolidatie

De geconsolideerde jaarrekening omvat de financiële gegevens van DELTA N.V. en zijn groepsmaatschappijen. Groepsmaatschappijen zijn rechtspersonen en vennootschappen waarin zeggenschap terzake van het bestuur en het operationele en financiële beleid wordt uitgeoefend. Volgens IFRS 10 wordt zeggenschap uitgeoefend als de investeerder blootgesteld is aan of rechten heeft op veranderlijke opbrengsten uit hoofde van zijn betrokkenheid bij de deelneming, en over de mogelijkheid beschikt deze opbrengsten via zijn macht over de deelneming te beïnvloeden. Bij de bepaling of er sprake is van zeggenschap worden de bestaande en potentiële stemrechten, die op balansdatum uitoefenbaar of converteerbaar zijn, meegewogen. Daarnaast wordt hierbij beoordeeld in hoeverre andere overeenkomsten aanwezig zijn die DELTA N.V. de mogelijkheid bieden het operationele en financiële beleid te bepalen.

Groepsmaatschappijen worden in de consolidatie betrokken vanaf het moment waarop van zeggenschap sprake is. Anderzijds wordt vanaf de datum waarop van zeggenschap geen sprake meer is, de consolidatie beëindigd.

De groepsmaatschappijen zijn geconsolideerd volgens de integrale methode, waarbij vermogen en resultaat voor 100% in de consolidatie worden opgenomen. In het geval dat het belang in een groepsmaatschappij minder bedraagt dan 100% wordt het aandeel van derden afzonderlijk in de balans en de winst-en-verliesrekening tot uiting gebracht.

Gezamenlijke overeenkomsten (Joint arrangements) worden verantwoord voor het aandeel dat DELTA (of een van zijn groepsmaatschappijen) heeft in de overeenkomst indien het gezamenlijke bedrijfsactiviteiten betreft. Ze worden betrokken in de consolidatie vanaf het moment waarop de overeenkomst tot stand gekomen is. Anderzijds wordt de consolidatie beëindigd vanaf de datum waarop de overeenkomst tot beëindiging is gekomen.

Gezamenlijke overeenkomsten die in de vorm van 'gezamenlijke bedrijfsactiviteiten' worden gevoerd, worden geconsolideerd volgens de partiële methode.

Hierbij verwerkt de investeerder zijn belang als volgt in zijn geconsolideerde jaarrekening:

- Activa waarop de investeerder directe rechten heeft, verwerkt de investeerder volledig in de jaarrekening;

- Schulden waar de investeerder direct voor verantwoordelijk is, verwerkt de investeerder volledig in de jaarrekening;
- De opbrengsten uit de verkoop van de output van de gezamenlijke bedrijfsactiviteit door de gezamenlijke bedrijfsactiviteit zelf, en waarop de investeerder recht heeft, verwerkt de investeerder volledig in de jaarrekening (de gezamenlijke bedrijfsactiviteit is zelfstandig verantwoordelijk voor de verkoop van de output);
- De opbrengsten van de verkoop van de output van de gezamenlijke bedrijfsactiviteit waarop de investeerder recht heeft, en waar de investeerder zelf voor gezorgd heeft, verwerkt de investeerder volledig in de jaarrekening;
- De kosten die direct aan de investeerder kunnen worden toegerekend verwerkt de investeerder volledig in de jaarrekening;
- Activa, schulden, opbrengsten en kosten die niet direct aan de investeerders kunnen worden toegerekend, worden op indirecte wijze aan de investeerders toegekend op basis van hun relatieve aandeel in het belang in de gezamenlijke bedrijfsactiviteit.

Gezamenlijke overeenkomsten die in de vorm van een 'joint venture' worden uitgeoefend, worden volgens de equity-methode gewaardeerd.

Ook Geassocieerde deelnemingen wordt volgens de equity-methode gewaardeerd.

Purchase accounting wordt toegepast bij de verwerking van verwerving van groepsmaatschappijen. De waarderingsgrondslagen van groepsmaatschappijen worden, indien nodig, aangepast teneinde een uniforme toepassing binnen DELTA te realiseren. In het geval van putopties werd het hiermee samenhangende minderheidsbelang geclassificeerd onder langlopende dan wel kortlopende verplichtingen.

Reikwijdte van de consolidatie

In deze jaarrekening is separaat een overzicht opgenomen van de belangrijkste dochterondernemingen, deelnemingen en joint ventures, inclusief de betreffende kapitaalbelangen.

4. Grondslagen voor de balanswaardering

De jaarrekening is opgesteld op basis van historische kosten, met uitzondering van de waardering op reële waarde van derivaten (financiële instrumenten) en hieronder aangegeven verschillen. Alle transacties in financiële instrumenten worden verantwoord op transactiedatum.

4.1 Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa hebben betrekking op betaalde goodwill, ontwikkelingskosten, software, alsmede gekochte transportrechten.

Goodwill

De goodwill vertegenwoordigt het positieve verschil tussen de verwervingsprijs van groepsmaatschappijen en de reële waarde van de verwerving. Goodwill betaald bij de overname van groepsmaatschappijen en gezamenlijke overeenkomsten wordt verantwoord onder immateriële vaste activa. Goodwill betaald bij de overname van een joint venture of geassocieerde deelneming wordt inbegrepen in de verkrijgingprijs van de betreffende deelnemingen. Indien de overnameprijs lager is dan de reële waarde van de overgenomen identificeerbare activa, verplichtingen en voorwaardelijke verplichtingen (negatieve goodwill), dan wordt dit verschil direct in het resultaat verwerkt.

De boekwaarde van goodwill omvat de historische kostprijs verminderd met de cumulatieve bijzondere waardeverminderingen. Op goodwill wordt niet afgeschreven. Jaarlijks wordt door middel van impairmenttests vastgesteld of sprake is van noodzaak tot een bijzondere waardevermindering van goodwill. Bij het uitvoeren van de impairmenttests wordt goodwill toegewezen aan kasstroomgenererende eenheden. Indien een transactie kan worden aangemerkt als een transactie tussen aandeelhouders, zal het verschil tussen de aankoopprijs en de reële waarde worden verwerkt in het eigen vermogen.

Ontwikkelingskosten

Ontwikkelingskosten worden gewaardeerd tegen verkrijgingprijs en worden afgeschreven over een periode van 10 jaar volgens het patroon van de extra kasstromen die gegenereerd worden door de verworven proceskennis.

Software

De geactiveerde software is gewaardeerd tegen historische kostprijs onder aftrek van afschrijvingen. Zij wordt in beginsel over een periode van 5 jaar lineair afgeschreven. De gebruiksduur wordt jaarlijks beoordeeld. Eventuele aanpassingen worden prospectief verwerkt.

Transportrechten

Transportrechten zijn gewaardeerd tegen verkrijgingprijs en worden lineair afgeschreven over een periode van 20 jaar. De gebruiksduur wordt jaarlijks beoordeeld. Eventuele aanpassingen worden prospectief verwerkt.

4.2 Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen kostprijs, onder aftrek van gecumuleerde lineaire afschrijvingen op basis van een geschatte levensduur, welke op technisch-economische maatstaven wordt bepaald, rekening houdend met een geschatte restwaarde en onder aftrek van (eventuele) gecumuleerde bijzondere waardeverminderingen. Op terreinen wordt niet afgeschreven. Ontvangen bijdragen van derden in aanlegkosten van vaste bedrijfsmiddelen zijn, in navolging van IFRIC 18, met terugwerking naar 1 januari 2009 niet meer in mindering gebracht op de waarde van de activa maar gepassiveerd als vooruitontvangen omzet.

Kosten van externe financiering van activa (bouwrente) worden in de kostprijs opgenomen indien deze rechtstreeks aan het actief kunnen worden toegerekend.

Als een actief uit meerdere componenten met verschillende afschrijvingstermijnen en restwaarden bestaat, worden deze componenten afzonderlijk verantwoord. Investerings voor vervanging van componenten worden geactiveerd onder gelijktijdige afwaardering van de te vervangen componenten. De geschatte levensduur en de geschatte restwaarde worden jaarlijks ten tijde van het opstellen van het ondernemingsplan beoordeeld. Indien op basis van impairmentberekeningen sprake is van een bijzondere waardevermindering, wordt de waardering aangepast.

De materiële vaste activa in aanbouw zijn in de balans opgenomen tegen de per balansdatum bestede kosten van materiaal en diensten, kosten van directe manuren, een passend gedeelte van de direct toerekenbare overheadkosten en de rechtstreeks aan het actief toe te kennen financieringskosten.

4.3 Financiële vaste activa

Algemeen

Een bedrijfscombinatie is het samenbrengen van afzonderlijke entiteiten of bedrijfsactiviteiten in één verslaggevende entiteit. Een bedrijfscombinatie die in het toepassingsgebied valt wordt verwerkt volgens de overnamemethode, waarbij de volgende stappen genomen worden:

1. Identificatie van de overnemende partij;
2. Bepalen van de kostprijs van de bedrijfscombinatie;
3. Toerekenen van de kostprijs van de bedrijfscombinatie op de overnamedatum.

De kostprijs van een bedrijfscombinatie is het totaal van de reële waarde, op de datum van de ruil, van afgestane activa, aangegane of overgenomen verplichtingen en door de overnemende partij uitgegeven eigen vermogen instrumenten. Hieraan werden onder IFRS 3 (goedgekeurd in 2004 door de EU) de rechtstreeks aan de bedrijfscombinatie toe te schrijven kosten toegevoegd. Sinds de herziening van IFRS 3 (vanaf 2009 toegepast) worden de rechtstreeks aan de verwerving toe te rekenen kosten niet langer verwerkt als onderdeel van de kostprijs van de bedrijfscombinatie, maar direct ten laste van het resultaat gebracht. Goodwill wordt gewaardeerd als de waarde waarmee de kostprijs van de bedrijfscombinatie het belang van de overnemende partij in de netto reële waarde van de identificeerbare activa, verplichtingen en voorwaardelijke verplichtingen overschrijft. Negatieve goodwill wordt direct in de winst-en- verliesrekening opgenomen en minderheidsbelangen in het eigen vermogen.

Joint ventures, geassocieerde deelnemingen en overige deelnemingen

- Joint ventures zijn gezamenlijke overeenkomsten waarbij de partijen die gezamenlijke zeggenschap over de overeenkomst hebben rechten hebben op de netto activa van de overeenkomst. Deze partijen worden deelnemers in een joint venture genoemd.
- Een gezamenlijke bedrijfsactiviteit is een gezamenlijke overeenkomst waarbij de partijen die gezamenlijke zeggenschap over de overeenkomst hebben (waaronder DELTA N.V. of een van zijn dochtermaatschappijen), rechten hebben op de activa en aansprakelijk zijn voor de verplichtingen die verband houden met de overeenkomst. Deze partijen worden deelnemers in een gezamenlijke bedrijfsactiviteit genoemd. DELTA N.V. neemt bij een gezamenlijke bedrijfsactiviteit zijn activa en verplichtingen, opbrengsten en lasten voor zijn aandeel in de gezamenlijke bedrijfsactiviteit op; het aandeel in het eigen vermogen van de gezamenlijke bedrijfsactiviteit vormt daarmee geen Financieel vast actief.
- Geassocieerde deelnemingen zijn die entiteiten waarin DELTA N.V. direct of indirect invloed van betekenis heeft, maar geen beslissende zeggenschap. In het algemeen is hiervan sprake indien DELTA N.V. tussen 20% en 50% van de stemrechten kan uitoefenen.
- Overige deelnemingen zijn niet-geassocieerde deelnemingen waarin DELTA N.V. een belang heeft dat kleiner is dan 20%.

In de jaarrekening is een overzicht opgenomen van de belangrijkste gezamenlijke overeenkomsten en deelnemingen.

Waardering joint ventures en (geassocieerde) deelnemingen

Investerings in joint ventures en geassocieerde deelnemingen worden in de geconsolideerde jaarrekening verwerkt volgens de 'equity methode'. Volgens deze methode vindt de initiële waardering plaats tegen kostprijs, i.e. de reële waarde van de onderliggende activa en passiva, waarbij derhalve ook de betaalde goodwill in dit bedrag is opgenomen. Indien de reële waarde hoger is dan de kostprijs, wordt het positieve resultaat bij de deelneming verantwoord. Jaarlijks wordt het aandeel in het resultaat bij- of afgeboekt en worden dividenduitkeringen op de waardering in mindering gebracht. Indien de (gecumuleerde) verliezen van de joint venture en/of geassocieerde deelneming zouden leiden tot een negatieve boekwaarde, dan worden deze verliezen niet meer verwerkt, tenzij DELTA N.V. de verplichting heeft, of betalingen heeft gedaan, om deze verliezen aan te zuiveren.

Mutaties in overige deelnemingen worden geboekt in de niet-gerealiseerde resultaten tenzij sprake is van een duurzame waardevermindering, deze wordt direct ten laste van het resultaat geboekt. Indien onvoldoende informatie beschikbaar is vindt waardering plaats tegen kostprijs.

Niet-uitgekeerde resultaten van joint ventures en geassocieerde deelnemingen alsmede rechtstreekse vermogensvermeerderingen betreffende deelnemingen waarvan uitkering niet zonder beperking kan worden bewerkstelligd, worden toegevoegd aan de wettelijke reserve.

De waarderingsgrondslagen van joint ventures en deelnemingen worden indien nodig aangepast om een consistente toepassing van waarderingsgrondslagen binnen de DELTA-groep te realiseren.

Leningen u/g overige deelnemingen

Verstreckte leningen aan deelnemingen of aan externe partijen worden bij eerste waardering gewaardeerd tegen de reële waarde en vervolgens tegen de geamortiseerde kostprijs. Door de korte looptijd is de geamortiseerde kostprijs in de regel gelijk aan de nominale waarde van de lening. Waar nodig wordt een voorziening getroffen in verband met mogelijke oninbaarheid, die in mindering wordt gebracht op deze waarde.

4.4 Voorraden

Voorraden worden gewaardeerd tegen een gewogen gemiddelde kostprijs, gebaseerd op basis van de FIFO- methode (first in first out) of tegen de netto opbrengstwaarde als deze lager is, onder aftrek van een voorziening voor incurantheid. De waardeverminderingen op voorraden worden ten laste van het resultaat geboekt en afzonderlijk vermeld.

4.5 Vorderingen

De handelsvorderingen worden bij eerste opname verwerkt tegen reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, onder aftrek van bijzondere waardeverminderingen. Door de korte looptijd is de geamortiseerde kostprijs in de regel gelijk aan de nominale waarde van de vorderingen.

4.6 Onderhanden projecten in opdracht van derden

DELTA hanteert de methode 'percentage of completion' voor de onderhanden projecten in opdracht van derden om de kosten en opbrengsten te bepalen die in het resultaat van de verslagperiode worden verwerkt. Voor het bepalen van het stadium van voltooiing worden de productiemetingen gebruikt. Onderhanden projecten in opdracht van derden worden gewaardeerd tegen kostprijs onder aftrek van een voorziening voor waarschijnlijke verliezen en reeds gefactureerde termijnen. Indien de gerealiseerde winst naar rato van de voortgang van het project betrouwbaar kan worden vastgesteld, wordt deze opgenomen in de waardering.

4.7 Derivaten

Voor het onderdeel derivaten wordt verwezen naar onderdeel 5. 'Grondslagen voor de waardering van financiële instrumenten'.

4.8 Liquide middelen

Onder de liquide middelen worden niet alleen de geldmiddelen opgenomen maar ook kasequivalenten, die zonder materieel risico van waardeverandering in liquide middelen kunnen worden omgezet. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen reële waarde.

4.9 Eigen vermogen

In het mutatieoverzicht eigen vermogen wordt het verloop van het eigen vermogen toegelicht. Het maatschappelijk kapitaal van de vennootschap bedraagt EUR 9.080.000 en is verdeeld in 20.000 aandelen met een nominale waarde van elk EUR 454. Per 31 december 2015 is EUR 6.937.120 geplaatst en volgestort. Dividenden worden opgenomen als een verplichting in de periode waarover ze worden toegekend. Gedurende het verslagjaar is hierin geen wijziging opgetreden. Alle aandelen kennen geen voorkeursrechten of beperkingen.

4.10 Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare feitelijke verplichtingen welke samenhangen met de bedrijfsactiviteiten. De voorzieningen worden opgenomen tegen de contante waarde van de te verwachten uitgaven. De contante waarde wordt berekend met behulp van een disconteringsvoet vóór belasting waarin de actuele marktbeoordeling van de tijdswaarde van geld tot uitdrukking komt. De verwachte uitgaven binnen één jaar na balansdatum worden opgenomen onder de kortlopende verplichtingen.

De voorzieningen die betrekking hebben op pensioenverplichtingen en ziektekosten zijn berekend op basis van actuariële grondslag en betreffen alle voorzieningen bij in 2015 verkochte onderdelen.

4.11 Langlopende verplichtingen

De langlopende verplichtingen worden gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs met behulp van de effectieve rentemethode. De binnen één jaar vervallende aflossingsverplichtingen op langlopende verplichtingen worden opgenomen onder de kortlopende verplichtingen.

Het langlopende deel van de vooruit ontvangen omzet wordt onder langlopende verplichtingen geclassificeerd. Het gedeelte dat het eerstvolgende jaar vrijvalt wordt onder de kortlopende verplichtingen opgenomen. Het gedeelte dat betrekking heeft op het huidige verslagjaar is verwerkt in de omzet.

5. Grondslagen voor de waardering van financiële instrumenten

5.1 Financiële instrumenten

DELTA maakt gebruik van financiële instrumenten om de normale marktrisico's die samenhangen met zijn energie-, valuta- en renteposities te beheersen en te optimaliseren. DELTA past de standaarden IAS 32 Financiële instrumenten: Presentatie en IAS 39 Financiële instrumenten: opname en waardering toe. Op grond van deze standaarden worden derivaten (afgeleide financiële instrumenten) gewaardeerd tegen reële waarde (fair value) en worden handelscontracten in de winst-en-verliesrekening verwerkt op basis van 'fair value through P&L' (verwerking van waardeveranderingen in de winst-en-verliesrekening).

Definiëring

Een derivaat is een financieel instrument of ander contract dat binnen het toepassingsgebied van IAS 39 valt en dat de drie volgende kenmerken bezit:

- de waarde verandert als gevolg van veranderingen in een bepaalde rentevoet, de prijs van een financieel instrument, de commodityprijs, de valutakoers, een index van prijzen of rentevoeten of andere variabele, mits, in geval van een niet-financiële variabele, de variabele niet specifiek voor een contractpartij geldt (soms 'de onderliggende waarde' genoemd);
- er is geen of slechts een geringe netto aanvangsinvestering benodigd in verhouding tot andere soorten contracten die op vergelijkbare wijze reageren op veranderingen in marktfactoren;
- de afwikkeling vindt in de toekomst plaats.

5.2 Derivaten

DELTA handelt in contracten voor gas, elektriciteit, kolen, olie, CO₂-certificaten en valuta voor het lopende kalenderjaar plus maximaal de vier daarop volgende jaren. DELTA beschouwt de markten voor deze producten als liquide voor deze periode: hiervoor zijn betrouwbare prijzen beschikbaar via brokers, beurzen en dataleveranciers. De reële waarde van commodity-contracten wordt bepaald via de DCF- methode op basis van deze prijzen; er wordt geen gebruik gemaakt van eigen waarderingsmodellen. De gepubliceerde maand-, kwartaal- en jaarprijzen worden slechts bewerkt om aan te sluiten op de relatieve perioden in de trade-systemen. Voor het afdekken van de renterisico's maakt DELTA gebruik van derivaten zoals interest rate swaps. Met behulp van deze swaps wordt bewerkstelligd dat de variabele rente wordt omgezet in een vaste rente. De reële waarde van rentederivaten wordt eveneens via de DCF-methode bepaald op basis van een yieldcurve uitgaande van op ECB (Europese Centrale Bank) data gebaseerde noteringen. De waarde-mutaties in de CVA/DVA moeten conform IFRS 13 per 1 januari worden gerapporteerd in de winst-en-verliesrekening.

Rubricering en saldering

Derivaten worden onder de kortlopende, respectievelijk langlopende activa geïnclassificeerd indien de reële waarde positief is en onder de kortlopende, respectievelijk langlopende verplichtingen indien de reële waarde negatief is. Vorderingen en verplichtingen uit hoofde van derivaten voor verschillende transacties met dezelfde tegenpartij worden gesalderd indien er een contractueel of juridisch recht tot saldering bestaat en DELTA de desbetreffende kasstromen eveneens op gesalderde basis verrekent.

Verwerking reële waarde mutaties

Onder IAS 39 worden energie commodity-contracten (elektriciteit, gas, kolen, olie en CO₂-certificaten alsmede de daaraan gerelateerde posities in vreemde valuta) en renteswap contracten als derivaat aangemerkt. Onder IAS 32, IAS 39 en IFRS 7 Financiële instrumenten: informatieverschaffing, worden alle derivaten vanaf eerste opname gewaardeerd tegen reële waarde.

Als algemeen uitgangspunt geldt dat aanpassingen in de reële waarde van derivaten in het resultaat dienen te worden verwerkt. Uitzonderingen hierop zijn:

1. Own use behandeling: voor commodity-contracten voor eigen gebruik, productie en in- en verkoopcontracten die bestemd zijn voor fysieke levering aan eindgebruikers past DELTA accrual accounting toe, wat impliceert dat tussentijdse waardeveranderingen niet in het resultaat worden verwerkt. Dergelijke transacties worden op het moment van effectuering tegen de dan geldende prijzen verwerkt als aan- of verkoop;
- 2a. Derivaten die aangegaan zijn ten behoeve van afdekking van een own use contract. Hiervoor kan onder voorwaarden hedge-accounting worden toegepast;
- 2b. Rente-derivaten. Hiervoor kan onder voorwaarden hedge-accounting worden toegepast.

Hedge-accounting

Hedge-accounting biedt de mogelijkheid om het effect van fair value mutaties op het resultaat te beperken, doordat bij hedge-accounting rekening wordt gehouden met tegengestelde effecten op het resultaat van fair value mutaties van de hedge-transacties en van de afgedekte posities; de fair value mutaties van derivaten worden in dit geval (via het overzicht van de niet-gerealiseerde resultaten) in het eigen vermogen verwerkt tot het moment dat de afgedekte positie/transactie wordt afgewikkeld.

DELTA maakt gebruik van derivaten om prijs- en valutarisico's die voortvloeien uit energie commodity-contracten (elektriciteit, gas, kolen, olie en CO₂) af te dekken.

Met afgesloten renteswaps wordt het risico van fluctuaties in de kasstroom als gevolg van rentemutaties afgedekt.

DELTA past hiervoor cashflow hedging (kasstroomafdekking) toe, waarbij door middel van hedge-transacties het risico van schommelingen in (toekomstige) kasstromen die het resultaat kunnen beïnvloeden, worden afgedekt. De hedges zijn toewijsbaar aan een specifiek risico dat is gerelateerd aan een balanspost of een toekomstige transactie die hoogstwaarschijnlijk is.

Criteria voor toepassing van hedge-accounting

Voor het toepassen van hedge-accounting gelden strikte regels ten aanzien van noodzakelijke documentatie en effectiviteit-meting. Een derivaat kan onder hedge-accounting worden gebracht indien het voldoet aan de volgende criteria:

1. bij het aangaan van de transactie dient het derivaat formeel als hedge te worden aangemerkt en moeten de hedge-relatie, de doelstellingen van de hedge en de risicomanagement strategie worden gedocumenteerd;
2. voor cashflow hedges geldt dat ingedekte verwachte toekomstige transacties hoogst waarschijnlijk dienen te zijn en dat voornoemde verwachte toekomstige transacties de onderneming blootstellen aan schommelingen in (toekomstige) kasstromen, die invloed op het resultaat kunnen hebben;
3. de effectiviteit van de hedge-transactie kan betrouwbaar worden vastgesteld;
4. de hedge-transactie is naar verwachting in hoge mate effectief;
5. de hedge-transactie wordt periodiek beoordeeld op effectiviteit.

Effectiviteitsmeting van hedges en verwerking van mutaties

DELTA beoordeelt formeel, zowel bij het aangaan van de hedge-relatie als gedurende de looptijd daarvan, of de derivaten waarvan gebruik is gemaakt ten behoeve van

hedge-transacties, effectief zijn voor het opvangen van veranderingen in de reële waarde of kasstromen van de afgedekte positie. Hiertoe beoordeelt en bepaalt DELTA of veranderingen in de reële waarde of kasstromen van de afgedekte positie worden gecompenseerd door veranderingen in de reële waarde of kasstromen van het hedge-instrument. Hierbij wordt een bandbreedte van 80% tot 125% gehanteerd om de hedgerelatie als effectief te kunnen aanduiden. Het effectieve deel van de wijzigingen in de reële waarde wordt (via het overzicht van de niet-gerealiseerde resultaten) in het eigen vermogen onder de hedge-reserves verwerkt.

Het ineffectieve deel van een hedge-relatie wordt bepaald door de mate waarin de veranderingen in de reële waarde van het derivaat verschillen van de veranderingen in de reële waarde van de afgedekte positie in een reële waarde hedge, of de mate waarin veranderingen in de reële waarde van het derivaat afwijken van de reële waardeverandering van de verwachte kasstroom in een kasstroom hedge. Ineffectieve hedges, het niet-effectieve gedeelte van een hedge en winsten en verliezen op componenten van een derivaat die bij de beoordeling van de effectiviteit van de hedge-transactie buiten beschouwing worden gelaten, worden direct in het resultaat verwerkt.

De cumulatieve bedragen die in het eigen vermogen zijn verwerkt, worden overgeheveld naar het resultaat in dezelfde periode waarin de afgedekte transactie in het resultaat wordt verwerkt.

DELTA beëindigt de hedge-accounting indien de hedge-relatie niet langer effectief is of indien niet langer verwacht wordt dat deze effectief zal blijven.

6. Grondslagen voor de resultaatbepaling

6.1 Netto omzet

Onder de netto omzet worden de direct toerekenbare opbrengsten verantwoord van aan derden geleverde goederen en diensten, onder aftrek van kortingen en over de omzet geheven en af te dragen belastingen zoals de omzetbelasting en energiebelasting.

Opbrengsten worden opgenomen als de wezenlijke risico's en voordelen van eigendom van de goederen zijn overgedragen aan de koper. Opbrengsten van diensten worden opgenomen naar rato van de verrichte prestaties aan het einde van de verslagperiode.

De verantwoording van de opbrengsten uit hoofde van transportdiensten en levering van elektriciteit en gas is gebaseerd op de verrichte leveringen in het kalenderjaar. De opbrengst van leveringen aan kleinverbruikers is voor een deel geraamd in verband met de over het jaar gespreide meteropnames.

Voor de verantwoording van de omzet van elektriciteit wordt er van de promesse uitgegaan dat de geproduceerde elektriciteit uit de eigen productiemiddelen (incl. gezamenlijke overeenkomsten), alsmede de geproduceerde elektriciteit van productiemiddelen van derden, aan derden wordt verkocht indien deze volledig wordt afgenomen, terwijl de aan eindverbruikers geleverde elektriciteit volledig bij derden wordt ingekocht.

Inkoop- en verkoopwaarden van handelscontracten met betrekking tot gas en elektriciteit die geen fysieke levering betreffen zijn gesaldeerd indien dit contractueel overeengekomen is.

De omzet die wordt verantwoord onder telecommunicatie betreft naast de abonnementsgelden voor signaallevering ook de opbrengsten uit internetdiensten, telefonie en overige datatransmissieactiviteiten.

Opbrengsten uit projecten in opdracht van derden worden in het resultaat verwerkt volgens de methode van winstneming naar rato van de verrichte prestaties.

6.2 Netto bedrijfslasten

De netto bedrijfslasten worden bepaald op basis van verkregen prestaties en op basis van de hiervoor reeds gememoreerde grondslagen met betrekking tot waardering en afschrijving. De kosten worden toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben. Winsten worden verantwoord in het jaar waarin zij daadwerkelijk worden geëffectueerd; verliezen worden genomen in het jaar waarin zij voorzienbaar zijn.

6.3 Financiële baten en lasten

De financiële baten en lasten worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben volgens de effectieve rente methode. Kosten van externe financiering, gerelateerd aan de vervaardiging of verwerving van vaste activa (bouwrente) worden in voorkomende gevallen geactiveerd.

6.4 Beëindigde bedrijfsactiviteiten

In de winst-en-verliesrekening zijn alle financiële consequenties die voortvloeien uit de definitieve besluitvorming met betrekking tot de verkoop en beëindiging van activiteiten verantwoord onder 'resultaat na belastingen uit beëindigde bedrijfsactiviteiten'. Ook het resultaat over het lopende verslagjaar van eerder als beëindigde bedrijfsactiviteiten geclassificeerde activiteiten wordt hieronder verantwoord.

7. Grondslagen voor het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode en op basis van de werkelijke balansmutaties. Onderscheid is aangebracht tussen de operationele, investerings- en financieringsactiviteiten. Het kortlopend deel van de langlopende verplichtingen is in de balans opgenomen als onderdeel van de overige (kortlopende) verplichtingen, de mutatie op het kortlopende deel van de langlopende verplichtingen is in het kasstroomoverzicht echter verantwoord onder de kasstroom uit financieringsactiviteiten.

Kasstromen, gerelateerd aan minderheidsdeelnemingen (uitkering van dividenden), financiële baten en lasten en winstbelastingen (belastingaanslagen) zijn gebaseerd op de werkelijke ontvangsten en betalingen.

Toelichting op de geconsolideerde balans

1. Immateriële vaste activa

(Bedragen x EUR 1.000)

	TOTAAL	GOODWILL	SOFTWARE	KLANT CONTRACTEN	TRANSPORT RECHTEN	OVERIG
2014						
BOEKWAARDE PER 1 JANUARI 2014	473.189	430.040	30.762	2.819	5.616	3.952
Investeringen	1.984	-	1.984	-	-	-
Afschrijvingen	(12.959)	-	(8.966)	(2.811)	(1.182)	-
Bijzondere waardeverminderingen	(95.129)	(95.129)	-	-	-	-
Overige mutaties	(140)	38	(3.480)	7.254	-	(3.952)
BOEKWAARDE PER 31 DECEMBER 2014	366.945	334.949	20.300	7.262	4.434	-
Cumulatieve afschrijvingen en impairments	256.157	104.459	112.559	24.265	14.874	-
Aanschafwaarde per 31 december 2014	623.102	439.408	132.859	31.527	19.308	-
2015						
BOEKWAARDE PER 1 JANUARI 2015	366.945	334.949	20.300	7.262	4.434	-
Wijziging consolidatiekring	(332.077)	(325.106)	291	(7.262)	-	-
Investeringen	5.878	-	5.878	-	-	-
Afschrijvingen	(7.325)	-	(6.143)	-	(1.182)	-
Overige mutaties	(3)	-	(3)	-	-	-
BOEKWAARDE PER 31 DECEMBER 2015	33.418	9.843	20.323	-	3.252	-
Cumulatieve afschrijvingen en impairments	124.941	3.161	105.724	-	16.056	-
AANSCHAFWAARDE PER 31 DECEMBER 2015	158.359	13.004	126.047	-	19.308	-
Afschrijvingstermijnen in jaren		nvt	5	divers	20	divers

GOODWILL PER KASSTROOM GENERERENDE EENHEID

	31-12-2015	31-12-2014
Indaver	-	323.716
Kreekraksluis	-	1.390
ZeelandNet	9.843	9.843
TOTAAL GOODWILL	9.843	334.949

Goodwill

IFRS (IAS 36, Bijzondere waardevermindering van activa) schrijft voor dat voor die groepsmaatschappijen waarvoor in het verleden goodwill is betaald, jaarlijks een berekening van de opbrengstwaarde dient te worden gemaakt om vast te stellen of een bijzondere waardevermindering (impairment) op de geactiveerde goodwill dient plaats te vinden. Als de realiseerbare waarde van een actief onder zijn boekwaarde ligt, moet de boekwaarde van het actief tot zijn realiseerbare waarde worden verlaagd. Deze verlaging is een bijzonder waardeverminderingverlies, en moet onmiddellijk in de winst-en-verliesrekening worden opgenomen, tenzij het actief overeenkomstig een andere standaard tegen de geherwaardeerde waarde wordt geboekt (dit laatste is bij DELTA niet van toepassing).

De realiseerbare waarde van een actief of een Kasstroom Genererende Eenheid (KGE) is de hoogste waarde van de reële waarde minus verkoopkosten en zijn bedrijfswaarde. De bedrijfswaarde is de contante waarde van de kasstromen die verwacht worden voort te komen uit een actief of een KGE. In het kader van de impairmentbeoordelingen wordt door DELTA zowel realiseerbare als de bedrijfswaarde van de classificeerbare activa - dus het actief, een groep van activa en/of de KGE - bepaald.

Gehanteerde inflatieverwachting

Bij de impairmentberekeningen is uitgegaan van een verwachte inflatie van 2% per jaar. Het beleid van de ECB is gericht op een inflatie van 2% per jaar of een inflatie net onder dit percentage. Dit ECB-uitgangspunt is gehanteerd voor de inflatieverwachting in de kasstroomprojecties in de impairmentbeoordelingen, gelet op de zichtperiode van minimaal 3 jaar of langer in de onderliggende ondernemingsplannen, en de nadien in principe eeuwigdurende reeks van deze kasstroomprojecties.

ZeelandNet B.V.

Met betrekking tot de activiteiten van ZeelandNet B.V. zijn impairmentberekeningen gemaakt waarbij het management de kasstroomvoorspellingen heeft gebaseerd op de ondernemingsplannen voor de jaren 2016-2018. Na de zichtperiode is een eeuwigdurende reeks gehanteerd. Hierbij is rekening gehouden met de beschikbare informatie met betrekking tot marktontwikkelingen. Er is geen gebruik gemaakt van extrapolaties met groeipercentages welke uitgaan boven inflatie.

De impairmentberekeningen zijn uitgevoerd op basis van een disconteringsvoet, rekening houdend met de verhouding eigen vermogen/vreemd vermogen die gebruikelijk is in de markt. Voor deze beoordeling is een disconteringsvoet van 7,9% vóór belastingen gehanteerd. Voor deze KGE is er geen aanleiding tot een impairment gebleken.

Software

De belangrijkste investeringen in 2015 betreffen de upgrade van het ERP-systeem bij de Netwerkgroep, verbeteringen en updates op het klantregistratie- en facturatie systeem voor de retailmarkt en onlineprojecten.

2. Materiële vaste activa

(Bedragen x EUR 1.000)

	TOTAAL	GEBOUWEN EN TERREINEN	MACHINES EN INSTALLATIES	ANDERE VASTE BEDRIJFS- MIDDELEN	ACTIVA IN AANBOUW	BIJDRAGE VAN DERDEN
2014						
BOEKWAARDE PER 1 JANUARI 2014	1.783.585	273.895	1.514.854	64.625	69.236	(139.025)
Investeringen	103.793	1.879	30.891	176	70.924	(77)
Afschrijvingen	(167.359)	(19.218)	(137.838)	(15.981)	(21)	5.699
Bijzondere waardeverminderingen	(410)	(410)	-	-	-	-
Desinvesteringen	(4.007)	(2.425)	(1.477)	(109)	-	4
Overige mutaties/Activeringen	(1.790)	(263)	50.694	20.187	(74.483)	2.075
BOEKWAARDE PER 31 DECEMBER 2014	1.713.812	253.458	1.457.124	68.898	65.656	(131.324)
BOEKWAARDE VOOR AFTREK BIJDRAGEN	1.845.136	253.458	1.457.124	68.898	65.656	
Cumulatieve afschrijvingen en impairments	1.782.542	223.276	1.494.380	63.566	1.320	
AANSCHAFWAARDE PER 31 DECEMBER 2014	3.627.678	476.734	2.951.504	132.464	66.976	
2015						
BOEKWAARDE PER 1 JANUARI 2015	1.713.812	253.458	1.457.124	68.898	65.656	(131.324)
Wijziging consolidatiekring	(532.000)	(132.516)	(395.779)	(1.182)	(4.023)	1.500
Investeringen	81.915	-	445	3.912	77.558	-
Afschrijvingen	(97.914)	(13.644)	(74.953)	(14.692)	-	5.375
Desinvesteringen	(515)	(36)	(17)	(462)	-	-
Geactiveerde amoveringskosten centrales	55.723	53.865	1.858	-	-	-
Overige mutaties	(511)	(103)	58.156	8.583	(66.056)	(1.091)
BOEKWAARDE PER 31 DECEMBER 2015	1.220.510	161.024	1.046.834	65.057	73.135	(125.540)
BOEKWAARDE VOOR AFTREK BIJDRAGEN	1.346.050	161.024	1.046.834	65.057	73.135	
Cumulatieve afschrijvingen en impairments	1.153.136	100.156	976.923	74.737	1.320	
AANSCHAFWAARDE PER 31 DECEMBER 2015	2.499.186	261.180	2.023.757	139.794	74.455	
Afschrijvingstermijnen in jaren		0 - 40	7 - 40	5 - 15	nvt	

De investeringen in machines en installaties (inclusief de mutaties in activa in aanbouw) hebben met name betrekking op de uitbreiding en vervanging in elektriciteit- en gasnetwerken en slimme meters (netwerkbedrijf), kleinere windparken en investeringen in de kerncentrale bij EPZ.

De netto contante waarde van de voorzieningen voor amoveringen zijn herrekend tegen een disconteringsvoet van 3,5%. Omdat tot 2014 de discontovoet 4,5% was heeft dit geleid tot een opwaardering in 2015. Deze opwaardering is in de activa verwerkt onder geactiveerde amoveringskosten centrales.

De tollingrechten die zijn verkregen bij acquisities worden afgeschreven over de resterende levensduur van de betreffende activiteiten. De tollingrechten zijn onlosmakelijk verbonden met de centrales en worden dientengevolge aan het materieel vast actief toegerekend.

Dit heeft in het verslagjaar geleid tot een afschrijvingslast van EUR 16 mln.

Het niveau van de investeringen per onderdeel is als volgt:

Netwerken	EUR 44,9 mln.
EPZ	EUR 15,9 mln.
Energie & MultiMedia	EUR 21,1 mln.

In 2012 heeft een bijzondere waardevermindering plaats gevonden door de afwaardering van warmtekracht koppelingen (WKK) en de afwaardering van een transportaansluiting van een industrieel bedrijventerrein. Deze afwaarderingen kon in het verslagjaar niet worden teruggenomen.

Conform IFRIC 18 worden met ingang van 1 januari 2009 de in het kader van aanleg van vaste bedrijfsmiddelen ontvangen bijdragen van derden niet meer in mindering gebracht op de activa (waarvoor de bijdrage is ontvangen), maar verantwoord als vooruit ontvangen omzet.

3. Joint ventures, geassocieerde deelnemingen en overige deelnemingen

(Bedragen x EUR 1.000)

	TOTAAL	JOINT VENTURES	GEASSOCIEERDE DEELNEMINGEN	OVERIGE DEELNEMINGEN
BOEKWAARDE PER 1 JANUARI 2014	412.522	343.606	53.376	15.540
Investerings/Verkopen	3.393	-	(403)	3.796
Ontvangen dividenden	(35.664)	(30.326)	(5.244)	(94)
Resultaat	48.126	39.047	7.590	1.489
Overige mutaties	628	1.151	(516)	(7)
BOEKWAARDE PER 31 DECEMBER 2014	429.005	353.478	54.803	20.724
BOEKWAARDE PER 1 JANUARI 2015	429.005	353.478	54.803	20.724
Wijziging consolidatiekring	(54.045)	(3.562)	(48.525)	(1.958)
Investerings/Verkopen	(1.041)	-	-	(1.041)
Ontvangen dividenden	(34.683)	(33.740)	(791)	(152)
Resultaat	47.102	46.058	961	83
Overige mutaties	784	879	-	(95)
BOEKWAARDE PER 31 DECEMBER 2015	387.122	363.113	6.448	17.561

De ontvangsten uit hoofde van dividenduitkeringen zijn met name toe te rekenen aan de twee grootste joint ventures, waterbedrijf Evides en Elsta.

Het resultaat deelnemingen joint ventures betreft het resultaat zoals dat door de joint ventures is gerealiseerd. In de winst-en-verliesrekening van de Groep is de mutatie van de voorziening onrendabele contracten, betrekking hebbend op de resultaten van de joint venture, gecorrigeerd.

De overige mutaties hebben voornamelijk betrekking op veranderingen in het eigen vermogen van een joint venture.

3.1 Joint Ventures

Samenvattende balans- en resultaatinformatie met betrekking tot de joint ventures (op basis van IFRS, 100% belang)

EVIDES N.V.

(Bedragen x EUR 1.000)

	31-12-2015	31-12-2014
Vlottende activa	77.767	68.188
Vaste activa	1.054.596	1.026.690
Vlottende passiva	(166.742)	(178.537)
Langlopende verplichtingen	(491.731)	(460.533)
	2015	2014
Omzet	306.216	296.558
Netto resultaat uit voortgezette activiteiten	58.176	60.731
Netto resultaat uit beëindigde activiteiten	-	-
Netto resultaat	58.176	60.731
Niet-gerealiseerde resultaten	1.906	808
Totaal van gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten	60.082	61.539
Ontvangen dividend door DELTA	21.000	22.400
BOVENSTAANDE WINST-EN-VERLIESREKENING BEVAT HET VOLGENDE:		
Afschrijvingen en bijzondere waardevermindering	71.338	67.068
Totaal van rentelasten en -baten	7.175	7.865
Vennootschapsbelasting	1.837	1.573
	31-12-2015	31-12-2014
Vermogen	473.890	455.808
Aandelenbelang	50%	50%
Goodwill	95.502	95.502
BOEKWAARDE	332.447	323.406

ELSTA B.V. & CO. C.V.

(Bedragen x EUR 1.000)

31-12-2015**31-12-2014**

Vlottende activa	53.838	66.252
Vaste activa	66.062	83.240
Vlottende passiva	(33.961)	(36.298)
Langlopende verplichtingen	(27.601)	(61.012)

2015**2014**

Omzet	73.640	73.524
Netto resultaat uit voortgezette activiteiten	36.237	28.410
Netto resultaat uit beëindigde activiteiten	-	-
Netto resultaat	36.237	28.410
Niet-gerealiseerde resultaten	-	-
Totaal van gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten	36.237	28.410
Ontvangen dividend door DELTA	11.014	5.198

BOVENSTAANDE WINST-EN-VERLIESREKENING BEVAT HET VOLGENDE:

Afschrijvingen en bijzondere waardevermindering	20.174	18.266
Totaal van rentelasten en -baten	4.193	6.032
Vennootschapsbelasting	-	-

31-12-2015**31-12-2014**

Vermogen	58.338	52.182
Aandelenbelang	24,75%	24,75%
Goodwill	-	-
Overig	2.045	5.096
BOEKWAARDE	16.484	18.011

OVERIGE JOINT VENTURES

(Bedragen x EUR 1.000)

31-12-2015**31-12-2014**

Netto resultaat uit voortgezette activiteiten toe te rekenen aan DELTA N.V.	8.001	1.650
Netto resultaat uit beëindigde activiteiten toe te rekenen aan DELTA N.V.	-	-
Niet-gerealiseerde resultaten toe te rekenen aan DELTA N.V.	1.906	808
Totaal van gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten toe te rekenen aan DELTA N.V.	9.907	2.458
TOTALE BOEKWAARDE	14.182	12.061

3.2 Geassocieerde deelnemingen

GEASSOCIEERDE DEELNEMINGEN

(Bedragen x EUR 1.000)

	31-12-2015	31-12-2014
Netto resultaat uit voortgezette activiteiten toe te rekenen aan DELTA N.V.	961	2.723
Netto resultaat uit beëindigde activiteiten toe te rekenen aan DELTA N.V.	-	-
Niet-gerealiseerde resultaten toe te rekenen aan DELTA N.V.	-	-
Totaal van gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten toe te rekenen aan DELTA N.V.	961	2.723
TOTALE BOEKWAARDE	6.448	5.728

3.3 Overige deelnemingen

Alle participaties die gerapporteerd worden onder de overige deelnemingen zijn opgenomen in het overzicht van niet-geconsolideerde deelnemingen.

In het licht van het Borssele convenant is in 2007 het Sustainable Energy Technology Fund opgericht (SET Fund C.V.), waarin de toenmalige energiebedrijven DELTA (via DELTA Investeringsmaatschappij B.V. als stille vennoot) en Essent (huidig onderdeel van RWE) beide voor 50% participeren. Gelet op de statuten van dit fonds en de gewijzigde aandelenverhouding in N.V. EPZ is per 23 december 2011 een nieuw fonds, SET Fund II C.V., opgericht. In SET Fund II C.V. participeerde DELTA bij aanvang voor 69,65% en Essent (RWE) voor 29,85% in het initieel kapitaal van EUR 10 mln. Gezien de beperkte zeggenschap worden beide ondernemingen gekwalificeerd als 'financiële instrumenten' en gewaardeerd tegen reële waarde. Na toetreding, eind december 2015, van nieuwe stille vennoten bedraagt de participatie van DELTA (via DELTA Investeringsmaatschappij B.V. als stille vennoot) in SET Fund II C.V. ultimo 2015: 20,54% (ultimo 2014: 54,22%).

3.4 Transacties met verbonden partijen

Hieronder zijn de transacties met verbonden partijen opgenomen voorzover de waarde van de verbonden partij materieel is in de DELTA jaarcijfers en de verkoop- en inkooptransacties, debiteuren en crediteuren en de verstrekte leningen niet minder bedragen dan EUR 5 mln. Transacties met Elsta zijn gebaseerd op tollingovereenkomsten (cost-plus methodiek). De overige transacties zijn marktconform.

Ten behoeve van de vorderingen op verbonden partijen zijn geen voorzieningen voor oninbaarheid opgenomen omdat hier geen noodzaak toe bestaat. De aandeelhouders van DELTA (provincies en gemeentes) zijn weliswaar verbonden partijen maar er vinden geen significante transacties plaats tussen DELTA en zijn aandeelhouders. De vergoedingen aan Raad van Bestuur en de Raad van Commissarissen zijn toegelicht onder de personeelskosten resp. de overige bedrijfskosten.

(Bedragen x EUR 1.000)		VERKOCHTE GOEDEREN		INGEKOCHTE GOEDEREN		DEBITEUREN	
	% Deelneming	2015	2014	2015	2014	31-12-2015	31-12-2014
Evides N.V.	50,00%	29.201	35.478	141	486	2	-
Elsta B.V. & Co C.V.	24,75%	}	-	22.505	25.318	-	-
Elsta B.V.	25,00%						
BMC Moerdijk B.V.	50,00%	1.461	1.864	5.886	5.567	629	266
Zebra Gasnetwerk B.V.	33,33%	-	-	3.018	1.963	-	-
IHM cvba	30,00%	-	982	-	315	-	283
Vlaamse Mileu Holding N.V.	nvt	-	-	-	-	-	-
TOTAAL		30.662	38.324	31.550	33.649	631	549

(Bedragen x EUR 1.000)		CREDITEUREN		VERSTREKTE LENINGEN		BETAALDE RENTE	
	% Deelneming	31-12-2015	31-12-2014	31-12-2015	31-12-2014	2015	2014
Evides N.V.	50,00%	4.812	8.516	-	-	-	-
Elsta B.V. & Co C.V.	24,75%	}	141	-	-	-	-
Elsta B.V.	25,00%						
BMC Moerdijk B.V.	50,00%	512	1.054	12.560	12.564	857	996
Zebra Gasnetwerk B.V.	33,33%	18	36	-	-	-	-
IHM cvba	30,00%	-	15	-	-	-	-
Vlaamse Mileu Holding N.V.	nvt	-	-	-	-	-	-
TOTAAL		7.841	9.762	12.560	12.564	857	996

(Bedragen x EUR 1.000)		ONTVANGEN LENINGEN	
	% Deelneming	31-12-2015	31-12-2014
Evides N.V.	50,00%	-	-
Elsta B.V. & Co C.V.	24,75%	}	-
Elsta B.V.	25,00%		
BMC Moerdijk B.V.	50,00%	-	-
Zebra Gasnetwerk B.V.	33,33%	-	-
IHM cvba	30,00%	-	-
Vlaamse Mileu Holding N.V.	nvt	-	20.000
TOTAAL		-	20.000

4. Overige financiële vaste activa

(Bedragen x EUR 1.000)

	TOTAAL	LENINGEN U/G DEELNEMINGEN	UITGESTELDE BELASTING VORDERINGEN	OVERIGE FINANCIËLE VASTE ACTIVA
BOEKWAARDE PER 1 JANUARI 2014	195.762	15.366	90.671	89.725
Terugboeking kortlopend gedeelte	1.735	1.585	-	150
Nieuwe vorderingen	10.586	184	-	10.402
Resultaat	7.016	-	(2.368)	9.384
Ontvangen aflossingen	(2.555)	(1.565)	-	(990)
Ten gunste van eigen vermogen i.v.m. hedgereserve	2.693	-	2.693	-
Overige mutaties	600	(1)	-	601
BOEKWAARDE PER 31 DECEMBER 2014	215.837	15.569	90.996	109.272
Kortlopend gedeelte	(1.310)	(1.300)	-	(10)
BOEKWAARDE PER 1 JANUARI 2015 (LANGLOPEND)	214.527	14.269	90.996	109.262
Terugboeking kortlopend gedeelte	1.310	1.300	-	10
Wijziging consolidatiekring	(26.605)	(2.391)	(17.705)	(6.509)
Nieuwe vorderingen	21.100	182	-	20.918
Resultaat	(30.008)	-	(31.010)	1.002
Ontvangen aflossingen	(1.152)	(316)	-	(836)
Ten laste van eigen vermogen i.v.m. hedgereserve	(1.598)	-	(1.598)	-
Overige mutaties	566	-	-	566
BOEKWAARDE PER 31 DECEMBER 2015	178.141	13.044	40.684	124.413
Kortlopend gedeelte	(10)	-	-	(10)
BOEKWAARDE PER 31 DECEMBER 2015 (LANGLOPEND)	178.131	13.044	40.684	124.403

4.1 Leningen u/g deelnemingen

De vorderingen op deelnemingen betreffen leningen u/g aan joint ventures, geassocieerde deelnemingen en overige deelnemingen. De leningen zijn gewaardeerd op nominale waarde. Voor een bedrag van EUR 12,0 mln. is sprake van achtergestelde leningen.

De gewogen gemiddelde rentevoet bedraagt in 2015: 7,9% (2014: 6,9%).

4.2 Uitgestelde belastingvorderingen

(Bedragen x EUR 1.000)	31-12-2015	31-12-2014
(Im)materiële vaste activa	8.326	28.547
Financiële vaste activa	(3.221)	6.570
Voorzieningen	22.022	17.030
Verrekenbare verliezen	3.987	29.182
Hedgereserve ingevolge IAS 39/derivaten	9.570	11.474
Overig	-	(1.807)
TOTAAL	40.684	90.996

De vordering inzake (im)materiële vaste activa is voor een belangrijk deel het gevolg van verschillen tussen de fiscale waardering en de bedrijfseconomische boekwaarde van activa per 1 januari 1998 (fiscale openingsbalans voor DELTA N.V.). De latente belastingvordering in verband met voorzieningen is het gevolg van in de commerciële jaarrekening opgevoerde verplichtingen die voor fiscale doeleinden niet, danwel op andere wijze worden erkend. In alle gevallen betreft het tijdelijke verschillen die de komende jaren tot uitdrukking komen in de acute belastingdruk.

Jaarlijks wordt bij het opstellen van de jaarrekening beoordeeld in hoeverre verrekenbare verliezen tot toekomstige belastingbesparing zullen leiden. Voorzover verrekening van verliezen binnen de wettelijke termijn van negen jaar aannemelijk is wordt een uitgestelde belastingvordering opgenomen. Bij waardering van de latente belastingvordering wordt onder meer rekening gehouden met bekende verschillen tussen de commerciële en fiscale winstberekening. Gezien de situatie rondom een gedwongen splitsing op basis van de WON is de latente vordering tot 1 juli 2017 gewaardeerd. Herstructurerings binnen de Groep kunnen van invloed worden op de waardering van deze latente belastingvordering. De ultimo 2015 gewaardeerde verliezen zijn toerekenbaar aan DELTA N.V. en zijn ontstaan in de periode dat de fiscale eenheid DELTA N.V. bestond uit alle in Nederland gevestigde 100%-participaties.

Sinds 2006 wordt een hedge-reserve gevormd voor niet-gerealiseerde waardemutaties op derivaten en handelscontracten ingevolge IAS 39/32. Ultimo 2015 zou de hedge-reserve resulteren in een latente belastingvordering van EUR 25 mln. Deze latente belastingvordering is niet gewaardeerd aangezien onzeker is of, en op welke termijn, de belastingvordering gerealiseerd kan worden.

Op 31 december 2015 is voor EUR 198 mln. aan bestaande verrekenbare verliezen geen latente belastingvordering in de balans opgenomen vanwege het feit dat het onzeker is of, en op welke termijn de compensabele verliezen c.q. de belastingvoordelen gerealiseerd kunnen worden. Van deze compensabele verliezen vervalt EUR 19 mln. binnen 5 jaar; het restant heeft een compensatieperiode van langer dan 5 jaar.

4.3 Overige financiële vaste activa

De overige financiële vaste activa bestaan ultimo 2015 voornamelijk uit vooruitbetalingen. Daarnaast zijn onder de financiële vaste activa de beleggingen via de Stichting Beheer Ontmantelingsgelden Kerncentrale Borssele (BOKB) verantwoord die de financiële zekerheid biedt die de Kernenergiewet vereist omtrent het aanwezig zijn van voldoende financiële middelen voor ontmanteling van de Kerncentrale na de verwachte sluitingsdatum. Doordat de gelden in een aparte stichting vallen, wordt het risico gedekt dat bij een faillissement van de vergunninghouder de beschikbare gelden in de boedel vallen.

5. Derivaten en risicomanagement

DELTA handelt in contracten voor gas, elektriciteit, kolen, olie, CO₂-certificaten en valuta voor het lopende kalenderjaar plus de drie daaropvolgende jaren. DELTA beschouwt de markten voor deze producten als voldoende liquide voor deze periode. Prijzen zijn beschikbaar via brokers, beurzen en dataleveranciers. De reële waarde van commodity-contracten wordt bepaald op basis van deze gepubliceerde prijzen; er wordt geen gebruik gemaakt van eigen waarderingsmodellen. De gepubliceerde maand-, kwartaal- en jaarprijzen worden slechts bewerkt om aan te sluiten op de relatieve perioden in de trade-systemen.

Voor het afdekken van de renterisico's maakt DELTA gebruik van derivaten zoals interest rate swaps. Met behulp van deze swaps wordt bewerkstelligd dat de variabele rente wordt omgezet in een vaste rente.

In dit hoofdstuk worden de volgende onderdelen behandeld:

- 5.1 Derivaten
  - 5.1.1 Samenhang derivaten in de jaarrekening
  - 5.1.2 Derivatenpositie
  - 5.1.3 Verloop van de hedge-reserve
  - 5.1.4 Hiërarchie van financiële instrumenten
- 5.2 Risicomanagement
  - 5.2.1 Risicobeheer
  - 5.2.2 Marktrisico's
  - 5.2.3 Liquiditeitsrisico
  - 5.2.4 Kredietrisico's

5.1 Derivaten

5.1.1 Samenhang derivaten in de jaarrekening 2015

(Bedragen x EUR 1.000)

	STAND DERIVATEN				MUTATIE DERIVATEN	
	Activa 2015	Activa 2014	Passiva 2015	Passiva 2014	Mutatie 2015 activa	Mutatie 2015 passiva
DERIVATEN OP DE BALANS (ZIE 5.1.2)						
Vaste activa	42.174	78.679			(36.505)	
Vlottende activa	215.138	187.655			27.483	
	257.312	266.334			(9.022)	
Langlopende verplichting			102.306	133.806		(31.500)
Kortlopende verplichting			288.232	223.978		64.254
			390.538	357.784		32.754
OVERIGE BALANSPOSITIES GERELATEERD AAN DERIVATEN						
Hedge-reserve (zie 5.1.3)			(128.826)	(79.978)		(48.848)
Uitgestelde belasting (zie 5.1.3)	9.570	11.474	-	264	(1.904)	(264)
Minderheidsbelang i.v.m. swaps (zie 5.1.3)			-	(174)		174
SUBTOTAAL	9.570	11.474	(128.826)	(79.888)	(1.904)	(48.938)
Rentederivaten netwerkbedrijf			-	3		(3)
Gecumuleerde ineffectiviteit (Derivaten Sloe)			988	-		988
Gecumuleerde ineffectiviteit (Mark-to-Market)			4.182	(91)		4.273
	9.570	11.474	(123.656)	(79.976)	(1.904)	(43.680)
TOTAAL	266.882	277.808	266.882	277.808	(10.926)	(10.926)

Van de waardemutaties is een bedrag van EUR 47,0 mln. negatief (2014: EUR 44,2 mln. negatief) verwerkt via de hedge-reserve.

5.1.2a Saldering van financiële activa

(Bedragen x EUR 1.000)

	ACTIVA					
	Vaste activa			Vlottende activa		
	Bruto	Netting	Netto	Bruto	Netting	Netto
2015						
COMMODITY CONTRACTEN						
Gas	70.757	50.047	20.710	616.213	463.828	152.385
Elektriciteit	152.248	132.173	20.075	494.850	456.304	38.546
Kolen	1.822	1.771	51	61.413	61.413	-
Olie	962	924	38	15.260	14.526	734
Overige	439	102	337	735	279	456
OVERIGE DERIVATEN						
Valuta contracten	963	-	963	22.992	-	22.992
Renteswaps	-	-	-	25	-	25
TOTAAL	227.191	185.017	42.174	1.211.488	996.350	215.138

5.1.2b Saldering van financiële passiva

(Bedragen x EUR 1.000)

	PASSIVA					
	Langlopend			Kortlopend		
	Bruto	Netting	Netto	Bruto	Netting	Netto
2015						
COMMODITY CONTRACTEN						
Gas	(98.327)	(50.047)	(48.280)	(650.853)	(463.827)	(187.026)
Elektriciteit	(155.374)	(132.174)	(23.200)	(514.775)	(456.305)	(58.470)
Kolen	(1.771)	(1.771)	-	(61.892)	(61.413)	(479)
Olie	(924)	(924)	-	(14.603)	(14.526)	(77)
Overige	(101)	(101)	-	(279)	(279)	-
OVERIGE DERIVATEN						
Valuta contracten	(685)	-	(685)	(35.005)	-	(35.005)
Renteswaps	(30.141)	-	(30.141)	(7.175)	-	(7.175)
TOTAAL	(287.323)	(185.017)	(102.306)	(1.284.582)	(996.350)	(288.232)

5.1.3 Verloop van de hedge-reserve

De veranderingen in de reële waarde na belastingen van de derivaten vormen onderdeel van de hedge-reserve; dit is een niet vrij uitkeerbare reserve. De hedge-reserve vertoonde het volgende verloop over de afgelopen twee jaar.

Verloop Hedge-reserve

(Bedragen x EUR 1.000)

					COMMODITY CONTRACTEN			SWAPS	
	Gas	Elektrici- teit	Kolen	Olie	CO ₂	Valuta	Totaal	Rente swaps	Totaal
2014									
HEDGE-RESERVE 1-1-2014 BRUTO	(7.267)	13.743	(9.940)	2.228	(9.284)	(2.376)	(12.896)	(34.232)	(47.128)
MUTATIES 2014									
Opgenomen in Eigen Vermogen	(42.494)	(6.321)	(13.985)	-	4.293	11.957	(46.550)	(18.804)	(65.354)
Vrijval naar resultaat	7.463	(7.919)	7.232	(2.228)	7.711	1.458	13.717	7.403	21.120
TOTAAL MUTATIES 2014	(35.031)	(14.240)	(6.753)	(2.228)	12.004	13.415	(32.833)	(11.401)	(44.234)
HEDGE-RESERVE 31-12-2014 BRUTO	(42.298)	(497)	(16.693)	-	2.720	11.039	(45.729)	(45.633)	(91.362)
Uitgestelde belasting	-	(264)	-	-	-	-	(264)	11.474	11.210
Minderheid	-	(128)	-	-	-	-	(128)	302	174
HEDGE-RESERVE 31-12-2014	(42.298)	(889)	(16.693)	-	2.720	11.039	(46.121)	(33.857)	(79.978)
2015									
HEDGE-RESERVE 1-1-2015 BRUTO	(42.298)	(497)	(16.693)	-	2.720	11.039	(45.729)	(45.633)	(91.362)
MUTATIES 2015									
Opgenomen in Eigen Vermogen	(64.787)	(20.351)	(854)	-	808	1.152	(84.032)	984	(83.048)
Vrijval naar resultaat	29.913	(3.190)	15.853	-	(2.711)	(10.220)	29.645	6.369	36.014
TOTAAL MUTATIES 2015	(34.874)	(23.541)	14.999	-	(1.903)	(9.068)	(54.387)	7.353	(47.034)
HEDGE-RESERVE 31-12-2015 BRUTO	(77.172)	(24.038)	(1.694)	-	817	1.971	(100.116)	(38.280)	(138.396)
Uitgestelde belasting	-	-	-	-	-	-	-	9.570	9.570
Minderheid	-	-	-	-	-	-	-	-	-
HEDGE-RESERVE 31-12-2015	(77.172)	(24.038)	(1.694)	-	817	1.971	(100.116)	(28.710)	(128.826)

De opbouw van de bruto hedge-reserve ultimo 2015 met betrekking tot de commodities kan als volgt worden toegewezen aan de komende jaren:

Stand Hedge-reserve commodities bruto

(Bedragen x EUR 1.000)

	Gas	Elektriciteit	Kolen	Olie	CO ₂	Valuta	COMMODITIES Totaal
2016	(50.554)	(18.627)	(1.694)	-	420	1.576	(68.879)
2017	(20.118)	(6.241)	-	-	369	395	(25.595)
2018	(6.500)	830	-	-	28	-	(5.642)
TOTAAL	(77.172)	(24.038)	(1.694)	-	817	1.971	(100.116)

De vrijval uit de hedge-reserve voor commodities in het resultaat komt ten gunste van de operationele bruto marge.

De verwachte kasstromen vallen niet altijd samen met het moment van opname in het resultaat. De reden hiervoor is dat in sommige hedges een zogenaamd tijdsverschuivend effect zit. Dit is bijvoorbeeld het geval bij de meeste gashedges waarbij de gasprijs voor het eerste kwartaal van een jaar bepaald kan worden door de gemiddelde olie prijs over het halve jaar voorafgaand aan dat kwartaal. De waarde van de

swaps die gebruikt worden in zo'n hedge-relatie en die settelen in het halfjaar voorafgaande aan het kwartaal van levering, wordt tot het kwartaal van levering meegenomen in de hedge-reserve en wordt ten gunste of ten laste van het resultaat gebracht ten tijde van het eerste kwartaal van levering. De maximale tijdsverschuiving bij contracten die in een hedge-relatie worden gebracht, bedraagt 9 maanden. Er is in het afgelopen jaar geen sprake geweest van hedge-relaties die gedisccontinueerd zijn in verband met het niet doorgaan van een verwachte transactie.

5.1.4 Hiërarchie van financiële instrumenten

De financiële instrumenten betreffen uitsluitend terugkerende waarderingen, gewaardeerd tegen reële waarde, en zijn geclassificeerd volgens onderstaande hiërarchie zoals vereist door IFRS 13 Waardering tegen reële waarde:

Niveau 1: Inputs van niveau 1 zijn op actieve markten genoteerde prijzen (niet gecorrigeerd) voor identieke activa of verplichtingen, waartoe de entiteit toegang heeft op de waarderingsdatum.

Niveau 2: Inputs van niveau 2 zijn andere inputs dan in niveau 1 opgenomen genoteerde prijzen die direct of indirect voor het actief of de verplichting waarneembaar zijn.

Inputs op niveau 2 omvatten:

- a) Op actieve markten genoteerde prijzen voor soortgelijke activa of verplichtingen;
- b) Op niet-actieve markten genoteerde prijzen voor identieke of soortgelijke activa of verplichtingen;
- c) Andere inputs dan genoteerde prijzen die voor het actief of de verplichting waarneembaar zijn, bijvoorbeeld:
  - i) rentevoeten en rentecurves die regelmatig worden gepubliceerd
  - ii) impliciete volatiliteiten en
  - iii) creditspreads (renteverschillen);
- d) Door de markt onderbouwde inputs.

Niveau 3: Inputs van niveau 3 zijn niet-waarneembare inputs voor het actief of de verplichting.

Activa en Passiva gewaardeerd tegen reële waarde

(Bedragen x EUR 1.000)

	REËLE WAARDE HIËRARCHIE							
	Totaal 31 december		Niveau 1		Niveau 2		Niveau 3	
	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014
ACTIVA								
Derivaten	257.312	266.334	-	-	257.312	266.334	-	-
Gedeelte van Overige deelnemingen en overige financiële vaste activa	138.819	120.221	122.549	100.929	-	-	16.270	19.292
TOTAAL ACTIVA	396.131	386.555	122.549	100.929	257.312	266.334	16.270	19.292
PASSIVA								
Derivaten	390.538	357.784	-	-	390.538	357.784	-	-
Put optie	-	138.732	-	-	-	-	-	138.732
TOTAAL PASSIVA	390.538	496.516	-	-	390.538	357.784	-	138.732

De mutatie in 2015 van 'Gedeelte van Overige deelnemingen en overige financiële vaste activa' bedraagt EUR 18,6 mln. Hiervan is EUR 17,6 mln. investeringen/nieuwe vorderingen en EUR 1,0 mln. resultaat.

Tot de overige deelnemingen behoren o.a. de participaties in SET Fund C.V. en SET Fund II C.V. (zie ook toelichting 3.3).

Onder de overige financiële vaste activa zijn o.a. opgenomen de beleggingen uitgezet via de Stichting Beheer Ontmantelingsgelden Kerncentrale Borssele (zie ook onder toelichting 4.3).

De reële waarden zijn gebaseerd op:

- waardering in overeenstemming met International Private Equity and Venture Capital Guidelines uitgegeven door International Private Equity and Venture Capital (IPEVC) en goedgekeurd door European Private Equity and Venture Capital Association (EVCA);
- speciaal opgerichte vermogensfondsen met een eigen marktwaarde per participatie.

5.2 Risicomanagement

5.2.1 Risicobeheer

DELTA handelt op de internationale gas- en elektriciteitsmarkten. De prijzen op deze markten bewegen sterk. Door gebruik te maken van financiële instrumenten tracht DELTA commodity marktrisico's, valutarisico's, renterisico's, liquiditeitsrisico en kredietrisico's te managen en te mitigeren. De randvoorwaarden hiervoor zijn vastgelegd in het Risk Policy Document en in het Treasury Statuut.

Het Risk Management Committee van de divisie E&M heeft onder verantwoordelijkheid van de Raad van Bestuur algemene procedures en limieten vastgesteld en ziet er op toe dat de energiehandel- en verkoopactiviteiten van DELTA binnen de gestelde risicomarges blijven.

Hierna wordt een toelichting gegeven op verschillende soorten risico's en de wijze waarop DELTA daarmee omgaat.

5.2.2 Marktrisico's

5.2.2.1 Commodity prijsrisico's

Marktrisico's vloeien voort uit prijsbewegingen in de inkoop- en verkoopmarkten waarin DELTA actief is (gas, elektriciteit, kolen, olie, CO₂, valuta, transportcapaciteit, import/exportcapaciteit, etc). Het beleid van DELTA is erop gericht om op korte termijn de gevolgen van prijsbewegingen te beperken en op lange termijn de vigerende marktprijzen te volgen. Voor deze systematische beheersing bepaalt DELTA, afhankelijk van de verwachte prijsontwikkelingen, de inzet van zijn activa en welke posities worden ingenomen. Deze posities worden op dagelijkse basis gevolgd. Handelsrisico's worden beperkt door strikte toepassing van een stelsel van limieten. De belangrijkste limiet is gebaseerd op de Value-at-Risk methodiek.

Een risico voor de continuïteit van DELTA op termijn is de neerwaartse trend van de commodityprijzen in de aankomende jaren, en dan met name de dalende elektriciteitsprijzen. Deze daling heeft een direct verder drukkend effect op de resultaten van de productie-eenheden die al sterk verslechterden in de afgelopen jaren. Het effect wordt het hardst gevoeld bij afnamecontracten waarin geen correlatie ligt tussen de marktprijs van energie en de brandstofprijzen, zoals bij nucleair opgewekte elektriciteit, energie uit kippenmest en windenergie uit de eigen parken. De verkoopopbrengsten dalen hier, terwijl de brandstofprijzen nagenoeg stabiel is. Iedere euro die de verkoopprijs lager is, gaat daarmee direct in het resultaat, voor zover de output niet gehedged is. Bij de gasgestookte centrales wordt het effect gedempt doordat de prijs van met name gas ook daalt als gevolg van wereldwijde overschot. Verschillende marktstudies wijzen op een stijging van commodity-prijzen vanaf 2020/2021.

5.2.2.2 Value-at-Risk

Bij de bepaling van de Value-at-Risk (VaR) wordt een aantal aannames voor diverse veranderingen in marktomstandigheden gehanteerd. De gehanteerde VaR geeft, met een betrouwbaarheid van 95%, de maximale daling van de waarde van de portefeuille aan als gevolg van prijsveranderingen over een periode van drie dagen (derhalve kan in 5% van de gevallen de waardedaling van de portefeuille de VaR overstijgen). De VaR wordt bepaald via Monte Carlo simulatie op basis van historische volatiliteit en correlaties. Doordat portfolio's tegengestelde posities bevatten en er een onderlinge correlatie is, is de VaR op de totale portfolio kleiner dan de som van de individuele portfolio's.

Value-at-Risk

(Bedragen x EUR 1.000)	Value-at-Risk	
	31-12-2015	31-12-2014
Asset Book	4.583	6.193
Trade Books	260	994
Diversificatie over Books	(558)	(1.553)
TOTAAL	4.285	5.634

Binnen DELTA is VaR een belangrijk instrument voor het beheer van de portfolio's en deze wordt daarom dagelijks berekend en gerapporteerd. De VaR voor het Asset Book en voor de totale portfolio wordt wel dagelijks gerapporteerd maar is geen sturingsparameter. Het Asset Book wordt gehedged via een vooraf vastgesteld afbouwschema om de gemiddelde marktwaarde te incasseren. Afwijkingen van dit afbouwschema vallen binnen de Trade Books, waarvoor VaR wel de leidende risicomaatstaf is.

5.2.2.3 Cashflow hedges

DELTA gebruikt financiële instrumenten om fluctuaties in verwachte cashflows zoveel mogelijk te beperken. Om de gevolgen van toekomstige veranderingen in marktprijzen te beheersen maakt DELTA gebruik van derivaten zoals termijncontracten, opties en swaps. De hedging instrumenten zijn derivaten in de door DELTA verhandelde commodities welke afgesloten worden om het cashflow-, prijs- en valutarisico te beperken. Hedge-accounting wordt toegepast om de totale waardemutatatie van deze derivaten te dempen.

Waar toegestaan neemt DELTA deze financiële instrumenten en fysieke aankoop- en verkoopcontracten boekhoudkundig op in een cashflow hedge-relatie onder IAS 39. Hierbij is het hedged item de toekomstige aankooptransactie (centrales, lange termijn sourcing) of verkooptransactie (sales) van gas of elektriciteit.

Cash flow hedges elektriciteit en brandstoffen

(Bedragen x EUR 1.000)

	CASHFLOW HEDGES						
	2016	2017	2018	2019 en later	Totaal	Gemiddelde prijs	Contract waarde
2015							
Gas forwards	(51.605)	(20.797)	(6.935)	-	(79.337)	0,217	(256.066)
Elektriciteit forwards	(18.952)	(7.624)	2.132	-	(24.444)	38,799	(88.544)
Kolen swaps	-	-	-	-	-	-	-
Olie swaps	-	-	-	-	-	-	-
CO ₂ -forwards	414	373	41	-	828	7,628	(9.154)
Valutaswaps	846	493	-	-	1.339	1,202	(11.416)
TOTAAL	(69.297)	(27.555)	(4.762)	-	(101.614)		
	2015	2016	2017	2018 en later	Totaal	Gemiddelde prijs	Contract waarde
2014							
Gas forwards	(28.416)	(9.849)	(4.243)	-	(42.508)	0,249	(254.139)
Elektriciteit forwards	2.310	(3.831)	206	(177)	(1.492)	44,551	(105.051)
Kolen swaps	(16.747)	-	-	-	(16.747)	72,227	(67.604)
Olie swaps	-	-	-	-	-	-	-
CO ₂ forwards	1.965	8	-	-	1.973	6,552	(16.459)
Valutaswaps	9.966	414	178	-	10.558	0,893	(109.673)
TOTAAL	(30.922)	(13.258)	(3.859)	(177)	(48.216)		

In de hedge-reserve is de waardeontwikkeling van onderliggende derivaten opgenomen in de periode dat deze opgenomen zijn in een effectieve hedge-relatie. De in het overzicht 'cash flow hedges' weergegeven derivaten betreffen de derivaten die per balansdatum opgenomen zijn in een hedge-relatie.

Een mismatch ontstaat doordat:

- in het overzicht 'cash flow hedges' ook het ineffektieve deel van de hedge-instrumenten is opgenomen;
- de waardeontwikkeling in de hedge-instrumenten tot het aangaan van een hedge relatie ook is opgenomen in het overzicht 'cashflow hedges';
- in de hedge-reserve de waardeontwikkeling is opgenomen van de hedge-instrumenten welke in het verleden waren opgenomen in een hedge-relatie, doch per einde boekjaar niet daarin zijn opgenomen.

De in de hedge-reserve gerapporteerde waarden houden rekening met de toewijzingsdatum van een instrument in een hedge-relatie; deze kan afwijken van de handelsdatum. Daarnaast wordt in de hedge-reserve alleen het effectieve gedeelte van de totale in de hedge toegewezen reële waarde van de hedge instrumenten meegenomen.

5.2.2.4 Valutarisico's

Valutarisico's hebben betrekking op het prijsrisico dat samenhangt met de wijziging van wisselkoersen. Het risicobeleid van DELTA is er op gericht om valutarisico's op ingenomen posities in vreemde valuta af te dekken. Voor het afdekken van de risico's gebruikt DELTA financiële instrumenten (forward-transacties) om fluctuaties in verwachte kasstromen zoveel mogelijk te voorkomen.

Ingenomen valutaposities, die voortvloeien uit afgesloten (commodity)contracten, worden dagelijks gerapporteerd aan de afdeling Treasury en op groepsniveau afgedekt.

Valutarisico limieten worden periodiek in overleg met het Risk Management Committee vastgesteld en vervolgens bewaakt door de afdeling Treasury.

Ten behoeve van de omrekening van in de balans begrepen valuta-posities zijn de volgende koersen ten opzichte van de Euro gebruikt:

Koersen

MIDDENKOERSEN	31-12-2015	31-12-2014
Amerikaanse dollar	1,0902	1,2153
Britse pond	0,7344	0,7797

5.2.2.5 Renterisico's

Het risicobeleid van DELTA met betrekking tot renterisico's is er op gericht om de invloed van renteschommelingen te beperken. Voor het afdekken van de risico's maakt DELTA gebruik van derivaten zoals interest rate swaps.

Afgedekte leningen

DELTA heeft een aantal renteswaps. Deze swaps zijn alle effectief per balansdatum. De gevoeligheid is berekend door de floating spot met 10% te verhogen respectievelijk te

verlagen. Enkele van deze rentederivaten zijn te classificeren als optiecontracten waarvoor de uitzondering genoemd in IAS 39, alinea 74, geldt. De verandering in de intrinsieke waarde wordt verwerkt in de hedge-reserve, de verandering in de tijdswaarde wordt verwerkt in de winst-en-verliesrekening. In de tabel is het verschil van de 10% stijging, dan wel 10% daling weergegeven ten opzichte van de boekwaarde per 31 december 2015. Over de rentederivaten wordt geen Value-at-Risk (VaR) berekend.

Gevoeligheidsanalyse renterisico's

(Bedragen x EUR 1.000)

	Positie 31 december		Waarde t.o.v. yieldcurve		STIJGING 10%		Waarde t.o.v. yieldcurve		DALING 10%	
					Waarestijging t.o.v. actuele balans				Waardedaling t.o.v. actuele balans	
	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014
DERIVAAT										
Derivaat	(38.278)	(45.630)	(37.487)	(44.798)	791	832	(39.079)	(46.466)	(801)	(836)
Uitgestelde belasting	9.570	11.474	9.372	11.266	(198)	(208)	9.770	11.684	200	210
TOTAAL	(28.708)	(34.156)	(28.115)	(33.532)	593	624	(29.309)	(34.782)	(601)	(626)
RENTESWAPS										
Hedgereserve	28.710	33.857	28.117	33.240	(593)	(617)	29.311	34.476	601	619
Minderheid	-	302	-	295	-	(7)	-	309	-	7
TOTAAL	28.710	34.159	28.117	33.535	(593)	(624)	29.311	34.785	601	626
RESULTAAT SWAPS	1.439	1.436	1.439	1.436	-	-	1.439	1.436	-	-

De rentederivaten laten per 31 december 2015 een schuldpositie zien. Bij een hogere yieldcurve neemt deze schuldpositie af.

De hedge-reserve in verband met renteswaps heeft per 31 december 2015 een debetstand binnen het eigen vermogen. Bij een hogere yieldcurve ontstaat een lagere debetstand binnen het eigen vermogen.

Niet afgedekte leningen

Het grootste gedeelte van de leningen per 31 december 2015 kent een vaste rente, dan wel is gehedged. Doordat de hedges geruime tijd geleden zijn afgesloten ligt de feitelijke rente ruim boven de huidige marktrente.

5.2.3 Liquiditeitsrisico

Liquiditeitsrisico is het risico dat DELTA onvoldoende financiële middelen ter beschikking heeft om aan zijn korte termijn verplichtingen te voldoen.

Het beleid van DELTA op het gebied van kapitaalbeheer is er op gericht om het aantrekken en aflossen van financiële middelen en het beheer van de liquide middelen zo veel mogelijk te centraliseren in de holdingmaatschappij DELTA N.V.

Op basis van het ondernemingsplan wordt jaarlijks het financieringsplan opgesteld dat richting geeft aan de activiteiten van de afdeling Treasury. Een onderdeel hiervan is de jaarlijkse vaststelling van de verhouding tussen kort en lang vreemd vermogen. Daarnaast stuurt DELTA gericht op het in ruime mate voldoen aan bancaire ratio's en ratio's die gerelateerd zijn aan het behoud van de corporate credit faciliteit en de corporate credit rating en het optimaliseren van werkkapitaalbeheer.

Om te kunnen voorzien in zijn werkkapitaalbehoefte, beschikt DELTA over een stand-by kredietfaciliteit. Dit geeft DELTA de noodzakelijke flexibiliteit bijvoorbeeld ten behoeve van seizoensmatige kasfluctuaties en de voorfinanciering van projecten. Voor zelfstandige projecten, onderdelen waar DELTA geen 100% aandelenbezit heeft en onderdelen waarvoor dit op basis van vigerende wetgeving vereist is, zijn zelfstandige faciliteiten ingeregeld, zonder regres op DELTA N.V.

Na ontvangst van de geldmiddelen door verkoop van twee bedrijfsonderdelen heeft DELTA in juli de uitstaande bedragen onder de Revolving Credit Facility volledig afgelost. In overleg met onze banken is de ruimte onder de RCF verlaagd naar EUR 200 mln. waarbij de resterende looptijd ongewijzigd is

gebleven tot maart 2018. De RCF is een standby faciliteit en kan worden gebruikt voor de financiering van werkkapitaal, het opvangen van seizoensfluctuaties en acquisities onder vooraf overeengekomen voorwaarden.

Een aantal onderdelen van de DELTA Groep hebben een eigen financieringslijn, te weten:

1. DELTA Netwerkbedrijf B.V. beschikt sinds 2010 - conform de vereisten onder de Wet Onafhankelijk Netbeheer - over een eigen financieringslijn. In 2015 is de hoogte van de financiering ongewijzigd gebleven op het niveau van EUR 150 mln.;
2. Sloe Centrale B.V. is gefinancierd met projectfinanciering, waarvan de stand ultimo 2015 EUR 183,8 mln. (op basis van het 50%-belang) bedroeg;
3. N.V. EPZ heeft geen kredietlijnen aangetrokken omdat de eigen kaspositie voldoende is. Indien financiering op EPZ-niveau noodzakelijk zou worden zal dit worden gearrangeerd op een non-recourse basis.

Ondanks de moeilijke marktomstandigheden en de slechte vooruitzichten heeft Standard & Poor's de creditrating gehandhaafd op BBB met een "negative outlook". S&P heeft hierbij aangetekend dat een definitieve verplichting tot splitsing, afhankelijk van het financiële profiel van DELTA op dat moment, aanleiding kan geven tot een verlaging van de rating.

Een downgrade van de corporate credit rating kan resulteren in de verplichting tot het verstrekken van extra zekerheden aan (commodity) handelspartijen, waardoor de druk op de liquiditeitspositie toeneemt. Of en in welke mate handelspartijen hiertoe overgaan is niet bekend. Het exposure voor genoemde aanvullende zekerheden bedraagt per balansdatum EUR 138 mln.

Om inzicht te verschaffen in het liquiditeitsrisico zijn in de volgende tabel de contractuele looptijden weergegeven van de financiële verplichtingen:

Contractuele looptijd van financiële verplichtingen ultimo 2015

(Bedragen x EUR 1.000)	< 1 JAAR	1-5 JAAR	> 5 JAAR	TOTAAL
Crediteuren	166.683	-	-	166.683
Rentedragende leningen	70.978	139.287	120.998	331.263
Derivaten	288.232	102.306	-	390.538
Overige	213.538	85.928	-	299.466
TOTAAL	739.431	327.521	120.998	1.187.950
Te betalen rente	5.289	10.077	2.271	17.637

Contractuele looptijd van financiële verplichtingen ultimo 2014

(Bedragen x EUR 1.000)	< 1 JAAR	1-5 JAAR	> 5 JAAR	TOTAAL
Crediteuren	313.626	-	-	313.626
Rentedragende leningen	260.049	321.667	134.685	716.401
Derivaten	223.978	133.806	-	357.784
Overige	393.442	128.688	1.602	523.732
TOTAAL	1.191.095	584.161	136.287	1.911.543
Te betalen rente	9.676	18.845	4.229	32.750

De contractuele looptijd van de financiële verplichtingen geeft de te verwachten uitgaande kasstromen weer met betrekking tot de op de balansdatum uitstaande schulden.

Onder de post overige zijn met name de vooruit ontvangen omzet, de actuele belastingen en de putoptie Indaver verwerkt.

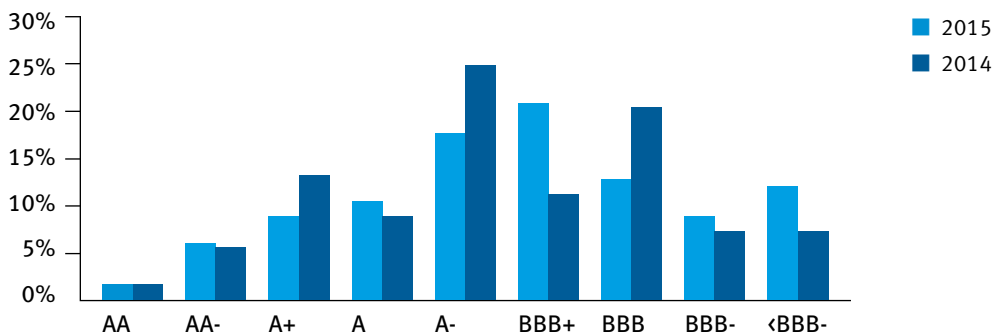
5.2.4 Kredietrisico's

Kredietrisico betreft het verlies dat zou kunnen ontstaan indien een tegenpartij in gebreke blijft bij het voldoen aan de contractuele verplichting. DELTA heeft kredietlimieten opgesteld met betrekking tot zijn externe tegenpartijen teneinde het kredietrisico te beperken. Een intern kredietbeoordelingssysteem stelt voor elke externe tegenpartij een kredietlimiet vast. Dit interne beoordelingssysteem is gebaseerd op beschikbare, gepubliceerde informatie over de betreffende onderneming of de garantsteller daarvan (jaarverslagen, creditratings, etc.). Indien de creditrating van een externe tegenpartij of de garantsteller daarvoor niet (langer)

Investment grade is, wordt geen (additioneel) kredietrisico geaccepteerd. Zolang nog openstaande posities afgewikkeld moeten worden, worden deze externe tegenpartijen in onderstaand overzicht weergegeven als non-investment grade. Het aantal non-investment grade tegenpartijen is door de algemene verslechtering van kredietwaardigheid toegenomen ten opzichte van 2014.

Ultimo 2015 ziet de procentuele verdeling van de creditrating van de externe tegenpartijen van DELTA over de verschillende ratingklassen er als volgt uit:

Kredietbeoordelingen tegenpartijen

Naast de hierop gebaseerde kredietlimieten hanteert DELTA verschillende instrumenten om kredietrisico's te beheersen, waaronder het handelen onder standaardcontracten en voorwaarden, het handelen via beurzen, het diversifiëren naar eindgebruikers en het vragen van aanvullende zekerheden.

Voor eindgebruikers waaraan door DELTA energie wordt geleverd, wordt de kredietwaardigheid bepaald op basis van gegevens van externe informatieleveranciers. Bij bestaande klanten is ook het historische betaalgedrag een afweging voor het al dan niet aangaan van een leveringscontract. Voor een deel van de zakelijke eindgebruikers is het debiteurenrisico afgedekt door middel van een kredietverzekering.

Zo nodig worden aanvullende zekerheden in de vorm van bankgarantie, waarborgsom of vooruitbetaling gevraagd.

6. Voorraden

(Bedragen x EUR 1.000)

	31-12-2015	31-12-2014A	31-12-2014
Grondstoffen	75.626	78.716	91.915
CO ₂ - rechten	1.463	1.204	1.204
Hulpmateriaal	7.155	5.975	5.975
Eindprodukt	3.268	3.211	3.836
Handelsgoederen	3.811	4.389	4.389
TOTAAL	91.323	93.495	107.319
af: Voorziening incurante voorraden	(2.350)	(1.066)	(1.001)
TOTAAL VOORRADEN	88.973	92.429	106.318

7. Vorderingen

(Bedragen x EUR 1.000)	31-12-2015	31-12-2014A	31-12-2014
HANDELSDEBITEUREN	154.495	232.075	339.668
Actuele vennootschapsbelasting	-	2.216	2.216
Actuele belastingvorderingen	19.461	18.690	19.871
TOTAAL BELASINGEN	19.461	20.906	22.087
ONDERHANDEN PROJECTEN VOOR DERDEN	2.444	-	-
Liquide middelen niet direct opeisbaar	60.294	28.569	28.569
Kortlopend deel langlopende leningen U/G	10	10	1.310
Overige en overlopende activa	43.097	6.028	18.555
TOTAAL OVERIGE VORDERINGEN	103.401	34.607	48.434
TOTAAL VORDERINGEN (EXCLUSIEF DERIVATEN)	279.801	287.588	410.189

Het debiteurensaldo is afgenomen ten opzichte van het vorig verslagjaar als gevolg van sturing van commoditytransacties over de beurzen in plaats van directe onderlinge transacties (OTC). Eenzelfde effect is waar te nemen bij de post handelscrediteuren.

Mutaties in voorziening voor dubieuze debiteuren

(Bedragen x EUR 1.000)	31-12-2015	31-12-2014
VOORZIENING PER 1 JANUARI	20.451	20.083
Wijzigingen consolidatiekring	(5.422)	-
Onttrekking wegens oninbare vorderingen	(2.190)	(1.374)
Dotaties/vrijval	1.427	1.742
VOORZIENING PER 31 DECEMBER	14.266	20.451

De liquide middelen die niet direct opeisbaar zijn, betreffen aangehouden geldmiddelen in het kader van de handelsactiviteiten op beurzen. Op de vorderingen op handels-debiteuren is een voorziening in verband met mogelijke oninbaarheid in mindering gebracht van EUR 14,3 mln. (2014: EUR 20,5 mln.).

Ouderdomsanalyse Handelsdebiteuren

	(Bedragen x EUR 1.000)	
OUDERDOM (DAGEN)	31-12-2015	31-12-2014
< 30	145.780	319.022
31-60	4.269	15.925
61-90	914	4.038
91-120	504	1.262
> 120	17.294	19.872
OPERATIONELE DEBITEUREN (BRUTO)	168.761	360.119
Voorziening voor dubieuze debiteuren	(14.266)	(20.451)
OPERATIONELE DEBITEUREN (NETTO)	154.495	339.668

In de categorie '< 30 dagen' is voor een bedrag van EUR 82,7 mln. (in 2014: EUR 150,6 mln.) aan vorderingen voortvloeiend uit handelsactiviteiten op beurzen opgenomen. Deze debiteurenposities worden altijd binnen een maand tussen de partijen vereffend.

8. Liquide middelen

(Bedragen x EUR 1.000)	31-12-2015	31-12-2014A	31-12-2014
Deposito's	52.502	63.005	87.022
Kas/Bank	186.474	63.307	70.822
TOTAAL LIQUIDE MIDDELEN	238.976	126.312	157.844

Onder de liquide middelen zijn niet alleen de geldmiddelen opgenomen, maar ook kasequivalenten die zonder materieel risico van waardeverandering in liquide middelen kunnen worden omgezet.

De bedragen welke op deposito zijn geplaatst vallen vrij binnen een termijn van 3 maanden.

9. Voorzeningen

(Bedragen x EUR 1.000)

	TOTAAL	MILIEU GERELA- TEERD	ONREN- DABELE CONTRACTEN	PERSO- NEELS KOSTEN	AMOVERING VOOR- ZIENING	OVERIGE VOOR- ZIENINGEN
BOEKWAARDE PER 1 JANUARI 2014	522.265	74.196	89.010	7.941	217.916	133.202
Terugboeking kortlopend gedeelte van voorzieningen	85.430	10.199	29.033	2.910	1.664	41.624
Dotaties	51.201	30	13.261	10.927	(2.763)	29.746
Rentedotaties	21.091	2.715	4.352	154	9.747	4.123
Vrijval	(9.213)	-	(7.491)	(2.565)	-	843
Onttrekkingen	(93.154)	(7.339)	(37.414)	(1.257)	(29)	(47.115)
Overige mutaties	(8.606)	(8.047)	-	(89)	-	(470)
BOEKWAARDE PER 31 DECEMBER 2014	569.014	71.754	90.751	18.021	226.535	161.953
Kortlopend gedeelte van voorzieningen	(64.855)	(7.912)	(38.108)	(929)	(10.225)	(7.681)
BOEKWAARDE PER 31 DECEMBER 2014	504.159	63.842	52.643	17.092	216.310	154.272
Terugboeking kortlopend gedeelte van voorzieningen	64.855	7.912	38.108	929	10.225	7.681
Wijziging consolidatiekring	(73.591)	(71.754)	-	(33)	-	(1.804)
Dotaties	236.174	-	161.780	2.580	59.696	12.118
Rentedotaties	18.016	-	5.804	53	9.809	2.350
Vrijval	(4.233)	-	(3.890)	(248)	-	(95)
Onttrekkingen	(97.325)	-	(44.035)	(1.594)	(491)	(51.205)
Overige mutaties	(664)	-	-	(16)	(648)	-
BOEKWAARDE PER 31 DECEMBER 2015	647.391	-	210.410	18.763	294.901	123.317
Kortlopend gedeelte van voorzieningen	(94.992)	-	(59.242)	(2.622)	(10.303)	(22.825)
BOEKWAARDE PER 31 DECEMBER 2015	552.399	-	151.168	16.141	284.598	100.492

De vrijval van de voorzieningen die binnen een jaar is gepland ad EUR 95,0 mln. (2014: EUR 64,9 mln.) is opgenomen onder de kortlopende verplichtingen.

Gehanteerde inflatieverwachting

Ten behoeve van de bepaling van de hoogte van de voorzieningen is uitgegaan van een verwachte inflatie van 2% per jaar. Het beleid van de ECB is gericht op een inflatie van 2% per jaar of een inflatie net onder dit percentage.

Gehanteerde discontovoeten

Bij de beschrijving van de voorzieningen is per klasse voorziening de gehanteerde discontovoet weergegeven. De bepaling van deze discontovoeten geschiedt op basis van IAS 37, die onder waardering van contant gemaakte voorzieningen stelt dat de disconteringsvoet moet worden bepaald vóór belastingen en rekening moet houden met de huidige marktbeoordelingen voor de tijdswaarde van geld en de risico's die inherent zijn aan de verplichting. De disconteringsvoet mag daarbij geen rekening houden met risico's waarmee al rekening is gehouden in de schatting van toekomstige kasstromen.

Voor de bepaling van de discontovoet wordt uitgegaan van de marktrentes (gebaseerd op verschillende bronnen), inclusief een opslag die afhankelijk is van de aard en duur van de voorziening en de daarbij behorende kasstromen, alsmede de omvang en het profiel hiervan.

Hieronder volgt een toelichting op de voorzieningen voor zover deze meer dan EUR 5 mln. bedragen:

Onrendabele contracten

Door de sterk gedaalde spread tussen (de verkoop van) elektriciteit en (het verbruik van) gas is een belangrijk in het verleden afgesloten tollingcontract met een WKC niet meer renderend. Daarom is hiervoor een voorziening voor onrendabele contracten getroffen. Jaarlijks worden onttrekkingen gedaan ten gunste van de opgelopen negatieve bruto marge. Het eventuele resultaat van de betrokken productie-eenheid wordt jaarlijks toegevoegd aan deze voorziening, vanwege het causaal verband tussen het resultaat van de deelneming en de door DELTA betaalde kosten. De voorziening wordt ieder jaar opnieuw beoordeeld in het licht van de ontwikkelingen op de elektriciteits- en brandstofmarkten, de relevante wetgeving en de contractuele afspraken. De prijsontwikkelingen van elektriciteit en brandstof-

componenten zijn gebaseerd op de onafhankelijke Pöry (mid) prijscurves (zie hieronder).

Met betrekking tot de gasportfolio heeft – gezien de sterke onderlinge verbondenheid van de verschillende contracten, productiefaciliteiten en transportassets – afzonderlijke beoordeling plaatsgevonden van gerelateerde activiteiten op het gebied van gas. Hierbij is de belangrijkste combinatie de gasflexportfolio. Deze bestaat uit gasinkoop (zowel contracten als op de markt) als brandstof voor elektriciteitsproductie en de hiervoor benodigde transport- en opslagcapaciteit. De veronderstelde opbrengsten uit gasgestookte energieproductie uit de SloeCentrale en de optimalisatie van de gecontracteerde transport- en opslagcapaciteit zijn hierbij meegewogen. De prijsontwikkelingen van gas en elektriciteit zijn gebaseerd op de Pöry (mid) Q4-prijscurves. De kosten van transport- en opslagcapaciteit zijn gebaseerd op (langjarige) contractuele afspraken. De optimalisatie-opbrengsten van de transport- en opslagcontracten is gebaseerd op historische rendementen, in combinatie met reeds gecontracteerde posities per balansdatum en een inschatting van toekomstige opbrengsten. Door de verslechtering van de marktprijzen ten opzichte van vorig jaar en de verminderde mogelijkheden tot optimalisatie van onze assets is het in 2015 noodzakelijk gebleken een voorziening voor het complex ‘GasFlexPortfolio’ te vormen.

Belangrijkste onzekerheid bij deze voorziening betreft de veronderstelde prijsontwikkeling van elektriciteit, gas en CO₂. De toekomstige prijscurves zijn betrokken van het onafhankelijke bureau Pöry en betreffen de Q4-mid cijfers. Pöry is een gerenommeerd instituut dat per kwartaal een onderbouwde visie op de ontwikkelingen van de verschillende prijscurves uitgeeft, en die veel wordt gebruikt in de markt. Herstel van de markt (in de zin dat er positieve resultaten kunnen worden behaald) is in de modellen pas voorzien vanaf 2020; dat houdt in dat de komende jaren - verband houdende met de verplichtingen uit hoofde van de gasflexportfolio - een sterke druk op de marges zullen kennen en een aanzienlijke kasuitstroom zullen laten zien. De Forward-handelsprijzen geven de meest actuele prijs weer voor de aankomende jaren; deze prijzen zijn echter sterk volatiel en ondersteunen niet de langtermijn prijsvisie en onderlinge relaties tussen fundamentals die voor de bepaling van de hoogte van deze langjarige voorziening noodzakelijk is. De forwardcurves per balansdatum (zowel voor gas als elektriciteit) liggen boven de prijzen zoals opgenomen in de Pöry-curves voor de jaren 2016 en 2017; de forwardprijzen waren voor de jaren 2018 en 2019 lager dan de verwachte prijzen op basis van Pöry.

Het treffen van de voorziening voor de gasflexportfolio is medio 2015 noodzakelijk gebleken. Op basis van de prijscurves en contractuele situatie op dat moment bedroeg de voorziening EUR 187,5 mln. Per eindejaar heeft actualisatie van de voorziening plaatsgevonden. De actuele Pöry-prijscurves laten een betere spread (het verschil tussen elektriciteit- en gasprijzen) zien dan per Q2 door een sterkere daling van de gasprijzen dan de daling van de elektriciteitsprijzen die

heeft plaatsgevonden. Daarnaast is een aanpassing van het onderhoudscontract bij de SloeCentrale overeengekomen, en is de looptijd van de tollingovereenkomst met beide tollers daarop afgestemd.

De overige gas-gerelateerde activiteiten betreffen de verkoop van gas aan eindgebruikers (zowel consumenten als in de zakelijke markt) en intermediairs, alsmede de exploitatie van WKK's en WKC's, voor zover de laatste categorie gasgestookt en als output op elektriciteit gestuurd is. Op grond van de uitgevoerde beoordeling is voor geen van deze (combinatie van) activiteiten een voorziening onrendabele contracten noodzakelijk.

Voor het tollingcontract met de kerncentrale is geen voorziening noodzakelijk. De beoordeling heeft plaatsgevonden op basis van het bestaande tollingcontract, het exploitatie- en investeringsplan van de kerncentrale tot 2033, de per balansdatum gelockte posities en de actuele Pöry-midprijscurve voor elektriciteit.

De volatiliteit van de elektriciteit- en gasmarkten geeft een grote onzekerheid voor de financiële positie naar de toekomst toe, zowel voor de resultaten, kasstroom als voor de hoogte van de voorziening en de noodzaak om voorzieningen te treffen voor andere productiemiddelen. Door de sterke prijsbewegingen kunnen significante wijzigingen in de toekomst noodzakelijk zijn op de voorziening voor onrendabele contracten.

De disconteringsvoet voor berekening van deze voorziening bedraagt 3,50% voor de langlopende voorzieningen en 3,25% voor de voorzieningen die nog een korte (tot 4 jaar) looptijd hebben. In 2014 stonden slechts onrendabele contracten met een kortere duur op de balans; hiervoor werd een disconteringsvoet van 4,25% gehanteerd.

Personeelskosten

Deze voorzieningen zijn gevormd om aan bestaande toekomstige financiële verplichtingen te kunnen voldoen. De voorziening kent op basis van CAO-afspraken een diensttijdgebonden uitkering toe aan personeelsleden. Vanaf het moment van indiensttreding wordt voor deze uitkeringen een voorziening gevormd op basis van verstreken dienstjaren, verwachte prijs- en salarisstijgingen, blijfkans en kans op invaliditeit en sterfte. In het kader van het eigen risicodragerschap is een verplichting onderkend voor reeds ingegane uitkeringen op grond van de werkloosheidswet. Daarnaast bevat de voorziening bij een gezamenlijke overeenkomst de verplichting voor het werkgeversaandeel van de premie ziektekostenverzekering voor post-actieve medewerkers en weduwen van personeelsleden, alsmede voor de actieve medewerkers en de verplichting voor doorbetaling van beloningen aan personeelsleden die op balansdatum naar verwachting blijvend geheel of gedeeltelijk niet in staat zijn werkzaamheden te verrichten door ziekte of arbeidsongeschiktheid.

De disconteringsvoet bedraagt 3,5% (2014: 4,5%).

Onder deze voorziening zijn ook de verplichtingen voor afvloeiing van personeel in verband met sluiting van de conventionele centrale van N.V. EPZ per 31 december 2015 opgenomen. De voorziening bevat de verwachte uitgaven voor beëindiging van de betrokken arbeidsovereenkomsten, de begeleidingskosten en directe reorganisatiekosten.

Amovering energieproductie-eenheden

Deze voorziening is bestemd om in de toekomst de amovering van de buiten bedrijf te stellen eenheden te kunnen bekostigen. De verwachte uiteindelijke amoveringskosten zijn gebaseerd op de uitkomsten van periodieke studies, vermeerderd met de benodigde aanpassing voor prijsontwikkelingen, eventuele actuele inzichten en een inschatting van mogelijke milieu-consequenties. De voorziening voor amovering van de kerncentrale is zodanig opgebouwd dat – overeenkomstig de afspraken met de Rijksoverheid in het Convenant Kerncentrale Borssele – amovering van de kernenergie-eenheid kan plaatsvinden direct nadat de exploitatie is beëindigd in 2034. De voorzieningen zijn contant gemaakt met een disconteringsvoet van 3,5% (2014: 4,5%).

Overige voorzieningen

Onder de Overige voorzieningen is begrepen:

Voorziening voor opwerkings- en opslagkosten

Deze voorziening is gevormd in het kader van de huidig bestaande verplichtingen en is bepaald als de contante waarde van de geraamde bedragen voor de toekomstige opwerkings- en opslagkosten, verminderd met de geschatte contante waarde van de in de toekomst vrijkomende restproducten en het saldo van de betaalde, respectievelijk ontvangen bedragen. De disconteringsvoet bedraagt 3,5% (2014: 4,5%).

Pensioenverplichtingen

Pensioenverplichtingen in Nederland

Nagenoeg alle werknemers van de Nederlandse vestigingen van de DELTA Groep zijn voor hun pensioenregeling aangesloten bij Stichting Pensioenfonds ABP (ABP).

De ABP-regeling is een Multi-employer regeling. In deze regeling liggen de actuariële en beleggingsrisico's nagenoeg volledig bij de deelnemers. Bij deze regeling aangesloten werkgevers hebben geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen als sprake is van een tekort bij het fonds. Onze verplichtingen bestaan uit het voldoen van de door het fonds vastgestelde premie. Het bestuur van ABP stelt deze premie jaarlijks vast, op basis van eigen bestandsgegevens en met inachtneming van de door de toezichthouder van ABP (De Nederlandsche Bank N.V.) voorgeschreven parameters en vereisten. De premieplicht komt voort uit de aansluiting bij het fonds in het betreffende jaar en niet uit de aansluiting in voorgaande jaren. De ABP-regeling classificeert verslaggevingstechnisch als een toegezegde-bijdrageregeling. Uit dien hoofde zijn de premies verantwoord als last en zijn verdere toelichtingen niet vereist.

Pensioenverplichtingen in het buitenland

Deze verplichtingen hadden betrekking op het door Indaver gevoerde 'defined benefit plan' voor medewerkers van Indaver Holding en sommige deelnemingen die voor 1 juli 2007 onderdeel uitmaakten van de Indaver groep. Door het vertrek van Indaver uit de DELTA-Groep zijn er geen buitenlandse pensioenverplichtingen meer per 31-12-2015.

Pensioenverplichtingen inzake Indaver

(Bedragen x EUR 1.000)	31-12-2015	31-12-2014
Pensioenverplichtingen	-	39.104
TOTAAL	-	39.104

10. Mutatieoverzicht van langlopende financiële verplichtingen

(Bedragen x EUR 1.000)

31-12-2015

31-12-2014

WAARDE PER 1 JANUARI	577.271	688.202
Wijziging consolidatiekring	(24.652)	-
Aflossingen	(223.898)	(132.078)
Mutaties CBL	-	8
Opgenomen leningen	-	20.000
Vrijval geactiveerde kosten	2.542	1.139
	331.263	577.271
Aflossingen in het volgend boekjaar	(70.978)	(67.318)
TOTAAL	260.285	509.953

De schulden betreffen verplichtingen aan kredietinstellingen. Van dit saldo heeft EUR 121,3 mln. een looptijd van meer dan vijf jaar. De gemiddelde rentevoet van de schuld per 31 december 2015 was 1,6% (2014: 1,5%). DELTA heeft met een vijftal banken een corporate stand-by kredietfaciliteit ter grootte van EUR 200 mln. Voor deze faciliteit zijn geen zekerheden verstrekt. Per balansdatum zijn er geen trekkingen op de faciliteit.

11. Langlopende verplichtingen

11.1 Overige langlopende verplichtingen

(Bedragen x EUR 1.000)	31-12-2015	31-12-2014A	31-12-2014
Uitgestelde belastingverplichtingen	13.122	19.167	64.375
Vooruitontvangen omzet	61.676	55.766	84.880
Overige langlopende verplichtingen	24.252	22.952	43.007
TOTAAL	99.050	97.885	192.262

Uitgestelde belastingverplichting

De uitgestelde belastingverplichting heeft betrekking op waarderingsverschillen tussen de commerciële en fiscale balans.

De latente belastingverplichting vloeit met name voort uit een acquisitie in het verleden. Bij de verwerving van een aandelenbelang worden de (im)materiële activa gewaardeerd tegen reële waarde. Aanpassingen naar reële waarde worden fiscaal niet erkend. Vandaar dat in relatie tot deze aanpassingen naar reële waarde van (im)materiële vaste activa een uitgestelde belastingverplichting wordt gevormd.

Een aanzienlijk deel van de uitgestelde belastingverplichting in verband met (im)materiële vaste activa heeft betrekking op de fiscale eenheid DELTA Com B.V. In deze fiscale eenheid is, na overleg met de Belastingdienst, met ingangsdatum 1 januari 2014 het productie- en leveringsbedrijf van DELTA ondergebracht.

De uitgestelde belastingvorderingen en -verplichtingen van de fiscale eenheid DELTA Com B.V. worden gesaldeerd weergegeven. Bij de waardering van de per saldo uitgestelde belastingverplichting is geoordeeld in hoeverre de tijdelijke verschillen naar verwachting economische voordelen opleveren en in hoeverre sprake is van gesaldeerde en simultane afwikkeling (mede gezien wettelijke verrekeningstermijnen) van tijdelijke verschillen.

De gezamenlijke waardering van uitgestelde belastingvorderingen en -schulden door, en binnen DELTA Com B.V., heeft tevens tot gevolg gehad dat, in lijn met het afgelopen boekjaar, geen belastinglatentie is gevormd voor niet-gerealiseerde waardemutaties op derivaten en handelscontracten ingevolge IAS 39/32.

De uitgestelde belastingverplichting vloeit voort uit:

(Bedragen x EUR 1.000)	31-12-2015	31-12-2014
Immaterieel vast actief	-	1.813
Materieel vast actief	16.607	90.715
FVA	-	(116)
Overige activa	(3.485)	(28.037)
TOTAAL	13.122	64.375

Vooruitontvangen omzet

In 2014 heeft de vooruitontvangen omzet nog deels betrekking op ontvangen vergoedingen voor nog te verwerken afval bij Indaver. Daarnaast betreft het saldo de vooruitontvangen bedragen op investeringen binnen het netwerkbedrijf (conform IFRIC 18).

Overige langlopende verplichtingen

Hieronder is de verplichting van N.V. EPZ opgenomen van de kosten ter dekking van de laatste splijtstoflading welke bij beëindiging van de levensduur van de kernenergie-eenheid nog in de kern van de reactor aanwezig zal zijn.

De opgenomen verplichting is gebaseerd op de ultimo 2015 bekende splijtstofkosten met betrekking tot de laatste splijtstoflading, en is bepaald als de contante waarde met een disconteringsvoet van 3,5% van de geraamde bedragen voor toekomstige waarde van de restkern, inclusief opwerkings- en opslagkosten.

11.2 Mutatieoverzicht overige langlopende verplichtingen

(Bedragen x EUR 1.000)

	2015	2014
WAARDE PER 1 JANUARI	192.262	346.648
Wijziging consolidatiekring	(94.377)	-
Vrijval uitgestelde belastingverplichting (via resultaat) (6.047)		199
Overige mutaties in uitgestelde belastingverplichting -		3.486
Mutatie uitgestelde belastingverplichtingen	(6.047)	3.685
Vrijval vooruitontvangen omzet (via resultaat)	(1.675)	(8.836)
Vooruitontvangen omzet	7.585	6.335
Mutatie putoptie Indaver	-	(156.905)
Overige mutaties	1.302	1.335
TOTAAL	99.050	192.262

12. Kortlopende verplichtingen

(Bedragen x EUR 1.000)

	31-12-2015	31-12-2014A	31-12-2014
Handelscrediteuren	166.683	235.733	313.626
Actuele vennootschapsbelasting	1.657	661	3.474
Overige actuele belastingverplichtingen	68.721	75.411	86.154
Vooruitontvangen omzet	-	-	15.612
Onderhanden projecten voor derden	-	-	147
Kortlopend deel van voorzieningen	94.992	55.875	64.855
Kortlopend deel van de langlopende verplichtingen	70.978	47.318	67.318
Putoptie Indaver	-	-	138.732
Overlopende passiva	48.168	63.130	84.467
Overige kortlopende verplichtingen	119.146	110.448	290.517
Bankkrediet	-	35.823	141.533
TOTAAL KORTLOPENDE VERPLICHTINGEN (EXCLUSIEF DERIVATEN)	451.199	514.098	915.918

Het crediteurensaldo is afgenomen ten opzichte van het vorig verslagjaar als gevolg van sturing van commodity-transacties over de beurzen in plaats van directe onderlinge transacties (OTC). Eenzelfde effect is waar te nemen bij de post handelsdebiteuren.

De overige actuele belastingverplichtingen bestaan voor het grootste deel uit nog af te dragen omzetbelasting. Verder bestaan de actuele belastingverplichtingen uit te betalen loonbelasting en sociale lasten, vennootschapsbelasting en af te dragen energiebelasting. Onder kortlopende verplichtingen zijn naast de overige kortlopende schulden en transitorische posten, ook de voor 2015 geplande aflossingen op langlopende leningen en onttrekkingen aan voorzieningen opgenomen. Daarnaast zijn ook de waarde van de nog niet opgenomen verlofdagen hier verantwoord.

Niet uit de balans blijkende rechten en verplichtingen

Hieronder is een overzicht opgenomen van de niet uit de balans blijkende rechten en verplichtingen, voor zover deze naar de inschatting van DELTA een impact van EUR 5 mln. op het resultaat (kunnen) overschrijden.

A. Operationeel

Energie-, energieproductie- en commodity gerelateerde contracten

Het risicobeleid van DELTA is erop gericht om de uit de productieactiva en lange termijn inkoopcontracten resulterende risicoposities actief te beheersen. Uit handelstransacties voortvloeiende posities worden door middel van een strikt toegepast systeem van limieten in omvang beperkt. Daarbij wordt gebruik gemaakt van zowel financiële als energiederivaten, waaronder swaps, opties en forwards.

De in de portfolio opgenomen verkoopcontracten hangen samen met de energieleveringen aan eindverbruikers en handelspartijen en de daaraan gerelateerde financiële instrumenten. Op balansdatum bedraagt de waarde van de verkoopcontracten EUR 886 mln. (2014: EUR 1.411 mln.).

De in de portfolio opgenomen inkoopcontracten hebben betrekking op de productie- en inkoopovereenkomsten met

handelspartijen en daaraan gerelateerde contracten aangaande financiële instrumenten. Op balansdatum bedraagt de waarde van de inkoopcontracten EUR 2.325 mln. (2014: EUR 3.039 mln.).

De waardering van de financiële instrumenten wordt op basis van marktwaarden vastgesteld, in samenhang met transacties die zijn afgesloten in het kader van de fysieke goederenhandel. Belangrijke contracten betreffen de bestaande tollingverplichtingen voor elektriciteitscentrales, inkoop van brandstoffen daaraan gerelateerd en transport- en opslagcapaciteit voor gas in Nederland. Onrendabele tollingverplichtingen die reeds zijn voorzien op de balans per 31 december maken geen deel uit van de hier genoemde verplichtingen.

In een aantal handelscontracten is sprake van een verplichting tot stellen van aanvullende zekerheid bij het bereiken van een non-investment grade credit rating. Het exposure uit hoofde hiervan bedraagt EUR 138 mln.

Investeringsverplichtingen

Ultimo 2015 zijn financiële verplichtingen aangegaan voor een bedrag van ca. EUR 75,5 mln. (2014: EUR 55,9 mln.) met betrekking tot nog uit te voeren investeringen.

Specificatie verkoop- en inkoopcontracten ultimo 2015

(Bedragen in EUR mln.)

	VERKOOPCONTRACTEN	INKOOPCONTRACTEN
Tollingverplichtingen (Kerncentrale EPZ, BMC)	-	2.306
Elektriciteit (klanten)	631	-
Gas (klanten resp. sourcing)	250	10
Derivaten	6	8
TOTAAL	887	2.325

In de bovengenoemde tollingverplichting Kerncentrale EPZ zijn de brandstofverplichtingen die N.V. EPZ zelfstandig is aangegaan betrokken. N.V. EPZ heeft voor haar brandstofvoorziening langlopende inkoopcontracten afgesloten. Ongeveer de helft van brandstofvoorziening zowel in waarde als volume is gedekt in contracten lopend tot het einde van de levensduur van de eenheid.

In bovenstaande specificatie zijn niet de (netto) verplichtingen opgenomen met betrekking tot de gasflexportfolio en de ElstaCentrale, omdat deze zijn verantwoord op de balans in de voorziening onrendabele contracten.

De onderliggende bruto (nominale) verplichting bedraagt EUR 1.359 mln. voor de gasflexportfolio (tollingkosten, transport- en opslagkosten) en EUR 73,4 mln. voor de ElstaCentrale.

Borssele convenant

In 2006 is met de landelijke overheid een convenant gesloten met betrekking tot de openstelling van de kerncentrale tot ultimo 2033. In dit kader zijn ook afspraken gemaakt ten aanzien van de inspanningen welke DELTA (en Essent) zich zal getroosten om nieuwe ontwikkelingen op het gebied van duurzame energie technisch en financieel ter hand te nemen en te ondersteunen. Naast participatie in Sustainable Energy Technology (SET) Fund C.V. betreft dit verplichtingen aangaande investeringen in Additionele Innovatieve Projecten. In 2012 is ook een participatie genomen in Sustainable Energy Technology (SET) Fund II C.V.

De openstaande verplichting verbonden aan SET Fund en SET Fund II bedraagt per balansdatum EUR 3,7 mln. Vanuit exits uit de fondsen heeft DELTA een herinvesteringsverplichting van EUR 3,3 mln.

Stranded costs (Niet marktconforme kosten)

Op 1 januari 2001 is de 'Overgangswet elektriciteits-productiesector' in werking getreden. In artikel 2 van de wet

is opgenomen dat de Nederlandse productiebedrijven gezamenlijk aansprakelijk zijn voor de kosten voorvloeiend uit, onder andere, overeenkomsten tot invoer van elektriciteit en gas die door de NEA (voorheen SEP) zijn gesloten.

De verdeling van deze kosten, hierna stranded costs genoemd, over de productiebedrijven dient te geschieden in de verhouding zoals destijds aangegeven door de commissie Herkströter, hetgeen voor EPZ een belangrijk aandeel betekent van 28,5 procent. In de afgelopen jaren zijn deze stranded costs in belangrijke mate afgewikkeld, onder meer door de afkoop van de importcontracten voor de levering van elektriciteit. Rekening houdend met het resterend eigen vermogen van NEA is besloten om het bestaande beleid te continueren en geen voorziening te treffen voor de stranded costs.

B. Zekerheden en garanties

DELTA heeft financiële zekerheden verstrekt en ontvangen als waarborg voor aangegane transacties:

(Bedragen x EUR 1.000)

TERMIJN IN JAREN

	< 1 jaar	1 - 5 jaren	> 5 jaar	Totaal
VERSTREKTE ZEKERHEDEN				
Zekerheden verstrekt voor geassocieerde deelnemingen en joint ventures	-	-	-	-
Overige verstrekte zekerheden	3.419,3	2.800,0	55.655,3	61.874,6
TOTAAL VERSTREKTE ZEKERHEDEN	3.419,3	2.800,0	55.655,3	61.874,6

(Bedragen x EUR 1.000)

TERMIJN IN JAREN

	< 1 jaar	1 - 5 jaren	> 5 jaar	Totaal
ONTVANGEN ZEKERHEDEN				
Ontvangen zekerheden voor geassocieerde deelnemingen en joint ventures	-	-	-	-
Overige ontvangen zekerheden	31.067,3	32.848,5	128.572,1	192.487,9
TOTAAL ONTVANGEN ZEKERHEDEN	31.067,3	32.848,5	128.572,1	192.487,9

Belangrijkste verstrekte zekerheden

DELTA heeft zich borg gesteld ten behoeve van de provincie Zeeland voor de financiële verplichtingen die samenhangen met de eindafdeling van de afvalbergingen Koegorspolder en Noord en Midden Zeeland. Deze borgtocht bedraagt in totaliteit EUR 22,3 mln. Evenzo heeft DELTA zich ten behoeve van de provincie Zuid-Holland borg gesteld tot financiële zekerheid voor de eindafdeling van de Afvalberging Derde Merwedehaven te Dordrecht; deze borgtocht bedraagt EUR 24,6 mln. Deze borgtochten worden overgenomen door KatoenNatie, de koper van de aandelen Indaver, maar de gesprekken dienaangaande zijn nog niet afgerond. DELTA heeft een contra-garantie ontvangen van de koper.

Uit de verkoopovereenkomst inzake de aandelen van Indaver staan twee 'Specific Indemnities' open met betrekking tot afwikkeling van fiscaliteit, beide ter hoogte van de totale verkoopprijs van het aandelenpakket Indaver.

Belangrijkste ontvangen zekerheden

De ontvangen zekerheden bedragen EUR 177,0 mln. (2014: EUR 172,8 mln.) voor ontvangen bankgaranties en overige garanties voor met name de handelsactiviteiten van DELTA. Daarbij heeft EPZ voor EUR 15,5 mln. (70% gedeelte) ontvangen aan zekerheden, met name in verband met vooruitbetalingen op brandstoffen (2014: EUR 21,1 mln. / 70% gedeelte).

C. Juridische procedures en claims

Na de uitspraak van de Hoge Raad op 26 juni 2015 staat vast dat het Groepsverbod in de WON niet in strijd is met het Europees Verdrag.

Na verwijzing door de Hoge Raad, wordt bij het Gerechtshof Amsterdam in hoger beroep grief van DELTA behandeld, waarbij DELTA stelt dat het Groepsverbod in strijd is met het Europees Verdrag tot Bescherming van de Rechten van de Mens en de fundamentele Vrijheden. Arrest wordt verwacht in najaar 2016.

DELTA is daarnaast al een aantal jaren verwickeld in twee afzonderlijke rechtsprocedures, aangespannen door voormalige partners in de zonne-energiebusiness. Hoewel de Rechtbank in het voordeel van DELTA uitspraak heeft gedaan, blijven onze voormalige businesspartners volhouden in hun juridische acties. Eén zaak ligt na tussenarrest van het Hof voor bij de Hoge Raad. De andere zaak staat voor pleidooi voor bij het Gerechtshof in juni 2016. Onduidelijk is wanneer beide zaken tot een finale afronding zullen komen. Een negatieve uitspraak in een vervolprocedure kan van invloed zijn op de overeengekomen uitkoopprijs met onze voormalige partners. Wij zien de uitkomst met vertrouwen tegemoet.

De curator van de failliete biodiesel-bedrijven die tot 2010 deel uitmaakten van DELTA heeft het dossier ook in het verslagjaar nog niet kunnen afronden. DELTA behoudt nog altijd een aanzienlijke vordering op de boedel in verband met een versterkte lening aan de inmiddels failliete onderneming.

Toelichting op de geconsolideerde winst-en-verliesrekening

13. Netto omzet

(Bedragen x EUR 1.000)

	2015	2014A	2014
Levering van en handel in elektriciteit	809.876	881.981	881.981
Levering van en handel in gas	257.052	268.450	268.450
Transport elektriciteit en gas	107.311	106.411	106.411
Kabel, internet en telecommunicatie	81.321	80.983	80.983
Afvallogistiek en milieudiensten	-	-	517.041
Overige omzet	43.120	72.518	75.970
TOTAAL	1.298.680	1.410.343	1.930.836

De reguliere groei voor internet en telefonie heeft zich in 2015 doorgezet, dat heeft geresulteerd in een omzet stijging. Ondanks de verlaagde wettelijk vastgestelde prijs voor transportdiensten is de omzet toch op peil gebleven, dit is voornamelijk het gevolg van nacalculaties. Van de totale omzet elektriciteit en gas is een deel geraamd in relatie tot de over het kalenderjaar gespreide meteropneming bij de kleinverbruikers (is conform 2014). De levering van en handel in elektriciteit en gas is gedaald als gevolg van lagere prijzen

en afzetvolumes. Daarnaast is de daling van de omzet voor een groot deel toe te schrijven aan het niet meeconsolideren van Indaver.

De omzet wordt voornamelijk gerealiseerd binnen Nederland. In eerdere jaren, inclusief Indaver, werd er ook buiten Nederland omzet behaald, nu is de omzet die buiten Nederland gerealiseerd wordt niet materieel.

14. Inkoopwaarde van de omzet

Een deel van de benodigde elektriciteit wordt ingekocht bij verbonden partijen Elsta en BMC Moerdijk (beide verantwoord als gezamenlijke overeenkomst), waarin DELTA een kapitaalbelang heeft. Deze inkoop vindt grotendeels plaats op cost-plus basis. De resultaatmutaties vanuit de voorzieningen onrendabele contracten worden gecorrigeerd in de inkoopwaarde van de omzet.

15. Overige bedrijfsopbrengsten

De overige opbrengsten bestaan voornamelijk uit vergoeding door derde partijen voor verleende diensten en uitgekeerde vergoedingen vanwege schades.

16. Waardering reële waardemutatie handelsportefeuille

DELTA maakt gebruik van derivaten om prijs- en valutarisico's die voortvloeien uit energie commodity-contracten (elektriciteit, gas, kolen en olie) af te dekken. DELTA past hiervoor cashflow-hedging (kasstroom afdekking) toe, waarbij door middel van hedge-transacties het risico van schommelingen in (toekomstige) kasstromen die het resultaat kunnen beïnvloeden, wordt afgedekt.

De hedges zijn toewijsbaar aan een specifiek risico dat is gerelateerd aan een balanspost dan wel een toekomstige transactie die hoogst waarschijnlijk is. Het effectieve deel van de wijzigingen in de reële waarde van de hedge-reserve wordt in het eigen vermogen onder de hedge-reserve verwerkt. De cumulatieve bedragen die in het eigen vermogen zijn

verwerkt, worden overgeheveld naar het resultaat in dezelfde periode als waarin de afgedekte transactie in het resultaat wordt verwerkt.

Het gedeelte van de waardemutatie van de contractenportfolio dat niet is afgedekt door hedge-contracten (de niet-effectieve hedges) wordt als reële waardemutatie in de resultatenrekening opgenomen.

De prijsontwikkelingen op de energiemarkten hebben in 2015 geleid tot een negatieve ontwikkeling van de reële waarde van de contractenportfolio van EUR 50,1 mln., waarvan EUR 4,3 mln. ten gunste van het resultaat is gekomen en EUR 54,4 mln. ten laste van het eigen vermogen.

17. Diensten van derden, materiaalkosten en andere externe kosten

(Bedragen x EUR 1.000)	2015	2014A	2014
Werkzaamheden en diensten van derden	77.542	86.600	187.361
Materiaalverbruik	8.557	7.836	61.880
Andere externe kosten	19.633	19.162	26.756
TOTAAL	105.732	113.598	275.997

De werkzaamheden en diensten van derden betreffen voornamelijk kosten in verband met elektriciteits-, gas- en digitale infrastructuur. Ook zijn de ICT-kosten onder werkzaamheden en diensten van derden opgenomen. Een groot deel van de externe kosten is gerelateerd aan de operationele activiteiten van EPZ en Sloe. De kosten voor materiaalverbruik door EPZ en Sloe bedragen EUR 4,1 mln. in 2015, de kosten voor werkzaamheden en diensten van derden EUR 22,0 mln. en overige externe kosten EUR 4,8 mln.

18. Personeelskosten

(Bedragen x EUR 1.000)

	2015	2014A	2014
Salarissen	101.848	104.791	187.659
Sociale lasten	11.807	15.383	31.061
Pensioenlasten	12.071	10.990	21.442
Overige personeelskosten	8.934	14.539	19.990
PERSONEELSKOSTEN	134.660	145.703	260.152
Geactiveerde personeelskosten	(5.358)	(2.108)	(2.108)
TOTAAL	129.302	143.595	258.044
Aantal medewerkers (FTE) per 31 december 2015 resp. 2014	1.621	1.646	3.182
Gemiddeld aantal FTE (gerelateerd aan bovenstaande personeelskosten)	1.635	1.657	3.189

FTE gemiddeld per segment

	2015
Energie	607
Corporate	58
EPZ	334
Afval	-
Netwerken	636
TOTAAL	1.635

FTE gemiddeld geografisch

	2015
Nederland	1.635
Buiten Nederland	-
TOTAAL	1.635

Het aantal FTE's dat werkzaam is bij DELTA inclusief het volledig aantal FTE bij de gezamenlijke overeenkomsten (N.V. EPZ en Sloe Centrale B.V.) bedraagt 1.786 (2014: 1.813).

De pensioenlasten betroffen in 2014 inclusief Indaver voor een bedrag van EUR 3,9 mln. 'defined benefit regelingen'.

DELTA is eigen risico drager voor de financiële verplichtingen inzake de Werkloosheidwet (WW). Dit houdt in dat er geen WW-premies worden afgedragen aan het UWV, en dat in voorkomende gevallen uitbetaalde WW-uitkeringen voor voormalig werknemers, bij DELTA worden verhaald. Onder IFRS kan geen algemene voorziening worden gevormd voor deze verplichtingen; per entiteit is bepaald of de actuele verhaalverplichtingen per balansdatum aanleiding geven tot het vormen van een voorziening daarvoor.

Bezoldiging statutaire bestuurders DELTA N.V. conform inschrijving Kamer van Koophandel

Het beloningsbeleid voor de statutaire bestuurders is op voorstel van de Raad van Commissarissen vastgesteld door de Algemene Vergadering.

Het uitgangspunt voor het beloningsbeleid is dat DELTA N.V. een zodanige beloning toekent dat de mensen die beschikken over de juiste kennis en ervaring uit de markt aangetrokken kunnen worden, en voor DELTA N.V. behouden kunnen worden.

De statutaire bestuurders hebben een arbeidsovereenkomst voor onbepaalde tijd en worden statutair voor een periode van vier jaar benoemd. Het arbeidscontract is daarop afgestemd en bevat naast een opzegtermijn van 6 maanden vanuit de werkgever een geclausuleerde beëindigingsvergoeding van maximaal één jaar conform de Governance Code.

De Raad van Commissarissen stelt jaarlijks de bezoldiging

van de statutaire bestuurders vast. Vanaf 2010 geldt voor de CEO het mediaan-niveau voor de bestuurdersmarkt in Nederland als ijkpunt voor het vaststellen van de totale beloning. Dit betekent dat de helft van de vergelijkbare functies (op basis van een waardering van de functie door de Hay Group) in de markt hoger wordt beloond en de helft lager. Voor de CFO geldt vanaf 2005 het Q 3-niveau als ijkpunt. Dit betekent dat 25% van de vergelijkbare functies in de markt hoger wordt beloond en 75% lager.

Met CEO Arnoud Kamerbeek was geen jaarlijkse variabele beloning overeengekomen.

In 2015 is het arbeidscontract met CFO Frank Verhagen aangepast, waarbij het variabele beloningsdeel is komen te vervallen.

De statutaire bestuurders nemen ook deel aan de voor alle werknemers van de onderneming geldende pensioenregeling (Stichting Pensioenfonds ABP).

Specificatie bezoldiging bestuurders

(Bedragen in EUR)

	2015	2014
A. KAMERBEEK (CEO)		
Bruto vast jaarsalaris	520.000	383.870
Onkostenvergoeding	12.500	15.853
Compensatie opbouw pensioen	90.058	-
ABP-pensioenlasten	24.169	-
Pensioenlasten	-	69.344
Variabele beloning	-	-
TOTAAL	646.727	469.067
F. VERHAGEN (CFO)		
Bruto vast jaarsalaris	330.000	280.000
Onkostenvergoeding	6.600	19.364
Compensatie opbouw pensioen	49.330	-
ABP-pensioenlasten	17.813	-
Pensioenlasten	-	60.233
Variabele beloning	-	77.700
TOTAAL	403.743	437.297

In de tabel zijn een aantal bedragen 2014 gereclassificeerd om een betere vergelijking te kunnen geven met het verslagjaar.

Daarnaast heeft DELTA een leaseregeling waaraan beide bestuursleden deel kunnen nemen. De heer Kamerbeek heeft vanaf 16 januari 2014 t/m 20 mei 2015 hiervan gebruik gemaakt. De heer Verhagen heeft gedurende beide volle jaren de beschikking gehad over een lease-auto.

De kosten van de lease-auto van de heer Kamerbeek bedroegen in 2015 EUR 7.377 (2014: EUR 14.680). De kosten voor de heer Verhagen bedroegen EUR 18.557 (2014: EUR 17.969).

Vertrek CEO Kamerbeek in 2016

Arnoud Kamerbeek is in maart 2016 teruggetreden als CEO van DELTA N.V.

Zijn vertrekvergoeding is niet begrepen in de bezoldiging 2015, maar zal als last in 2016 worden verantwoord.

19. Afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen

(Bedragen x EUR 1.000)

	2015	2014A	2014
IMMATERIËLE VASTE ACTIVA			
Afschrijvingen op immateriële vaste activa	7.325	9.708	12.959
Bijzondere waardeverminderingen	-	-	95.129
MATERIËLE VASTE ACTIVA			
Afschrijvingen op materiële vaste activa	103.289	105.786	173.058
Bijzondere waardeverminderingen	-	-	410
Vrijval bijdragen van derden	(5.375)	(5.699)	(5.699)
TOTAAL	105.239	109.795	275.857

De bijzondere waardevermindering op immateriële vaste activa in 2014 heeft met name betrekking op het verschil tussen de verkoopprijs minus verkoopkosten en de boekwaarde van het belang in Indaver.

20. Overige bedrijfskosten

(Bedragen x EUR 1.000)

	2015	2014A	2014
Dotatie voorziening debiteuren	1.427	1.304	1.742
Overige bedrijfskosten	1.207	616	633
Dotaties overige voorzieningen	11.192	12.960	13.903
TOTAAL	13.826	14.880	16.278

Onder de overige bedrijfskosten worden ook de honoraria die zijn uitgekeerd aan de leden van de Raad van Commissarissen van de vennootschap verantwoord.

De dotaties aan de overige voorzieningen betreffen met name dotaties aan voorzieningen van EPZ in verband met de Kerncentrale.

Vergoeding Raad van Commissarissen 2015

Vanaf 1 januari 2011 bestaat de Raad van Commissarissen (RvC) uit de voorzitter en vier commissarissen.

De vergoeding bedraagt op jaarbasis:

Voorzitter RvC	EUR 43.700
Lid RvC	EUR 27.300
Lid Audit, Risk & Compliance Commissie	EUR 5.500
Lid Remuneratie- en benoemingscommissie	EUR 3.300

De voorzitter ontvangt geen additionele vergoeding voor eventuele lidmaatschappen van de Audit, Risk & Compliance Commissie en van de Remuneratie- en benoemingscommissie. De totale vergoeding aan de leden van de RvC bedroeg in 2015 EUR 140.677 (2014: EUR 154.685). De specificatie hiervan luidt als volgt:

Specificatie vergoeding Raad van Commissarissen

(Bedragen in EUR)	2015	2014	ZITTINGSPERIODE
Dhr. drs. ing. C. Maas	43.700	20.925	vanaf 16 mei 2014 tot 16 mei 2018
Mw. drs. A.M.H. Schöningh MBA	30.600	27.810	vanaf 17 mei 2013 tot 17 mei 2017
Dhr. mr. M. van 't Noordende	6.825	-	vanaf 25 september 2015 tot 25 september 2019
Dhr. ir. G. van Harten	6.825	-	vanaf 25 september 2015 tot 25 september 2019
Dhr. drs. E.M. Robbe RA	8.200	-	vanaf 25 september 2015 tot 30 maart 2016
Dhr. B.P.T. de Wit, MA	20.475	31.050	vanaf 1 januari 2011 tot 25 september 2015
Dhr. drs. ing. J. Bout	24.052	32.400	vanaf 1 januari 2011 tot 25 september 2015
Dhr. ir. D. van Doorn	-	32.400	vanaf 21 juni 2010 tot 26 september 2014
Dhr J.G. van der Werf	-	10.100	sinds 2001 tot 1 mei 2014
TOTAAL	140.677	154.685	

21. Resultaat uit deelnemingen

Het resultaat uit deelnemingen betreft het resultaat dat toekomt aan DELTA vanuit de participatie in joint ventures en geassocieerde deelnemingen.

22. Financiële baten en lasten

(Bedragen x EUR 1.000)

	2015	2014A	2014
Financieringsbaten	2.855	2.237	2.977
Financieringslasten	(15.869)	(16.905)	(24.311)
Rentedotatie aan voorzieningen	(18.016)	(18.229)	(21.090)
Overige financiële baten en lasten	(601)	9.696	9.688
TOTAAL	(31.631)	(23.201)	(32.736)

De financieringslasten waren in 2015 EUR 15,9 mln.

Dit omvat de vergoedingen voor de gesepareerde leningen bij SloeCentrale en het Netwerkbedrijf gedurende het hele jaar en de trekkingen onder de RCF bij de DELTA N.V. tot 19 juni.

In 2014 bedroegen de externe rentelasten EUR 16,9 mln.

De lagere lasten werden met name veroorzaakt doordat DELTA N.V. vanaf 19 juni geen trekkingen meer heeft staan onder de RCF. Het verschil in overige financiële baten en lasten wordt verklaard door het rendement op het fonds voor Ontmanteling Kerncentrale Borssele, dat in 2015 fors lager is.

23. Vennootschapsbelasting

(Bedragen x EUR 1.000)

2015

2014A

VENNOOTSCHAPSBELASTING

Vennootschapsbelasting over boekjaar	(5.878)	(1.178)
Mutaties uitgestelde belastingvorderingen/-verplichtingen	(24.964)	(9.588)
TOTAAL BELASTINGEN	(30.842)	(10.766)
Waarvan gerapporteerd onder beëindigde bedrijfsactiviteiten	2.437	-
BELASTINGEN GERAPPORTEERD IN DE WINST-EN-VERLIESREKENING	(28.405)	(10.766)

VENNOOTSCHAPSBELASTING OVER BOEKJAAR

De aansluiting tussen het resultaat voor belastingen en het feitelijk belastbaar bedrag met de hieruit voortvloeiende belastinglast is als volgt:

Resultaat voor belastingen (incl. beëindigde bedrijfsactiviteiten)	(79.868)	52.510
Deelnemingsvrijstelling	(53.755)	(41.117)
Tijdelijke verschillen in verband met waardering van activa	55	743
Tijdelijke verschillen in verband met dotaties en ontrekkingen aan voorzieningen	114.480	(28.375)
Overige verschillen	555	510
Verliescompensatie	(14.851)	(5.097)
Niet gewaardeerde verliezen	57.568	30.727
BELASTBAAR BEDRAG BINNENLAND	24.184	9.900
Belastingtarief Nederland voor winst tot € 200.000	20,00%	20,00%
Belastingtarief Nederland voor winst boven de € 200.000	25,00%	25,00%
Verschuldigde belasting over het boekjaar tegen geldende tarieven	(6.034)	(2.475)
Correctie voorgaande jaren	156	1.297
VENNOOTSCHAPSBELASTING OVER BOEKJAAR	(5.878)	(1.178)

MUTATIES UITGESTELDE BELASTINGVORDERINGEN/-VERPLICHTINGEN

De bate vloeit voort uit verschillen tussen de commerciële en fiscale winstberekening alsmede uit toekomstige verliescompensatie.

Waardering fiscale verliezen huidig boekjaar (carry forward)	-	3.283
Toegepaste carry forward in huidig boekjaar	(3.013)	(4.755)
Tijdelijke verschillen	42	(11.943)
Aanpassing waardering van voorgaande boekjaren in aanmerking genomen verrekenbare verliezen	(22.180)	6.459
Correctie voorgaande jaren	187	(2.631)
MUTATIES UITGESTELDE BELASTINGVORDERINGEN/-VERPLICHTINGEN	(24.964)	(9.588)

Aansluiting tussen toepasselijke en effectieve belastingtarief

	31-12-2015		31-12-2014A	
(Bedragen x EUR 1.000)	BEDRAG	%	BEDRAG	%
Belasting tegen toepasselijke tarief	19.967		(13.129)	
Resultaat voor belasting	(79.868)		52.510	
Toepasselijk belastingtarief (NL)		25%		25%
Impact door deelnemingsvrijstelling	10.949		8.082	
Impact van opstaptarief NL < € 200.000	12		12	
Impact van niet aftrekbare bedragen (waaronder bijzondere waardevermindering goodwill)	(686)		(3.104)	
Impact van het terug nemen van óf het gebruik van niet gewaardeerde latente belastingvorderingen	(12.972)		(1.281)	
Impact van het niet waarderen van latente belastingvordering(en)	(48.410)		-	
Impact van aanpassing voorgaande boekjaren	182		(1.354)	
Overige toe- of afname	116		8	
BELASTING TEGEN EFFECTIEVE BELASTINGTARIEF	(30.842)		(10.766)	

24. Activiteiten aangehouden voor verkoop en beëindigde bedrijfsactiviteiten

Verwerking verkoop afvalactiviteiten en windpark

In 2015 heeft DELTA het 75%-belang in de Vlaamse afvalverwerker Indaver en de aandelen in een groot windpark verkocht. Beide bedrijfsactiviteiten zijn verkocht per 1 januari 2015. De prijs van de aandelen is bepaald per 1 januari. Levering van de aandelen Indaver heeft plaatsgevonden op 19 juni 2015. Van de koper is een rentevergoeding ontvangen van EUR 4,9 mln. voor de periode van 1 januari tot 19 juni 2015.

DELTA heeft in 2014 een impairment genomen op de waarde van het aandelenpakket van Indaver, gebaseerd op de reële waarde minus de verkoopkosten (de facto de uiteindelijk te ontvangen verkoopprijs). De definitieve verkoopprijs week niet van af van de waarde op de balans per eind 2014. DELTA had gedurende 2015 geen zelfstandige zeggenschap meer en droeg geen risico over de resultaten in de periode tot verkoop.

Overeengekomen was dat de operationele resultaten bij verkoop toekwamen aan de koper. In de DELTA-cijfers opgenomen resultaten van Indaver, verantwoord onder 'activa bestemd voor verkoop' zouden daarmee direct impaired moeten worden. Aangezien DELTA geen aanspraak kan maken op de resultaten tot het moment van verkoop, en de verwerking van de resultaten en de daaraan gerelateerde noodzakelijke impairment geen nader inzicht zou geven, is gekozen de rapportage in te richten als ware Indaver per 1 januari 2015 reeds verkocht.

Voor de resultaten van het windpark geldt hetzelfde.

Conform IFRS 5 alinea 33 en IAS 7 alinea 40 zijn hieronder de verkorte cijfers 2014 en de verkoopopbrengst van de verkochte bedrijfsonderdelen weergegeven:

Verkorte balans en winst-en-verliesrekening 2014 van de verkochte bedrijfsonderdelen

(Bedragen x EUR 1.000)

BALANS

Vaste Activa	943.490	Eigen vermogen *	465.354
Vlottende Activa	137.977	Minderheidsbelang	41.426
Liquide Middelen	31.532	Voorzieningen	65.260
		Langlopende schulden	138.344
		Vlottende passiva	402.615
TOTAAL ACTIVA	1.112.999	TOTAAL PASSIVA	1.112.999

* incl. intercompany-lening aan Windpark Kreekraksluis

(Bedragen x EUR 1.000)

WINST-EN-VERLIESREKENING

Omzet	520.493
Bruto marge	393.847
Bedrijfslasten	(351.546)
Impairment Indaver	(92.762)
Financiële baten en lasten	(9.535)
Resultaat Deelnemingen	7.658
Resultaat voor vennootschapsbelasting	(52.338)
Vennootschapsbelasting	(5.193)
Aandeel derden	(5.290)
Impairment Indaver	24.195
Netto resultaat	(38.626)
Niet-gerealiseerde resultaten:	
IAS 19	(3.442)
Hedgereserve	992
Translatiereserve	32
Joint ventures en geassocieerde deelnemingen	(39)
Minderheidsbelang	611
Niet-gerealiseerde resultaten	(1.846)
TOTAAL VAN GEREALISEERDE EN NIET-GEREALISEERDE RESULTATEN	(40.472)

Verkorte kasstroom 2014 van de verkochte bedrijfsonderdelen

(Bedragen x EUR 1.000)

Kasstroom uit operationele activiteiten	83.376
Kasstroom uit investeringsactiviteiten	(35.228)
Kasstroom uit financieringsactiviteiten	(47.725)
ONTWIKKELING KASPOSITIE IN HET JAAR	423

De verkoopopbrengst van beide onderdelen bedroeg samen EUR 474,6 mln. en is in 2015 ontvangen in vrije geldmiddelen. Daarnaast is een bedrag van EUR 4,9 mln. ontvangen van de koper van de Indaver-aandelen in verband met de latere betaling van de koopsom.

In 2015 is de opbrengt vanuit de verkoop van Windpark Kreekraksluis B.V. verantwoord onder de beëindigde bedrijfsactiviteiten. In de vergelijkbare cijfers van 2014 zijn naast de reguliere resultaten van Windpark Kreekraksluis B.V. in dat jaar ook de resultaten van Indaver opgenomen. De rentevergoeding die ontvangen is in verband met de latere ontvangst van de koopsom Indaver is verantwoord onder resultaat uit beëindigde bedrijfsactiviteiten.

In 2015 zijn nog kosten verantwoord over in de niet in de verkoop betrokken activa en passiva van de in 2013 verkochte activiteiten van de deelneming DELTA Industriële Reiniging B.V. (EUR 0,2 mln.).

In het geconsolideerde kasstroomoverzicht zijn de ontvangen gelden vanuit de verkooptransacties verantwoord onder 'Vervreemding van groepsmaatschappijen en deelnemingen (na aftrek van afgestane liquide middelen)'.

Het gecombineerde resultaat van bovengenoemde activiteiten op de winst-en-verliesrekening van DELTA kan als volgt worden weergegeven:

(Bedragen x EUR 1.000)	2015	2014A	2014
Resultaat voor belastingen	15.862	(32.791)	642
Vennootschapsbelasting	(2.437)	(5.193)	-
NETTO RESULTAAT	13.425	(37.984)	642

In 2014 is een bijzondere afwaardering in mindering gebracht op de post 'goodwill Indaver' op de balans van de DELTA groep. Hierdoor is de boekwaarde van het 75%-belang in de Indaver Groep per 31 december 2014 gelijk aan de overeengekomen verkoopprijs minus de verkoopkosten voor het 75%-belang. Er is derhalve in 2015 geen opbrengst vanuit de verkoop van Indaver in de beëindigde bedrijfsactiviteiten opgenomen. Daarnaast bestaan de beëindigde bedrijfsactiviteiten in 2014 met name uit een eindafrekening van een subsidie in één van de zonne-energie activiteiten.

Toelichting op het geconsolideerde kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. Gezien het feit dat enkele posten in de winst-en-verliesrekening en de balans geen directe kasstroom effecten genereren, is voor deze bestanddelen de kasstroom geneutraliseerd. Dit betreft met name een drietal onderdelen:

- **Behandeling derivaten**

De reële waardemutatie van handelscontracten leidt enerzijds tot (langlopende en kortlopende) mutaties op zowel de activa als op de passivazijde van de balans. Anderzijds worden deze mutaties deels verwerkt in het bedrijfsresultaat en deels in de hedge-reserve, als onderdeel van het Groepsvermogen. Geen van deze wijzigingen heeft echter een directe kasstroom tot gevolg. Daarom zijn alle mutaties binnen de operationele kasstroom verwerkt, waardoor de positieve en negatieve mutaties elkaar neutraliseren.

- **Resultaat uit deelnemingen**

Het resultaat uit deelnemingen wordt slechts gedeeltelijk uitgekeerd in de vorm van dividenden; het gedeelte dat niet wordt uitgekeerd leidt tot een toename van het eigen vermogen van de betreffende onderneming en daarmee tot een balans-mutatie van de financiële vaste activa bij DELTA. Dientengevolge is er voor gekozen om in de kasstroom alleen de werkelijke dividendontvangsten te verwerken.

- **Vennootschapsbelasting**

In het resultaat is niet alleen rekening gehouden met de te betalen vennootschapsbelasting, gerelateerd aan het belastbaar resultaat, maar ook met de latente belastingvorderingen en -verplichtingen welke voortvloeien uit compensabele verliezen en de overeenkomst met de Belastingdienst ten aanzien van de fiscale waardering van de openingsbalans 1998. Daar de mutaties in de latenties niet leiden tot een daadwerkelijke kasstroom zijn de mutaties in de latente belastingvorderingen en schulden uit de kasstroom geëlimineerd.

Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum te vermelden.

Geconsolideerde deelnemingen

DEELNEMING	HOOFD- ACTIVITEIT	VESTIGINGS- PLAATS	AANDEEL IN DE DEELNEMING		STEM RECHTEN
			31-12-2015	31-12-2014	
Zeeuwse Netwerkhouding N.V.	Netwerk	Middelburg	100%	100%	100%
DELTA Netwerkbedrijf B.V. (per 4-1-2016: Enduris B.V.)	Netwerk	Middelburg	100%	100%	100%
DELTA Infra B.V.	Infrastructureel	Middelburg	100%	100%	100%
DNWG Staff B.V.	Overige	Middelburg	100%	100%	100%
DELTA Infra Water B.V.	Overige	Middelburg	100%	100%	100%
DELTA Com B.V.	Energie	Middelburg	100%	100%	100%
DELTA Energy B.V.	Energie	Middelburg	100%	100%	100%
DELTA Ficus Holding B.V.	Energie	Middelburg	100%	100%	100%
DELTA Pipe B.V.	Energie	Middelburg	100%	100%	100%
Deltius B.V.	Energie	Ritthem	100%	100%	100%
Windpark Kreekraksluis B.V.	Energie	Middelburg	n.v.t	100%	n.v.t
DELTA Tolling Sloe B.V.	Energie	Middelburg	100%	100%	100%
DELTA Saefthinge N.V.	Energie	Doel, België	99,9%	99,9%	99,9%
Limo Energie Nederland B.V.	Energie	Middelburg	100%	100%	100%
Litro Energie Nederland B.V.	Energie	Middelburg	100%	100%	100%
DELTA Energy Belgium N.V.	Energie	Doel, België	99,9%	99,9%	99,9%
Windpark Barrepolder B.V.	Energie	Middelburg	100%	100%	100%
DWK II B.V.	Energie	Middelburg	100%	n.v.t	100%
DELTA Comfort B.V.	Multi-media	Middelburg	100%	100%	100%
DELTA Kabelcomfort Netten B.V.	Multi-media	Middelburg	100%	100%	100%
ZeelandNet B.V.	Multi-media	Kamperland	100%	100%	100%
DELTA Industriële Reiniging B.V.		Bergen op Zoom	100%	100%	100%
DELTA Investerings Maatschappij B.V.	Overige	Middelburg	100%	100%	100%
DELTA Onroerend Goed Ontwikkelingsmaatschappij B.V.	Overige	Middelburg	100%	100%	100%
Stichting DELTA Zeeland Fonds	Overige	Middelburg	100%	100%	100%
DELTA Development & Water B.V.		Middelburg	100%	100%	100%
Triqua B.V.		Wageningen	100%	100%	100%
DELTA Biovalue B.V. (in staat van faillissement)		Eemshaven	100%	100%	100%
DELTA Biovalue Nederland B.V. (in staat van faillissement)		Eemshaven	100%	100%	100%
DELTA Biopat B.V. (in staat van faillissement)		Eemshaven	100%	100%	100%
DELTA Solar B.V.		Middelburg	100%	100%	100%
Sunergy Investco B.V.		Middelburg	100%	100%	100%

Het aandelenbelang van de moederonderneming in de dochteronderneming is vermeld.

DEELNEMING

	HOOFD- ACTIVITEIT	VESTIGINGS- PLAATS	AANDEEL IN DE DEELNEMING		STEM RECHTEN
			31-12-2015	31-12-2014	
Indaver N.V.	Waste	België	n.v.t.	75%	n.v.t.
Indaver Participaties N.V.	Overige	België	n.v.t.	99,9%	n.v.t.
Indaver Logistics N.V.	Afval & Transport	België	n.v.t.	99,9%	n.v.t.
Indaver Medical Services N.V.	Overige	België	n.v.t.	99,9%	n.v.t.
Indaver Italia S.R.L.	Waste	Italië	n.v.t.	100%	n.v.t.
Indaver Ireland Ltd	Waste	Ierland	n.v.t.	100%	n.v.t.
Indaver Energy Ltd	Overige	Ierland	n.v.t.	100%	n.v.t.
Indaver Nederland B.V.	Overige	Nederland	n.v.t.	100%	n.v.t.
Indaver Gevaarlijk Afval B.V.	Waste	Nederland	n.v.t.	100%	n.v.t.
Indaver Personeel B.V.	Overige	Nederland	n.v.t.	100%	n.v.t.
Indaver ARP B.V.	Waste	Nederland	n.v.t.	100%	n.v.t.
Indaver Compost & Biomassa B.V.	Waste	Terneuzen	n.v.t.	100%	n.v.t.
Indaver Bio Energie B.V.	Waste	Terneuzen	n.v.t.	100%	n.v.t.
Indaver Groencompost B.V.	Waste	Terneuzen	n.v.t.	100%	n.v.t.
Indaver Compost B.V.	Waste	Terneuzen	n.v.t.	100%	n.v.t.
Indaver Impex B.V.	Waste	's-Gravenpolder	n.v.t.	100%	n.v.t.
Produval bvba	Waste	Westerlo, België	n.v.t.	100%	n.v.t.
Zeeuwse Reinigingsdienst B.V.	Waste	Terneuzen	n.v.t.	99%	n.v.t.
Indaver Verwerking B.V.	Waste	Terneuzen	n.v.t.	100%	n.v.t.
Indaver Recycling B.V.	Waste	Terneuzen	n.v.t.	100%	n.v.t.
Indaver Perex B.V.	Waste	Terneuzen	n.v.t.	100%	n.v.t.
Indaver Afvalberging B.V.	Waste	Terneuzen	n.v.t.	100%	n.v.t.
Derde Merwedehaven B.V.	Waste	Terneuzen	n.v.t.	100%	n.v.t.
Stortplaats Koegorspolder B.V.	Waste	Terneuzen	n.v.t.	100%	n.v.t.
Stortplaats Noord en Midden Zeeland B.V.	Waste	Terneuzen	n.v.t.	100%	n.v.t.
Indaver Waste to Energy B.V.	Waste	Terneuzen	n.v.t.	100%	n.v.t.
Depmer B.V.	Waste	Terneuzen	n.v.t.	100%	n.v.t.
Indaver Afval & Milieu Personeel B.V.	Overige	Terneuzen	n.v.t.	100%	n.v.t.
Indaver Portugal SA	Waste	Portugal	n.v.t.	100%	n.v.t.
Indaver Schweiz AG	Overige	Zwitserland	n.v.t.	100%	n.v.t.
Indaver UK Ltd	Waste	Groot-Brittannië	n.v.t.	100%	n.v.t.
Indaver Deutschland GmbH	Overige	Duitsland	n.v.t.	51%	n.v.t.
SAV Zweite Beteiligungs GmbH & Co. KGHIM GmbH	Overige	Duitsland	n.v.t.	94,90%	n.v.t.
AVG Abfall-Verwertungs-Gesellschaft GmbH	Waste	Duitsland	n.v.t.	99,74%	n.v.t.
Gareg Umwelt-Logistik GmbH	Afval & Transport	Duitsland	n.v.t.	100%	n.v.t.
HIM GmbH	Waste	Duitsland	n.v.t.	93,83%	n.v.t.
Panse Wetzlar Entsorgung GmbH	Afval & Transport	Duitsland	n.v.t.	100%	n.v.t.
DE Ingenieurgesellschaft mbH	Overige	Duitsland	n.v.t.	100%	n.v.t.

GEZAMENLIJKE OVEREENKOMSTEN

Gezamenlijke bedrijfsactiviteiten (partieel geconsolideerd)

DELTA Energy B.V.:					
N.V. EPZ	Energie	Borssele	70%	70%	70%
Sloe Centrale Holding B.V.	Energie	Vlissingen	50%	50%	50%
Sloe Centrale B.V.	Energie	Vlissingen	100%	100%	100%
DELTA Netwerkbedrijf B.V. (per 4-1-2016: Enduris B.V.)					
TeslaN B.V.	Netwerk	Goes	50%	n.v.t.	50%
Indaver N.V.:					
SLECO Centrale nv	Waste	België	n.v.t.	50%	n.v.t.
Svex nv	Waste	België	n.v.t.	50%	n.v.t.

Het aandelenbelang van de moederonderneming in de dochteronderneming is vermeld.

Niet-geconsolideerde deelnemingen

DEELNEMING	HOOFD- ACTIVITEIT	VESTIGINGS- PLAATS	AANDEEL IN DE DEELNEMING		STEM RECHTEN
			31-12-2015	31-12-2014	
GEZAMENLIJKE OVEREENKOMSTEN					
Joint Ventures					
DELTA Energy B.V.:					
Sloewind B.V.	Energie	Middelburg	50,00%	50,00%	50,00%
Windpark Distridam vof	Energie	Terneuzen	n.v.t	50,00%	n.v.t
PVNed Holding B.V.	Energie	Middelburg	50,00%	50,00%	50,00%
PVNed B.V.	Energie	Middelburg	100,00%	100,00%	100,00%
Arbel N.V. (België)	Energie	Mechelen, België	99,90%	99,90%	99,90%
PVNed UK Ltd	Energie	Groot-Brittannië	100,00%	100,00%	100,00%
BMC Moerdijk B.V.	Energie	Moerdijk	50,00%	50,00%	50,00%
Sloe Centrale 3 B.V.	Energie	Middelburg	n.v.t	50,00%	n.v.t
Windpark Kloosterboer B.V.	Energie	Middelburg	50,00%	50,00%	50,00%
NPG Willebroek N.V.	Energie	Antwerpen, België	50,00%	50,00%	50,00%
Windpark Kloosterboer II Beheer B.V.	Energie	Middelburg	50,00%	n.v.t.	50,00%
Indaver N.V.:					
Wips N.V.	Waste	België	n.v.t	50,00%	n.v.t
HIM GmbH:					
Gesellschaft für die Verwertung von Sonderabfällen mbH & Co. KG	Waste	Duitsland	n.v.t	50,00%	n.v.t
Gesellschaft für die Verwertung von Sonderabfällen mbH	Waste	Duitsland	n.v.t	50,00%	n.v.t
Indaver Bio Energie B.V.:					
Ecofuels B.V.	Waste	Well, Limburg	n.v.t	50,00%	n.v.t
Laarakker Landbouw B.V.	Waste	Well, Limburg	n.v.t	100,00%	n.v.t
DELTA N.V.:					
Evides N.V.	Water	Rotterdam	50,00%	50,00%	50,00%
Elsta B.V.	Energie	Middelburg	25,00%	25,00%	25,00%
Elsta B.V. & Co C.V.	Energie	Middelburg	24,75%	24,75%	24,75%

Het aandelenbelang van de moederonderneming in de dochteronderneming is vermeld.

GEASSOCIEERDE DEELNEMINGEN

DELTA Netwerkbedrijf B.V. (per 4-1-2016: Enduris B.V.):

Zebra GasNetwerk B.V.	Netwerk	Middelburg	33,33%	33,33%	33,33%
Zebra Activa B.V.	Netwerk	Middelburg	100,00%	100,00%	100,00%
Zebra Pijpleiding vof	Netwerk	Middelburg	33,33%	33,33%	33,33%
Entrade Pipe B.V.	Netwerk	Vught	100,00%	100,00%	100,00%
Zebra Pijpleiding vof	Netwerk	Middelburg	66,67%	66,67%	66,67%
DELTA Energy B.V.:					
Windpark Neeltje-Jans B.V.	Energie	Veere	40,00%	40,00%	40,00%
Windpark Zeeland 1 B.V.	Energie	Vlissingen/ Kapelle-Schore	40,00%	40,00%	40,00%
WT I B.V.	Overige	Amersfoort	40,00%	40,00%	40,00%
DELTA Windpark Kloosterboer II B.V.					
Windpark Kloosterboer II C.V.	Energie	Middelburg	49,50%	n.v.t.	49,50%

DEELNEMING	HOOFD- ACTIVITEIT	VESTIGINGS- PLAATS	AANDEEL IN DE DEELNEMING		STEM RECHTEN
			31-12-2015	31-12-2014	
Indaver N.V.:					
IHM cvba	Waste	België	n.v.t	30,00%	n.v.t
Ibogem cvba	Waste	België	n.v.t	35,12%	n.v.t
Intercommunale vereniging Verko N.V.	Waste	België	n.v.t	39,90%	n.v.t
Ecowest N.V.	Overige	België	n.v.t	42,61%	n.v.t
Indaver Participaties N.V.					
Sita Decontamination Services N.V.	Waste	België	n.v.t	26,00%	n.v.t
Ecov N.V.	Overige	België	n.v.t	50,00%	n.v.t
Ivago cvba	Waste	België	n.v.t	49,90%	n.v.t
N.V. Brussel Compost	Waste	België	n.v.t	40,00%	n.v.t
Indaver Nederland B.V.:					
AZN Holding B.V.	Waste	Wijster	n.v.t	20,00%	n.v.t
B.V. Grondbezit AVI Moerdijk	Overige	Moerdijk	n.v.t	100,00%	n.v.t
B.V. Grondbezit AVI Moerdijk II	Overige	Moerdijk	n.v.t	100,00%	n.v.t
N.V. AZN	Waste	Moerdijk	n.v.t	100,00%	n.v.t
OVERIGE DEELNEMINGEN					
DELTA Netwerkbedrijf B.V. (per 4-1-2016: Enduris B.V.):					
Energie Data Services Nederland B.V.	Netwerk	Nederland	2,47%	1,65%	2,47%
DELTA N.V.:					
Synergia Capital Partners B.V.	Overige	Nederland	5,00%	5,00%	5,00%
DELTA Investerings Maatschappij B.V.					
Sustainable Energy Technology Fund C.V.	Overige	Nederland	49,93%	49,93%	49,93%
Sustainable Energy Technology Fund II C.V.	Overige	Nederland	20,54%	54,22%	20,54%
Business Park Terneuzen B.V.	Overige	Nederland	15,00%	15,00%	15,00%
Zeeland Airport B.V.	Overige	Nederland	18,80%	18,80%	18,80%
N.V. EPZ:					
B.V. NEA	Energie	Arnhem	28,50%	28,50%	28,50%
Electrorisk Verzekeringsmaatschappij N.V.	Energie	Arnhem	n.v.t	4,13%	n.v.t
Vliegasonie B.V.	Energie	Nieuwegein	14,29%	14,29%	14,29%
KSG Kraftwerks-Simulator-Gesellschaft mbH	Energie	Duitsland	2,05%	2,05%	2,05%
GfS Gesellschaft für Simulatorschulung mbH	Energie	Duitsland	2,05%	2,05%	2,05%
Windpark Kloosterboer II Beheer B.V.					
Windpark Kloosterboer II C.V.	Energie	Nederland	1,00%	n.v.t	1,00%
Indaver N.V.:					
Vlar Papier N.V.	Waste	België	n.v.t	34,96%	n.v.t
Ecowest N.V.					
IVIO cvba	Waste	België	n.v.t	11,93%	n.v.t
Ivvo cvba	Waste	België	n.v.t	3,46%	n.v.t
Ecluse cvba	Waste	België	n.v.t	33,33%	n.v.t
Sleco Centrale N.V.:					
Ecluse cvba	Waste	België	n.v.t	33,33%	n.v.t
Indaver Deutschland GmbH:					
GSB Sonderabfall-Entsorgung Bayern GmbH	Waste	Duitsland	n.v.t	0,036%	n.v.t

Het aandelenbelang van de moederonderneming in de dochteronderneming is vermeld.

Enkelvoudige Jaarrekening 2015

Enkelvoudige balans per 31 december 2015 (voor resultaatverdeling)

(Bedragen x EUR 1.000)

REF. NR.

31-12-2015

31-12-2014

ACTIVA

VASTE ACTIVA

Immateriële vaste activa	1		415	864
Materiële vaste activa	2		10.594	11.907
Financiële vaste activa				
Deelnemingen in groepsmaatschappijen	3	217.780	837.768	
Andere deelnemingen	3	349.344	341.969	
Vorderingen op groepsmaatschappijen	3	17.928	68.490	
Leningen u/g overige deelnemingen	3	457	457	
Overige leningen	3	47	60	
Uitgestelde belastingvorderingen	4	29.188	58.897	
			<u>614.744</u>	<u>1.307.641</u>
			625.753	1.320.412

VLOTTENDE ACTIVA

Vorderingen op groepsmaatschappijen		349.917	203.112	
Overige vorderingen	5	<u>2.482</u>	<u>2.770</u>	
			352.399	205.882

LIQUIDE MIDDELEN

114.916

419

TOTAAL ACTIVA

1.093.068

1.526.713

PASSIVA

EIGEN VERMOGEN

Eigen vermogen	6	1.041.482	1.100.608	
Netto Resultaat	6	<u>(110.710)</u>	<u>3.760</u>	
			930.772	1.104.368

VOORZIENINGEN

7

2.867

1.396

LANGLOPENDE VERPLICHTINGEN

Overige langlopende verplichtingen	8	<u>-</u>	<u>174.497</u>	
			-	174.497

KORTLOPENDE VERPLICHTINGEN

Schulden aan groepsmaatschappijen		147.967	157.322	
Overige schulden	9	<u>11.462</u>	<u>89.130</u>	
			159.429	246.452

TOTAAL PASSIVA

1.093.068

1.526.713

Enkelvoudige winst-en-verliesrekening

(Bedragen x EUR 1.000)

	2015	2014
Resultaat uit eigen bedrijfsvoering	(33.211)	(559)
Resultaat deelnemingen	(77.499)	4.319
RESULTAAT	(110.710)	3.760

Toelichting op de enkelvoudige jaarrekening

DELTA N.V. is een naar Nederlands recht opgerichte houdstermaatschappij van een aantal groepsmaatschappijen die zich bezig houden met het opwekken, transporteren en leveren van energie alsmede het verrichten van internet en kabeldiensten. De functionele valuta is de Euro. Alle bedragen zijn, tenzij anders vermeld, opgenomen in duizenden Euro's. DELTA heeft gebruik gemaakt van de optie in Titel 9 Boek 2 BW om de enkelvoudige jaarrekening op te stellen volgens de IFRS grondslagen die worden gehanteerd in de geconsolideerde jaarrekening, inclusief de uitzondering dat de groepsmaatschappijen en deelnemingen worden gewaardeerd op equity methode. De enkelvoudige winst-en-verliesrekening is op basis van artikel 402 Titel 9 Boek 2 BW in beknopte vorm weergegeven.

Waarderingsgrondslagen en grondslagen voor de resultaatbepaling

De deelnemingen worden gewaardeerd volgens de equity methode; deze is bepaald op basis van de netto vermogenswaarde (op basis van de IFRS-grondslagen die worden gehanteerd in de geconsolideerde jaarrekening) gecorrigeerd voor de waarde van de betaalde goodwill bij overname, verminderd met eventuele bijzondere waardeverminderingverliezen op goodwill. Tevens wordt in de vergelijkende cijfers 2014 geen rekening gehouden met een minderheidsbelang derden en de putoptie Indaver, die in de geconsolideerde jaarrekening is opgenomen onder de overige kortlopende verplichtingen. Dit wordt gecorrigeerd op de waarde van de desbetreffende groepsmaatschappij. In 2015 heeft DELTA het 75%-belang in de Vlaamse afvalverwerker Indaver verkocht. Voor de overige grondslagen wordt verwezen naar de toelichtingen bij de geconsolideerde jaarrekening.

Toelichting op de enkelvoudige balans

1. Immateriële vaste activa

(Bedragen x EUR 1.000)

TOTAAL

SOFTWARE

2014

BOEKWAARDE PER 1 JANUARI	1.515	1.515
Afschrijvingen	(651)	(651)
BOEKWAARDE PER 31 DECEMBER	864	864

Afschrijvingstermijn in jaren 5

2015

BOEKWAARDE PER 1 JANUARI	864	864
Afschrijvingen	(449)	(449)
BOEKWAARDE PER 31 DECEMBER	415	415

Afschrijvingstermijn in jaren 5

2. Materiële vaste activa

(Bedragen x EUR 1.000)

	TOTAAL	GEBOUWEN EN TERREINEN	MACHINES EN INSTALLATIES	ANDERE VASTE BEDRIJFSMIDDELEN	ACTIVA IN AANBOUW	BIJDRAGE VAN DERDEN
2014						
BOEKWAARDE PER 1 JANUARI	22.287	16.914	4.940	962	91	(620)
Investerings	-	-	-	-	-	-
Afschrijvingen	(1.476)	(617)	(845)	(57)	-	43
Desinvesteringen	(8.904)	(8.859)	-	(45)	-	-
BOEKWAARDE PER 31 DECEMBER	11.907	7.438	4.095	860	91	(577)
BOEKWAARDE VOOR AFTREK BIJDRAGEN	12.484	7.438	4.095	860	91	
Cumulatieve afschrijvingen en impairments	59.994	18.203	35.287	6.504		
AANSCHAFWAARDE PER 31 DECEMBER	72.478	25.641	39.382	7.364	91	
2015						
BOEKWAARDE PER 1 JANUARI	11.907	7.438	4.095	860	91	(577)
Investerings	108	-	-	-	108	-
Afschrijvingen	(1.303)	(593)	(608)	(53)	(91)	42
Desinvesteringen	(118)	-	-	(118)	-	-
BOEKWAARDE PER 31 DECEMBER	10.594	6.845	3.487	689	108	(535)
BOEKWAARDE VOOR AFTREK BIJDRAGEN	11.129	6.845	3.487	689	108	
Cumulatieve afschrijvingen en impairments	60.043	18.240	35.299	6.504		
AANSCHAFWAARDE PER 31 DECEMBER	71.172	25.085	38.786	7.193	108	
Afschrijvingstermijnen in jaren		0 - 40	7 - 40	5 - 15	nvt	

Onder materiële vaste activa worden met name investeringen in huisvestingen verantwoord. Onder desinvestering is in 2014 de verkoop van gebouwen aan DELTA Infra B.V. verantwoord.

3. Financiële vaste activa (excl. belastingvorderingen)

(Bedragen x EUR 1.000)

	TOTAAL	DEEL- NEMINGEN IN GROEPS- MAAT- SCHAPPIJEN	ANDERE DEEL- NEMINGEN	VORDE- RINGEN OP GROEPS- MAAT- SCHAPPIJEN	VORDE- RINGEN OP ANDERE DEEL- NEMINGEN	OVERIGE VORDE- RINGEN
STAND PER 31 DECEMBER 2013	1.346.124	952.987	332.052	60.619	457	9
Terugboeking/opboeking kortlopend gedeelte	425	-	-	-	285	140
Aankoop/uitgegeven leningen	18.131	-	-	17.981	150	-
Resultaat	4.319	(32.937)	37.256	-	-	-
Verkoop/aflossing/dividend	(76.879)	(37.902)	(27.743)	(10.110)	(434)	(690)
Mutatie hedge-reserve	(45.320)	(45.320)	-	-	-	-
Overige mutaties	1.944	940	404	-	(1)	601
STAND PER 31 DECEMBER 2014	1.248.744	837.768	341.969	68.490	457	60
Terugboeking/opboeking kortlopend gedeelte	-	-	-	-	-	-
Aankoop/uitgegeven leningen	243	-	-	143	100	-
Resultaat	(77.499)	(116.013)	38.514	-	-	-
Verkoop/aflossing/dividend	(505.699)	(422.900)	(32.063)	(50.000)	(100)	(636)
Mutatie hedge-reserve	(48.816)	(48.816)	-	-	-	-
Overige mutaties	(31.417)	(32.259)	924	(705)	-	623
STAND PER 31 DECEMBER 2015	585.556	217.780	349.344	17.928	457	47

De verkoop van het 75%-belang in de afvalverwerker Indaver is verwerkt in 2015.

De hedge-reserve laat een negatieve ontwikkeling zien in 2015 als gevolg van de gedaalde marktrente.

4. Uitgestelde belastingvorderingen

De uitgestelde belastingvorderingen zijn ontstaan als gevolg van verschillen tussen de boekwaarde in de jaarrekening enerzijds en de fiscale boekwaarde anderzijds. Tevens zijn bedragen opgenomen in verband met compensabele verliezen.

5. Kortlopende vorderingen

(Bedragen x EUR 1.000)	31-12-2015	31-12-2014
Handelsdebiteuren	110	395
Actuele overige belastingen	2.035	2.079
Overige en overlopende activa	327	286
Kortlopend deel langlopende uitgegeven gelden	10	10
Overige vorderingen	337	296
TOTAAL	2.482	2.770

6. Mutatieoverzicht van het eigen vermogen

(Bedragen x EUR 1.000)

	TOTAAL	GESTORT AANDELEN KAPITAAL	WET- TELIJKE RESERVE	HEDGE RESERVE	OVERIGE NIET UIT- KEERBARE RESERVES	OVERIGE RESERVES	ONVER- DEELDE WINST
BOEKWAARDE PER 31 DECEMBER 2013	1.168.077	6.937	214.866	(34.658)	(4.724)	910.868	74.788
Resultaatverdeling 2013	-	-	-	-	-	54.788	(54.788)
Dividendbetaling	(20.000)	-	-	-	-	-	(20.000)
Overige mutaties	(2.148)	-	(5.052)	1	(2.587)	5.490	-
Mutaties in hedgereserve energiederivaten	(33.692)	-	-	(33.692)	-	-	-
Vpb-effect	(11.629)	-	-	(11.629)	-	-	-
Netto Resultaat 2014	3.760	-	-	-	-	-	3.760
BOEKWAARDE PER 31 DECEMBER 2014	1.104.368	6.937	209.814	(79.978)	(7.311)	971.146	3.760
Resultaatverdeling 2014	-	-	-	-	-	(11.240)	11.240
Dividendbetaling	(15.000)	-	-	-	-	-	(15.000)
Overige mutaties	930	-	(37.970)	(32)	8.052	30.880	-
Mutaties in hedgereserve energiederivaten	(48.816)	-	-	(48.816)	-	-	-
Netto Resultaat 2015	(110.710)	-	-	-	-	-	(110.710)
BOEKWAARDE PER 31 DECEMBER 2015	930.772	6.937	171.844	(128.826)	741	990.786	(110.710)

De wettelijke reserve betreft de niet uitgekeerde winsten van deelnemingen; dientengevolge is de wettelijke reserve niet vrij uitkeerbaar. Dit geldt evenzeer voor de hedge-reserve welke in relatie moet worden gezien met de niet gerealiseerde resultaten uit de reële waardemutatie van de derivaten, gebruikt voor hedge-doeleinden.

De overige niet-uitkeerbare reserves betroffen in 2014 de translatie-reserve (i.v.m. koersverschillen) en de overige wijzigingen in het pensioensaldo bij toegezegde pensioenregelingen op grond van IAS 19 Personeelsbeloningen.

Beide reserves betreffend hebbend op het aandeel in Indaver verdwijnen in 2015. Het saldo resterend heeft betrekking op de eveneens niet-uitkeerbare herwaarderingsreserve.

Het saldo van de overige mutaties is de resultante van eigen vermogen mutaties van niet mee-geconsolideerde deelnemingen.

Voor een verklaring van de mutaties in het eigen vermogen wordt verwezen naar de geconsolideerde jaarrekening.

7. Voorzieningen

(Bedragen x EUR 1.000)

	TOTAAL	PERSONEELS- VOORZIENINGEN	OVERIGE VOORZIENINGEN
BOEKWAARDE PER 31 DECEMBER 2013	3.493	3.493	-
Terugboeking kortlopend gedeelte van voorzieningen	2.107	741	1.366
Dotaties	112	112	-
Rentedotaties	154	154	-
Vrijval	(139)	(139)	-
Onttrekkingen	(509)	(509)	-
Overige mutaties	(1.811)	(1.811)	-
BOEKWAARDE PER 31 DECEMBER 2014	3.407	2.041	1.366
Kortlopend gedeelte van voorzieningen	(2.011)	(645)	(1.366)
BOEKWAARDE PER 31 DECEMBER 2014	1.396	1.396	-
Terugboeking kortlopend gedeelte van voorzieningen	2.011	645	1.366
Dotaties	1.769	1.769	-
Rentedotaties	53	53	-
Vrijval	(248)	(248)	-
Onttrekkingen	(329)	(329)	-
Overige mutaties	(118)	(118)	-
BOEKWAARDE PER 31 DECEMBER 2015	4.534	3.168	1.366
Kortlopend gedeelte van voorzieningen	(1.667)	(301)	(1.366)
BOEKWAARDE PER 31 DECEMBER 2015	2.867	2.867	-

De langlopende voorzieningen bestaan ultimo 2015 alleen nog uit personeelsvoorzieningen.

DELTA kent als gevolg van CAO-bepalingen diensttijdgebonden uitkeringen toe aan personeelsleden. Vanaf het moment van indiensttreding wordt voor deze uitkeringen een voorziening gevormd op basis van verstreken dienstjaren, verwachte prijs- en salarisstijgingen (gemiddeld 2%), kansen op ontslag, invaliditeit en sterfte. De desbetreffende disconteringsvoet bedraagt 3,5% (2014: 4,5%).

8. Langlopende verplichtingen

(Bedragen x EUR 1.000)

	31-12-2015	31-12-2014
Waarde per 1 januari	174.497	240.624
Terugboeking kortlopend gedeelte	36.818	41.818
Opgenomen leningen	-	20.000
Aflossingen	(213.398)	(91.818)
Overige mutaties	2.083	691
	<hr style="border-top: 1px solid black;"/>	<hr style="border-top: 1px solid black;"/>
	-	211.315
Aflossingen in het volgend boekjaar	-	(36.818)
TOTAAL	-	174.497

9. Kortlopende verplichtingen (excl. groepsmaatschappijen)

(Bedragen x EUR 1.000)	31-12-2015	31-12-2014
Handelscrediteuren	2.617	4.787
Actuele belastingverplichtingen	2.396	2.680
Kortlopend deel van de langlopende schulden	-	36.818
Kortlopend deel van de voorzieningen	1.667	2.012
Overlopende passiva	4.782	7.010
Totaal overige schulden	6.449	45.840
Bankkrediet	-	35.823
TOTAAL	11.462	89.130

Onder overige schulden zijn onder andere het kortlopende gedeelte van de voorzieningen, het kortlopende gedeelte van de opgenomen gelden en de uitstaande crediteurenpositie verantwoord. Ultimo 2015 is er geen kortlopende gedeelte van de opgenomen gelden meer, de langlopende lening is in 2015 afgelost.

Onder de actuele belastingverplichtingen zijn de te betalen omzetbelasting en energiebelasting opgenomen.

Niet uit de balans blijvende verplichtingen

Hieronder staan de niet uit de balans blijvende verplichtingen, voor zover deze naar de inschatting van DELTA een impact van EUR 5 mln. op het resultaat kunnen hebben.

Belangrijkste verstrekte zekerheden

DELTA heeft zich borg gesteld ten behoeve van de provincie Zeeland voor de financiële verplichtingen die samenhangen met de eindafdeling van de afvalbergingen Koegorspolder en Noord en Midden Zeeland. Deze borgtocht bedraagt in totaliteit EUR 22,3 mln. Evenzo heeft DELTA zich ten behoeve van de provincie Zuid-Holland borg gesteld tot financiële zekerheid voor de eindafdeling van de Afvalberging Derde Merwedehaven te Dordrecht; deze borgtocht bedraagt EUR 24,6 mln. Deze borgtochten worden overgenomen door KatoenNatie, de koper van de aandelen Indaver, maar de gesprekken dienaangaande zijn nog niet afgerond. DELTA heeft een contra-garantie ontvangen van de koper.

Uit de verkoopovereenkomst inzake de aandelen van Indaver staan twee 'Specific Indemnities' open met betrekking tot afwikkeling van fiscaliteit, beide ter hoogte van de totale verkoopprijs van het aandelenpakket Indaver.

Juridische procedures en claims

Na de uitspraak van de Hoge Raad op 26 juni 2015 staat vast dat het Groepsverbod in de WON niet in strijd is met het Europees Verdrag.

Bij het Hof Amsterdam wordt in hoger beroep grief van DELTA behandeld, waarbij DELTA stelt dat het Groepsverbod in strijd is met het Europees Verdrag tot Bescherming van de Rechten van de Mens en de fundamentele Vrijheden. Arrest wordt verwacht in najaar 2016.

DELTA is daarnaast al een aantal jaren verwickeld in twee afzonderlijke rechtsprocedures, aangespannen door voormalige partners in de zonne-energiebusiness. Hoewel de Rechtbank in het voordeel van DELTA uitspraak heeft gedaan, blijven onze voormalige businesspartners volhouden in hun juridische acties. Eén zaak ligt na tussenarrest van het Hof voor bij de Hoge Raad. De andere zaak staat voor pleidooi voor bij het Gerechtshof in juni 2016. Onduidelijk is wanneer beide zaken tot een finale afronding zullen komen.

Een negatieve uitspraak in een vervolgpprocedure kan van invloed zijn op de overeengekomen uitkoopprijs met onze voormalige partners. Wij zien de uitkomst met vertrouwen tegemoet.

Van de curator van de failliete biodiesel-bedrijven die tot 2010 deel uitmaakten van DELTA is een verzoek tot nadere toelichting op een aantal (potentiële) claims op de boedel ontvangen. Op dit moment is onduidelijk of dit voor DELTA financiële gevolgen zal hebben.

403-Verklaringen

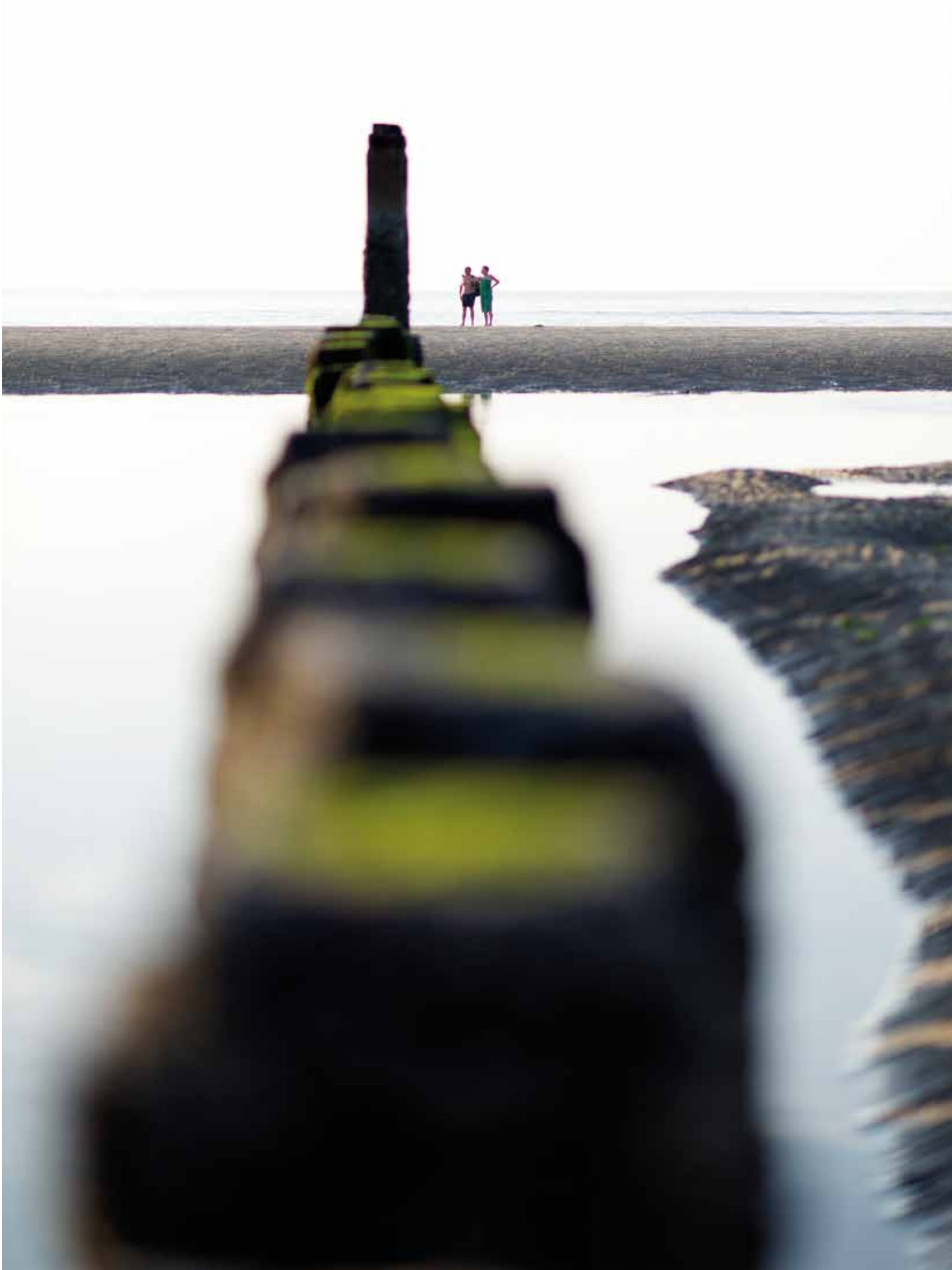
DELTA N.V. heeft per balansdatum een verklaring zoals bedoeld in artikel 2:403 BW bij de Kamer van Koophandel gedeponereerd waarbij DELTA N.V. zich hoofdelijk aansprakelijk stelt voor de uit de rechtshandelingen van onderstaande dochterbedrijven voortvloeiende schulden.

- DELTA Comfort B.V.
- DELTA Energy B.V.
- DELTA Ficus Holding B.V.
- DELTA Infra B.V.
- DELTA Kabelcomfort Netten B.V.
- DELTA Onroerend Goed Ontwikkelingsmaatschappij B.V.
- DELTA Pipe B.V.
- DELTA Tolling Sloe B.V.
- DELTIUS B.V.
- LIMO Energie Nederland B.V.
- LITRO Energie Nederland B.V.
- ZeelandNet B.V.
- DELTA Com B.V.

Op grond hiervan en van jaarlijks bij de Kamer van Koophandel te deponeren instemmingverklaringen van de aandeelhouders zijn deze vennootschappen vrijgesteld van de voorgeschreven inrichtingsvoorschriften voor de jaarrekening.

Fiscale eenheid

DELTA N.V. staat aan het hoofd van een fiscale eenheid voor de omzetbelasting. DELTA N.V. en de dochters die deel uitmaken van deze fiscale eenheid zijn hoofdelijk aansprakelijk voor de belastingschuld van de fiscale eenheid. De Zeeuwse Netwerkhouding B.V. en haar dochters vormen een aparte fiscale eenheid voor de omzetbelasting.

Toelichting op de enkelvoudige winst-en-verliesrekening

Het gemiddelde aantal medewerkers (FTE) in dienst van DELTA N.V. bedraagt 634 FTE in 2015 (2014: 652 FTE).

Voor een toelichting op de bezoldiging van de statutaire bestuurders van DELTA N.V. wordt verwezen naar toelichting 18. (Personeelskosten) van de geconsolideerde jaarrekening.

Voor een toelichting op de beloning van de Raad van Commissarissen van DELTA N.V. wordt verwezen naar toelichting 20. (Overige bedrijfskosten) van de geconsolideerde jaarrekening.

Honoraria accountant

In 2015 heeft DELTA N.V. de volgende honoraria uitgegeven voor vennootschappen opgenomen in de consolidatie:

(Bedragen x EUR 1.000)	DELOITTE ACCOUNTANTS BV		OVERIGE ONDERDELEN NETWERK		TOTAAL	
	2015	2014	2015	2014	2015	2014
Totaal accountants honoraria jaarrekeningen DELTA-groep	428	511	-	-	428	511
Honoraria controle gerelateerde werkzaamheden	17	39	-	-	17	39
Honoraria fiscale werkzaamheden	-	-	39	12	39	12
Honoraria overige niet-controlegelateerde werkzaamheden	11	55	271	43	282	98
TOTAAL	456	605	310	55	766	660

Er is geen sprake van resultaatafhankelijke honoraria.

Voor akkoord:

Raad van Bestuur

Raad van Commissarissen

Drs. F. Verhagen

Drs. ing. C. Maas, Voorzitter

Mw. Drs. A.M.H. Schöningh MBA, Vice-voorzitter

Ir. G. van Harten

Mr. M. van 't Noordende

Was getekend

Middelburg, 6 april 2016

Overige gegevens bij de jaarrekening 2015

Winstbestemming

Statutaire bepalingen inzake de winstbestemming

In artikel 39 van de statuten zijn de volgende bepalingen opgenomen inzake de winstbestemming.

1. Indien de winst-en-verliesrekening, welke van de vastgestelde jaarrekening deel uitmaakt, een bedrag aanwijst als verlies, zal dit verlies ten laste worden gebracht van de algemene reserves. Indien deze reserves daartoe niet toereikend zijn, zal het resterende verlies ten laste komen van de winsten van volgende jaren.
2. Indien de winst en-verliesrekening, welke van de vastgestelde jaarrekening deel uitmaakt, een bedrag aanwijst als winst, kan de Raad van Commissarissen ten laste van die winst bedragen toevoegen aan de algemene reserves. De resterende winst staat ter beschikking van de Algemene Vergadering.
3. De Algemene Vergadering is bevoegd tot uitkering van één of meer interimdividenden en/of andere interim uitkeringen te besluiten, mits aan het vereiste van artikel 2:105 lid 2 Burgerlijk Wetboek is voldaan blijkens een tussentijdse vermogensopstelling als bedoeld in artikel 2:105 lid 4 Burgerlijk Wetboek.

Voorstel uitkering aan Aandeelhouders

(Bedragen x EUR 1.000)

	2015	2014
Uitkeerbaar resultaat cfm. artikel 39.2 van de statuten	-	3.760
Negatief resultaat over het boekjaar	(110.710)	-
Interim uitkering ten laste van de overige reserves cfm. artikel 39.3 van de statuten	-	11.240
Onttrekking aan de overige reserves	(110.710)	
VOORGESTELDE UITKERING AAN AANDEELHOUDERS	-	15.000

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Deloitte Accountants B.V.
Park Veldzicht 25
4336 DR Middelburg
Postbus 7056
4330 GB Middelburg
Nederland

Tel: 088 288 2888
Fax: 088 288 9895
www.deloitte.nl

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan de aandeelhouders van DELTA N.V.

Verklaring betreffende de jaarrekening

Wij hebben de in dit rapport opgenomen jaarrekening over het boekjaar geëindigd op 31 december 2015 van DELTA N.V. te Middelburg gecontroleerd. De jaarrekening omvat de geconsolideerde en de enkelvoudige jaarrekening. De geconsolideerde jaarrekening bestaat uit de geconsolideerde balans per 31 december 2015, het geconsolideerde overzicht van gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten, het mutatieoverzicht eigen vermogen en het kasstroomoverzicht over het boekjaar geëindigd op 31 december 2015 en de toelichting, waarin opgenomen een overzicht van de belangrijke grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen. De enkelvoudige jaarrekening bestaat uit de enkelvoudige balans per 31 december 2015 en de enkelvoudige winst-en-verliesrekening over 2015 met de toelichting, waarin opgenomen een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en overige toelichtingen.

Verantwoordelijkheid van het bestuur

Het bestuur van de vennootschap is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening die het vermogen en het resultaat getrouw dient weer te geven in overeenstemming met International Financial Reporting Standards zoals aanvaard binnen de Europese Unie en met Titel 9 Boek 2 van het in Nederland geldende Burgerlijk Wetboek (BW), alsmede voor het opstellen van het bestuursverslag in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 van het in Nederland geldende Burgerlijk Wetboek (BW). Het bestuur is tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de jaarrekening op basis van onze controle. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden. Dit vereist dat wij voldoen aan de voor ons geldende ethische voorschriften en dat wij onze controle zodanig plannen en uitvoeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de door de accountant toegepaste oordeelsvorming, met inbegrip van het

inschatten van de risico's dat de jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten.

Bij het maken van deze risico-inschattingen neemt de accountant de interne beheersing in aanmerking die relevant is voor het opmaken van de jaarrekening en voor het getrouwe beeld daarvan, gericht op het opzetten van controlewerkzaamheden die passend zijn in de omstandigheden. Deze risico-inschattingen hebben echter niet tot doel een oordeel tot uitdrukking te brengen over de effectiviteit van de interne beheersing van de vennootschap.

Een controle omvat tevens het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en van de redelijkheid van de door het bestuur van de vennootschap gemaakte schattingen, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is om een onderbouwing voor ons oordeel te bieden.

Oordeel betreffende de geconsolideerde jaarrekening

Naar ons oordeel geeft de geconsolideerde jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en samenstelling van het vermogen van DELTA N.V. per 31 december 2015 en van het resultaat en kasstromen over 2015 in overeenstemming met International Financial Reporting Standards zoals aanvaard binnen de Europese Unie en met Titel 9 Boek 2 BW.

Oordeel betreffende de enkelvoudige jaarrekening

Naar ons oordeel geeft de enkelvoudige jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en samenstelling van het vermogen van DELTA N.V. per 31 december 2015 en van het resultaat over 2015 in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

Benadrukking van een onzekerheid in de waardering van een voorziening

Wij vestigen de aandacht op punt 9 in de toelichting van de jaarrekening en wel specifiek de toelichting op de voorziening voor onrendabele contracten, waarin de onzekerheid uiteengezet is met betrekking tot de waardering van deze voorziening, als gevolg van de volatiliteit van de gehanteerde uitgangspunten. Deze onzekerheid doet geen afbreuk aan ons oordeel.

Verklaring betreffende overige bij of krachtens de wet gestelde eisen

Ingevolge artikel 2:393 lid 5 onder e en f BW vermelden wij dat ons geen tekortkomingen zijn gebleken naar aanleiding van het onderzoek of het bestuursverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, overeenkomstig Titel 9 Boek 2 BW is opgesteld, en of de in artikel 2:392 lid 1 onder b tot en met h BW vereiste gegevens zijn toegevoegd. Tevens vermelden wij dat het bestuursverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, verenigbaar is met de jaarrekening zoals vereist in artikel 2:391 lid 4 BW.

Middelburg, 6 april 2016

Deloitte Accountants B.V.

w.g. W.A. de Leeuw RA

Verklaring Naleving Gedragscode

Verklaring Naleving Gedragscode Leveranciers en onder hun verantwoordelijkheid handelende Meetbedrijven aangaande gegevens uit kleinverbruik-meetinrichtingen die op afstand uitleesbaar zijn.

Naam rechtspersonen:

DELTA Energy B.V. en DELTA Comfort B.V.

Statutaire vestigingsplaats:

Middelburg

Periode:

1 januari 2015 tot en met 31 december 2015

DELTA Energy B.V. en DELTA Comfort B.V. maken voor het goed kunnen uitvoeren van hun diensten gebruik van meetgegevens die zijn verkregen uit kleinverbruik-meetinrichtingen die op afstand uitleesbaar zijn . In aanvulling op de Wet Bescherming Persoonsgegevens hebben leveranciers en de onder hun verantwoordelijkheid handelende meetbedrijven in de Nederlandse energiebranche een gedragscode opgesteld ten aanzien van het gebruik, het vastleggen, het uitwisselen en het bewaren van gegevens die zijn verkregen uit een kleinverbruiks-meetinrichting die op afstand uitleesbaar is.

Hierbij verklaart DELTA N.V., te dezen vertegenwoordigd door zijn bestuurder Frank Verhagen, in zijn hoedanigheid van bestuurder van DELTA Com B.V., DELTA Com B.V. in zijn hoedanigheid van aandeelhouder van DELTA Energy B.V. en DELTA Com B.V. in zijn hoedanigheid van aandeelhouder van DELTA Comfort B.V., dat DELTA Energy B.V. en DELTA Comfort B.V. zich gedurende de bovenvermelde periode hebben gehouden naar beste weten aan het gestelde in de regels en verplichtingen genoemd in de Gedragscode Leveranciers Slimme Meters 2012.

Middelburg, 6 april 2016

Was getekend

Drs. F. Verhagen

Raad van Bestuur DELTA N.V.

DELTA kengetallen

DELTA kengetallen

(Bedragen x EUR 1,0 mln.)

	2015	2014
NETTO-OMZET	1.299	1.931
waarvan:		
Elektriciteit	810	882
Gas	257	269
Transport elektriciteit en gas	107	106
Telecommunicatie	81	81
Afvallogistiek en milieudiensten	-	517
Diversen	44	76
FINANCIEEL		
Brutomarge	252	818
Operationeel resultaat	(64)	33
Resultaat voor vennootschapsbelasting	(96)	-
Netto resultaat	(111)	4
EBITDA	49	312
Groepsvermogen (na uitkering aan aandeelhouders)	931	1.146
Balanstotaal	2.684	3.665
RATIO'S		
Rentabiliteit geïnvesteerd vermogen	-3,6%	1,5%
Rentabiliteit vermogen toekomend aan aandeelhouders	-11,9%	0,3%
Solvabiliteit	34,7%	31,3%
Interest Coverage Ratio	5,0	15,0

Berekeningswijze financiële ratio's

Rentabiliteit van het geïnvesteerd vermogen (ROIC)

Bedrijfsresultaat + rentebaten uit financiële vaste activa + resultaat uit deelnemingen gedeeld door het geïnvesteerd vermogen x 100%.

Geïnvesteerd vermogen

Som van vaste activa en netto werkkapitaal op balansdatum.

Rentabiliteit van het eigen vermogen (REV)

Netto resultaat toe te rekenen aan de aandeelhouders van DELTA N.V., gedeeld door het eigen vermogen toe te rekenen aan de aandeelhouders van DELTA N.V.

Solvabiliteit

Groepsvermogen gedeeld door het balanstotaal x 100%.

Interest coverage ratio

Operationeel resultaat + afschrijvingskosten + rentebaten gedeeld door het saldo van externe rentelasten en rentebaten.

Colofon

Dit jaarbericht over 2015 is een uitgave van de afdeling Corporate Communicatie en Public Affairs van DELTA N.V.

Vormgeving & drukwerk: 10uur.

Fotografie: Evert van Moort en Ton Stanowicki.

Voor vragen, opmerkingen of suggesties kunt u contact opnemen met de afdeling Corporate Communicatie en Public Affairs via telefoonnummer 0118 882000 of via info@DELTA.nl.

Het jaarbericht 2015 is te raadplegen via www.DELTA.nl/jaarbericht2015.

DELTA N.V.
Afdeling Corporate Communicatie
en Public Affairs
Poelendaelesingel 10
4335 JA Middelburg

